

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

OPERA

REQUIEM: zádušní mše,
která dobyla svět

ČINOHRA

ZKOUŠKA ORCHESTRU:
Když přestaneme naslouchat

BALET

Návrat romantického
baletu GISELLE

MUZIKÁL

Velké příběhy v CELKEM
VŠEDNÍCH DNECH

Šéfka muzikálu

Kateřina Svobodová

a šéfka baletu

Lea Bessoudo Greck

GALAVEČER

k zahájení sezóny 2026/27

1 večer | 2 divadla | 4 soubory | 5 smyslů

5. a 6. září 2026

Divadlo Antonína Dvořáka
Divadlo Jiřího Myrona

Foto Petr Chodura

SLOVO ŘEDITELE DIVADLA

Vážení a milí přátelé,

den, kdy přišel tento úvodník, je 12. srpna. Možná považujete tuto informaci za zcela zbytnou. Tento den je však pro historii našeho-vašeho divadla velmi významný a důležitý. Dne 12. srpna 1919 v 19.30 hodin v ostravském Městském divadle (dnešním Divadle Antonína Dvořáka) premiérou *Prodané nevěsty* Bedřicha Smetany v nastudování čerstvě ustanoveného operního souboru zahájilo svou pravidelnou činnost Národní divadlo moravsko-slezské. Ano, v průběhu „první i druhé republiky“ a pak až do 1. února roku 1941 byl v jeho názvu spojovník. V průběhu následujících let mělo divadlo postupně tři různá jména, aby se pak od 29. dubna 1995 vrátilo ke svému původnímu názvu. Jen ten spojovník se za ta léta někde vytratil 😊.

Před námi se nyní otevírá již 108. sezóna Národního divadla moravskoslezského! Věříme, že bude plná krásných divadelních setkání a jedinečných zážitků, které budou probouzet Vaše smysly a otevírat srdce. Tuto moc dobré divadlo rozhodně má. V průběhu měsíce srpna se postupně vracejí na svá místa členové našich uměleckých souborů. Jako každý rok první nastupuje soubor baletu. Letos již 10. srpna. Je potřeba se dostat do formy, zapojit nové členy do stávajícího repertoáru a pilně pracovat na nové premiéře. Postupně se v průběhu druhé poloviny srpna vracejí i ostatní soubory. Hned první zářijový víkend nás čeká tradiční *Galavečer k zahájení sezóny* a pak plnou parou vpřed! Je třeba vrátit na repertoár již hotové inscenace. Divadelní slovník používá pro tuto činnost termín „oprášit“. A všechny čtyři soubory navíc pilně zkouší nové premiérové inscenace.

Hned v říjnu nás čekají v obou velkých divadlech dvě pozoruhodné premiéry. Oba tyto tituly budou navíc v našem

divadle uváděny poprvé. Jsem moc rád, že se k nám po sedmileté pauze opět vrací režijní duo SKUTR, které tvoří Lukáš Trpišovský a Martin Kukučka. Vzhledem k tomu, že se roku 2022 stali uměleckými řediteli Činohry Národního divadla v Praze, jsou pochopitelně jejich možnosti hostování mimo domovskou scénu velmi limitované. O to větší radost máme, že to konečně v této sezóně vyšlo. V minulosti režijní tandem SKUTR nastudoval s naším operním souborem tři pozoruhodné inscenace. Někteří z Vás mají dosud v živé paměti jejich poslední inscenaci u nás v roce 2019 – operu Bohuslava Martinů *Julietta aneb Snář* naplněnou podmanivou divadelní magií a fantazií. Nyní je čeká úkol inscenovat u nás velké dílo Giuseppe Verdiho, které v Národním divadle moravskoslezském dosud nebylo uvedeno. Není to však žádná z jeho 28 oper. Jedná se o velkolepou kompozici pro orchestr, sbor a čtyři sólisty na liturgický text katolické pohřební mše – *Requiem*. Dílo, které však rozhodně nezapře Verdiho jako bytostně operního skladatele. Silné, dramatické situace kontrastují s mystickou lyrikou nadpozemské krásy. Velké emoce střídá meditativní klid. Temnou, bezvýchodnou propast smrti prozařuje zpěv naděje. A tak lze Verdiho *Requiem* nazvat nejlepší Verdiho operou. Velkou úlohu zde má sbor. I to byla jedna z motivací, proč jsme se rozhodli dílo uvést. Kvalita našeho operního sboru pod vedením Jurije Galatenka je další zárukou silného hudebního zážitku. A já se těším a věřím, že pojetí režijního dua SKUTR s jejich spolupracovníky přinese silný a velmi originální hudebně-vizuální zážitek. Když Giuseppe Verdi dopsal a premiéroval v roce 1871 svou šestadvacátou operu – dodnes často hranou výpravou *Aidu* – považoval své operní dílo za definitivně uzavřené. Další opery již psát nechtěl. Smrt přítelkyň ho přivedla ke kompozici *Requiem*, které bylo uvedeno v roce 1874. Přesto přichází po třinácti letech, v roce 1887, s novým dílem – silným, moderním hudebním dramatem *Otello*. O šest let později, v roce 1893, osm let před svou smrtí, Verdi definitivně uzavírá svou dlouhou operní dráhu naprosto novátorskou komickou operou *Falstaff*. A první slova závěrečné fugy v této opeře zní „*Tutto nel mondo è burla*“ – „*Všechno na světě je legrace*.“ Zní to jako správná protiváha k jeho

Requiem. Není právě *Requiem* výzvou na cestu ke dvěma posledním, naprosto originálním operám Giuseppe Verdiho?

Činoherní soubor nás 24. října poprvé pozve na *Zkoušku orchestru*. Ne, to není překlep. V Divadle Jiřího Myrona uvedeme divadelní verzi vycházející ze stejnojmenného filmu Federica Felliniho z roku 1979. Další velká divadelní výzva!

Před velkými výzvami také stojí dvě sympaticky usmívající se dámy z titulní strany časopisu. Obě nové šéfky dvou uměleckých souborů. Kateřina Svobodová je šéfkou souboru muzikálu již od 1. června a 1. srpna převzala vedení souboru baletu Lea Bessoudo Greck. O nich samotných a jejich plánech se dozvíte v poutavém dvojrozhovoru. Přejme jim hodně štěstí, krásných uměleckých výsledků, hodně síly, invence, pevné nervy, skvělé kolegy a hlavně hodně radosti z práce. Bez radosti se dobré divadlo dělat opravdu nedá!

Začíná 108. sezóna Národního divadla moravskoslezského, buďte jí co nejčastěji účastni. Věřím, že bude stát za to. Moc se těším na Vás v hledištích našich divadel.

Srdečně zve Váš

Jiří Nekvasil

PREMIÉRY

ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2026

OPERA

15. října 2026 / Divadlo Antonína Dvořáka

Giuseppe Verdi

REQUIEM

ČINOHRA

24. října 2026 / Divadlo Jiřího Myrona

Federico Fellini

ZKOUŠKA ORCHESTRU

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ (založeno 1919)

Národní divadlo moravskoslezské se sídlem v Ostravě je největším a nejstarším profesionálním divadlem v Moravskoslezském kraji a zároveň největší kulturní institucí zřizovanou statutárním městem Ostrava. Je nepřehlédnutelným centrem kulturního, duchovního, intelektuálního a společenského života občanů Ostravy a širokého okolí. Jako jediné na Moravě má divadlo čtyři umělecké soubory – operu, činohru, balet a muzikál, které hrají pravidelně na třech stálých scénách: v Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona a Divadle „12“.

Široce rozkročená ambiciózní dramaturgie všech čtyř uměleckých souborů je vedena systematickou snahou oslovit co nejširší divácké spektrum všech generací a zájmů. Od klasického českého a světového repertoáru přes objevnou dramaturgii a současnou tvorbu až k experimentálním dílům a projektům mnohdy na hranicích žánrů. Svou úroveň se dnes Národní divadlo moravskoslezské řadí ke špičce českého divadelního umění, což dokládají jak ocenění na divadelních festivalech, tak zájem domácích i zahraničních inscenátorů, choreografů i sólistů, kteří zde hostují.

Společně s Ostravským centrem nové hudby je Národní divadlo moravskoslezské pořadatelem festivalu NODO (Dny nové opery Ostrava / New Opera Days Ostrava). Několikadenní festival poskytuje co dva roky prostor pro realizaci nových operních děl současných skladatelů. Poprvé se festival NODO konal v roce 2012, kdy se setkal s velkým zájmem účastníků i médií.

Divadlo Antonína Dvořáka

Divadlo bylo postaveno v novobaročném stylu podle návrhu vídeňského architekta Alexandra Grafa v roce 1907. Do roku 1919 v něm hrál pouze německý soubor a čeština v této budově zazněla poprvé až v roce 1919, kdy zde začalo hrát Národní divadlo moravskoslezské. Během druhé světové války utrpěla budova bombardováním a byla nutná rekonstrukce.

V roce 1948 bylo divadlo přejmenováno na Divadlo Zdeňka Nejedlého a v 50. letech došlo ke změně vnějšího vzhledu: novobaroční prvky byly nahrazeny sloupovou řadou v průčelí, kterou můžeme vidět dodnes. Od roku 1990 nese tato budova název Divadlo Antonína Dvořáka. Při rekonstrukci v letech 1999–2000 došlo také k uzavření loubí před hlavním vstupem, které je dnes součástí interiéru.

Dominantními barvami interiéru jsou červená, bílá a zlatá. Divadlo Antonína Dvořáka je domovskou scénou souboru opery, hrají zde i soubory činohry a baletu. Hlediště divadla po rekonstrukci na přelomu tisíciletí pojme 517 diváků.

Divadlo Jiřího Myrona

Původně český Národní dům byl postaven v roce 1894 podle projektu Josefa Srba v novorenesančním stylu. V letech 1908–1919 zde působilo první stálé české ostravské profesionální divadlo. Když bylo v roce 1919 založeno Národní divadlo moravskoslezské, přesunulo se zpět do budovy Městského divadla. Po okupaci Československa se do Městského divadla vrátili Němci a Češi se přesunuli do Národního domu, který musel být zásadně zrekonstruován.

Po druhé světové válce byla budova přejmenována na Lidové divadlo (1945), od roku 1954 nese název Divadlo Jiřího Myrona. Zásadním datem byla noc ze 6. na 7. prosince 1976, kdy divadlo vyhořelo. Po rozsáhlé rekonstrukci a dostavbě bylo opět otevřeno v roce 1986. Na podzim roku 2017 započala další rozsáhlá rekonstrukce DJM, která byla dokončena na jaře 2019.

Dominantní barvou interiéru divadla je okrová a hlediště disponuje kapacitou 615 diváků. Divadlo Jiřího Myrona je domovskou scénou souboru muzikálu, účinkuje zde rovněž činoherní a baletní soubor.

Divadlo „12“

Divadlo „12“ je od 100. sezóny komorním divadelním prostorem Národního divadla moravskoslezského. Slavnostní otevření se uskutečnilo dne 16. září 2018. Scéna se nachází v areálu budov Divadla Jiřího Myrona na třídě Čs. legií 12 v prostorách, kde dříve bývala Občanská záložna.

Divadlo tvoří dva prostory – mimo divadelní sál je to také divadelní bar Ve Dvanáctce. Autorem architektonické studie byl architekt Jiří Stejskalík. Toto divadlo pro 60 diváků nabízí velmi intimní atmosféru a jedinečný intenzivní kontakt mezi hercem a divákem. Je místem pro inscenace a aktivity všech souborů NDM i pro další experimentální divadelní projekty na pomezí žánrů.

OBSAH

- 6 S novou energií i respektem k tradici
- 7 Jeden z důvodů, proč jsem tady, je touha propojovat
- 10 Slavnostní sál Alberta Janička

OPERA

- 13 *Hráč* nabízí vše, co si může náročný divák přát
- 14 Když opera zní jako modlitba
- 17 Osudová rozhodnutí operních hrdinů
- 18 Festival NODO potvrdil svůj mezinárodní význam

ČINOHRA

- 21 Co skrývá *Velryba*
- 22 Když se harmonie rozpadá
- 23 Gratulace pro Alexandru Gasnářkovou
- 24 Pět kroků sezónou 2026/2027
- 26 Marie Logojdová – půl století na scéně

BALET

- 29 *Babylon balet* – dokonalé porozumění skrze pohyb
- 31 Proč *Giselle* stále dojmá
- 34 Když balet vstupuje do opery
- 35 Rozmanitý večer s inscenací *Nejen Mozart!*

Projektant Ludek Valik, architektka Eva Jiřičná a architekt Tomáš Binder
Foto Adam Šebesta

REKONSTRUKCE PAVILONU G NA OSTRAVSKÉM VÝSTAVIŠTI VSTUPUJE DO DALŠÍ FÁZE!

Bylo nám ctí představit plány rekonstrukce architektky EVĚ JIŘIČNÉ, jejíž otec Josef Jiřičný je autorem projektu původního výstavního pavilonu. Z něj se dochovaly pouze obvodové sloupky a charakteristická střecha ve tvaru motýlky, která se stala základem pro tvar naší nové scény. „Důležité je, aby se nebouraly věci, které je možné zachovat. Aby historie pokračovala. Když jedna funkce přestane fungovat, je úžasné, když se budoucnost dá naplnit něčím jiným. Tady to vypadá, že se na nás budoucnost usmívá,“ řekla Eva Jiřičná při návštěvě naší stavby.

MUZIKÁL

- 39 *Elisabeth* zazářila pod hvězdami v Litomyšli
- 40 Velké příběhy v obyčejných dnech
- 42 Orchestr mimo orchestřiště
- 44 Gratulace pro Petra Millera
- 45 *Jekyll a Hyde*: dva muži v jednom těle

Z ARCHIVU

- 46 Ostravské hvězdy v televizi
- 48 Osvald Albin: od elektromechanika k herectví
- 50 Dvě osobnosti ostravského divadla

NDM EXTRA

- 51 Výstava Stanislava Kolíbalu
- 52 Kristýna Slezáková v čele Ateliéru NDM
- 53 Historie ostravských divadel

MLADÝ DIVÁK

- 54 Sezóna, která pustila mladé diváky blíž

56 PROGRAM ZÁŘÍ A ŘÍJEN 2026

Buďte s námi i ve virtuálním světě...

Národní divadlo moravskoslezské

ndm ostrava

Národní divadlo moravskoslezské

ndm.ostrava

www.ndm.cz

LEA BESSOUDO GRECK

Mít respekt k tradici a zároveň být plně přítomný v současném okamžiku

Kdy jste naposledy dobrovolně předala vedení někomu jinému?

Nemám s tím problém, věřím ve spolupráci. Mám ráda věci pod kontrolou, ale dokážu předat odpovědnost i někomu jinému. Třeba doma, co se týká vaření. Jsem ráda, že manžel vaří a vůbec vymýšlí, co budeme jíst. Já na to nemám čas a zrovna vaření ho ani věnovat nechci. Miluji jídlo, ale ne jeho přípravu. Tak se ráda nechávám překvapovat. Je fajn nevědět všechno dopředu. Zůstává otevřeně okýnko pro nečekané možnosti. Takže ne, nejsem žádný kontrolní maniak.

V Ostravě jste poprvé pracovala v roce 2024 na opeře Braniboři v Čechách. Jak jste se k té práci dostala, když žijete v Izraeli?

Jiří Nekvasil byl v Izraeli a náhodou navštívil moji inscenaci. Úbce jsem netušila, kdo je ten pán, ale pochopila jsem, že někdo důležitý. To jsou přesně ty situace, kdy vzniká prostor pro svobodu – když lidé o sobě navzájem nic nevědí a nemají žádná očekávání. Řekl mi, že se mu moje představení líbilo a že by byl rád, kdybychom někdy v budoucnu spolupracovali. A dal mi svou vizitku. Hned jsem si zjistila, co je Národní divadlo moravskoslezské, a říkala si: wow, tak to není vůbec špatné! (Rozesměje se.) Později jsem byla pozvaná do Ostravy, abych poznala baletní soubor i jeho tehdejší šéfkou Lenku Dřimalovou.

V Ostravě jste vytvořila tři inscenace a stala se novou šéfkou baletního souboru. Proč myslíte, že si divadlo vybralo právě vás?

To je zajímavá otázka. Mám pocit, že dokážu reprezentovat minulost, přítomnost

i budoucnost a propojit je dohromady. Obecně je národní divadlo instituce, kterou hluboce obdivuji. Prestižní místo s bohatou historií. To, kde jsme dnes, je výsledkem toho, co tu bylo před námi. A je důležité si to uvědomovat. Mít respekt k tradici a zároveň být plně přítomný v současném okamžiku. Ve své tvorbě se vždy obracím k tomu, odkud věci vycházejí – ke kořenům, k podstatě. Právě tam nacházíme pravdu. Příběhy, které nás formovaly. Mám klasické taneční vzdělání, zároveň jsem si vybudovala kariéru v oblasti současného tance, což mě naučilo být otevřená a mít rozhled. Věřím, že mám dobrou intuici, která mě vede správným směrem. Jsem vášnivá a oddaná práci, kterou doslova žiji. Kvůli ní jsem během života mnohé obětovala. Není snadné být tanečníkem. Není lehké přijet do cizí země, začít tam nový život a zvládat náročnou profesi. Proto je pro mě také důležité vytvářet v souboru prostředí vzájemné důvěry, ve kterém se mohou lidé svobodně vyjadřovat, růst a rozvíjet svůj potenciál. Mám své ambice a vizi. Přicházím s novou energií, novými nápady a s velkou chutí tvořit. A jsem připravená tomu dát úplně všechno. Ne kvůli sobě samotné, ale kvůli všemu, co tato role spojuje – soubor, umění i publikum. Proto si myslím, že jsem pro tuto práci stvořená. A říkám to s pokorou. Není to otázka ega ani osobních ambicí.

Měla jste odjakživa tendenci vést lidi? Nebo se to vyvinulo až během života?

Už jako malá jsem při hraní s kamarády organizovala různá představení a říkala jim: ty uděláš tohle, ty půjdeš tam. Přirozeně jsem měla potřebu vytvářet a organizovat prostor kolem sebe. Když jsem studovala na baletní akademii v Monte Carlu, vytvořila

jsem choreografii pro dvacet tanečníků. Později jsem v souborech, ve kterých jsem působila, vedla různé projekty a sama je i produkovala. Nebojím se převzít odpovědnost. Když vím, co chci dělat, jdu do toho. Baví mě vést lidi, společně tvořit a sledovat, jak se vize proměňuje ve skutečnost.

Jaké jsou vaše dobré vlastnosti pro to být šéfová a které jsou ty méně „vhodné“?

Myslím, že při práci s tanečnicí umím naslouchat a být empatická. Umím je podržet a stmelovat kolektiv. Jsem komunikativní a týmový hráč. A mou silnou stránkou je také vášnivost. Když jste pro něco skutečně zapálení, dokážete inspirovat ostatní a předávat jim energii. A pokud jde o ty slabší stránky... možná bych někdy mohla být trpělivější. Spíše si ale uvědomuji, že některé vlastnosti mohou být zároveň výhodou i komplikací. Je třeba těžké být přísným šéfem, když intenzivně vnímáte pocity druhých. To může být podle situace jak silnou stránkou, tak i určitou výzvou.

Co vás dokáže snadno rozčillit nebo naštvat?

Lenost. Mám problém s lidmi, kteří nejsou ochotni do své práce investovat energii a úsilí. Chcete-li něčeho dosáhnout, musíte tvrdě pracovat. Věci nepřicházejí samy od sebe a talent sám o sobě nestačí.

Vnímáte svůj příchod jako začátek nové kapitoly ostravského baletního souboru?

Po umělecké stránce chci navázat na jeho dosavadní směřování. Nepřicházím všechno převrátit vzhůru nohama. Zároveň jsem ale jiný člověk. Jsem Lea, nejsem Lenka. Patřím k jiné generaci a přináším vlastní pohled na svět, vlastní energii i umělecký rukopis. Mám svou vlastní barvu, svůj způsob uvažování a tvorby, což se přirozeně projeví. Takže ano, je to nový začátek. Zároveň je to pokračování příběhu, který už tady existuje.

Pocházíte z jihu Francie, teď žijete v Izraeli – nebude vám v Ostravě zima?

Bude mi hrozně zima. (Rozesměje se.) Jedenáct let jsem žila v kibucu, takže to bude fakt velká změna. Ale já se změn nebojím a těším se, až Ostravu objevím naplno. A pak ta příroda všude kolem! Tak se těším, že poznám opravdovou zimu a sníh. Nikdy jsem ještě nežila na místě, jako je toto. Právě díky změnám, kterou je i stěhování, člověk roste a rozšiřuje si obzory. Je mi jasné, že začátky nebudou lehké, že žít někde je něco úplně jiného než jen přijet na návštěvu. Čímž se vracím k otázce z úvodu – myslím,

Pokračování rozhovoru na straně 8

KATEŘINA SVOBODOVÁ

Můj život předčil moje očekávání

Kdy jste naposledy dobrovolně předala vedení někomu jinému?

Každé prázdniny. Během sezóny si organizuju každou minutu v kalendáři, proto přes léto předávám vedení rodině. Jedeme na dovolenou a manžel se zeptá: a teď kam? A já zcela neorganizovaně odpovím: to je jedno, třeba doleva. Kolikrát nemáme vůbec žádný cíl, jen cestujeme a bydlíme v autě. A já jsem vděčná, že nic nemusím a že jsme všichni, i s dětma, spolu.

Touha vést druhé je ve vás přirozeně, nebo jste ji získala časem?

Asi to mám odjakživa. Už jako dítě jsem měla tendence organizovat. Chodila jsem na základní školu s rozšířenou hudební výchovou a často jsme vystupovali. Vedle toho, co nám připravovali učitelé, tak jsme si i my, děvčata, vytvářeli vlastní program. A já jsem byla ta, kdo říkal, jak by to asi mohlo vypadat. Ne že bych direktivně rozhodovala, spíš jsem hlídala, aby to bylo fér vůči všem a aby měl každý svoje místo na slunci. Pocit propojování. Cítím, že jedním z důvodů, proč jsem tady, je propojovat. Lidi, instituce, projekty.

To je důvod, proč jste se stala novou šéfkou muzikálu?

To je spíš otázka na pana ředitele, ale myslím si, že ho to napadlo během naší

spolupráce na barokní opeře, kterou režíroval a já produkovala. Viděl, jakým způsobem pracuju a jak se snažím věci propojovat, aby fungovaly. Mám vystudovaný operní zpěv, takže rozumím i umělecké stránce. Navíc jsem z našeho divadla a nechci muzikálový soubor radikálně měnit. Šéf zvenčí by možná se svým egem a vlastní vizí chtěl soubor posouvat jiným směrem. Já takové tendence nemám. Soubor muzikálu potřebuje tým, který mu bude tvořit zázemí, aby práci mohl dělat co nejlépe. Umělecky a hudebně je alfou omegou hudební ředitel Jakub Židek, a dokud tu bude on s Markem Prášilem a Markem Davidem za zády, tak ostravský muzikál půjde správnou cestou.

Zvažovala jste, zda nabídku vůbec přijmout?

Rozmýšlela jsem se přes dva měsíce. Zvažovala jsem, jestli mám co nabídnout a budu přínosem. Vést takhle dobrý soubor, který je na špici muzikálového dění v republice, je obrovská zodpovědnost. Mezi těmi lidmi je nádherná chemie. To byl jeden z důvodů, který mě motivoval nabídku přijmout. Hrozně se mi líbí, jak soubor spolupracuje. Na jevišti i v orchestřišti, jak na sebe všichni slyší a táhnou za jeden provaz. To není vůbec běžné.

Zmínila jste, že jste vystudovala operní zpěv. Máte něco společného i s muzikálem?

Mám i nemám. Po té základce s rozšířenou hudební výchovou – hrála jsem na pět nástrojů a zpívala ve dvou sborech – jsem šla na ekonomku, protože tam byly nejtěžší přijímačky. Byla jsem v pubertě a potřebovala si dokázat, že jsem dobrá. Měla jsem samé jedničky, byla sebevědomá a nepřemýšlela moc nad tím, co mě skutečně naplňuje. Pyšná, namyšlená. Po čtrnácti dnech na ekonomce jsem si uvědomila, že jsem úplný dement a že jsem udělala životní chybu. Na té škole totiž nebyla ani hodina hudebky.

Začíná to zajímavě...

Strašně jsem se pak trápila. Táta byl voják z povolání, ale generálem byla doma mamka. Ta mi řekla: dala ses na vojnu, tak bojuj! Když jsem celý první ročník žádala o přestup, nepodpořili mě. Dlouho jsem jim to zazlívala. Dneska jsem za to vděčná. Naučila jsem se spoustu důležitých věcí. Měli jsme na škole projekt fiktivní firmy, při kterém jsem si poprvé uvědomila, že mám výrazné organizační schopnosti. Z naprosto nepodstatné pozice jsem se stala jedním z lídrů celého projektu. Přitom jsem na střední byla spíš šedá myš.

No, tak to se dnes, i vzhledem k vašemu úcesu, opravdu říct nedá. Mnozí možná ani nevědí, jak se jmenujete, ale všichni ví, kdo je „ta s barevnou hlavou“...

(Rozesměje se.) Celé to vzniklo tak, že si moje kadeřnice chtěla vyzkoušet nějaký nový trend. Poprvé to byla růžovofialová a byl to šok. Mně se to líbilo, ale věděla jsem, že si to budu muset ustát. U nás na vesnici to bylo velké haló. Lidi na mě koukali s otevřenou pusou, různě si fukali na čelo, ale nejhorší reakce přišla doma. Manžel se mnou čtyři dny nemluvil. Je konzervativní a nemá rád změny. Já jako Blíženec změny potřebuju. Navíc je to praktické, protože na velkých projektech, kde je hodně lidí, mě všichni hned najdou.

Vraťte se ale k hudbě. Jak to bylo dál?

Rodiče mi slíbili, že po ekonomce můžu jít na jakoukoliv vysokou školu. Byla jsem rozhodnutá, že půjdu zpívat. Chtěla jsem na muzikál. Jenže ekonomka mě dost vytěžovala a podcenila jsem taneční a hereckou přípravu. Jsem hodně racionální, a tak mi bylo jasné, že přijímačky neudělám. Přihlásila jsem se tedy do Ostravy na sólový zpěv a pak na JAMU na produkci. Myslela jsem, že Brno je jistota, ale nepustili mě ani přes první kolo, což byly jazykové testy. O to

Pokračování rozhovoru na straně 9

že jednou z mých předností je i schopnost přizpůsobit se. Důležitá vlastnost pro vedoucí pozici, protože nikdy nic nejde přesně podle plánu, zato změny jsou pořád. Stěhuji se sem s manželem, který je grafický designér, ilustrátor a tvůrce murálů, velkoformátových nástěnných maleb. Bereme to jako novou kapitolu svého života.

Studovala jste na prestižní škole Académie de Danse Classique Princesse Grace de Monte Carlo v Monaku. Bylo těžké se tam dostat?

Bylo, a ještě těžší bylo se tam udržet. Každý rok probíhaly náročné zkoušky a museli jsme stále dokazovat, že na to máme. Odvedli jsme obrovské množství práce a byla to skutečná škola života. Tato výjimečná baletní akademie patří mezi nejuznávanější na světě a já jsem hrdá a vděčná, že jsem mohla být její součástí. A velký dík patří také mým rodičům. Věřili ve mě a umožnili mi v Monaku studovat. Ve dvanácti letech jsem odešla z domova, byly to náročné roky, ale ničeho nelituji. V devatenácti letech jsem školu absolvovala a odešla do Izraele.

Co zásadního vás Akademie kněžny Grace naučila? I třeba v negativním smyslu...

To je dobrá otázka. Například nás učili být silní a odolní. Mně přišlo, že si slabost ani nemohu dovolit. Dnes si myslím, že to bylo dobře i špatně. Baletní vzdělávání je v mnohém podobné vrcholovému sportu. Jsme profesionální sportovci, kteří tvoří umění. V mladém věku je fyzická stránka naprosto zásadní. Panuje velká konkurence a všechno se přísně hodnotí. Na nic jiného není prostor. Jako dospívající jsem ale vůbec nezažila běžný teenagerský život. Na druhou stranu právě díky této zkušenosti jsem dnes tam, kde jsem. Otázkou ale je, zda všechno musím být nastaveno právě takhle. Často se říká, že pro úspěch je potřeba trpět. Ale kde je hranice? Kolik utrpení je ještě součástí růstu a kdy už je ho příliš? Ta hranice je velmi tenká. Aby to člověk vydržel, musí být pro tuhle profesi holt nějak předurčený...

Pocházíte z umělecké rodiny?

Ano i ne. Moji rodiče nejsou profesionální umělci, ale umění a vzdělání pro ně vždy byly důležité. Otec je lékař, biolog a také spisovatel. Maminka studovala dějiny umění a specializovala se na středověk. Působila jako marketingová ředitelka, ale kvůli nemoci z práce odešla. A právě ona mi byla velkou oporou v době studií. Byla jsem studentkou na Princess Grace Academy a zároveň dálkově absolvovala běžné středoškolské vzdělání a získala maturitu, což pro mé rodiče bylo velmi důležité. Maturovala jsem

z ekonomicko-společenského oboru se zaměřením na filozofii a matematiku. Bylo to náročné a maminka při mně po celou dobu stála.

Vždycky jsme doma byli tým. Ukázali mi krásný příklad, který bych jednou ráda předala dál.

Proč jste se nakonec nestala klasickou tanečnicí?

Nikdy to nebyl můj sen. Už od dětství jsem se chtěla pohybovat svobodněji a měla jsem silnou potřebu dávat průchod emocím. Byla jsem velmi plaché dítě. Opravdu velmi, velmi plaché. Což lidi často překvapí, když to slyší. Když mě učitelka vyvolala k tabuli, rozplakala jsem se. Tanec se pro mě stal bezpečným místem, kde jsem mohla být sama sebou. Když jsem vstoupila na jeviště, lidé mě nepoznávali. Ve světle reflektorů se ze mě stala jiná osoba. Sebevědomá, instinktivní, živočišná. Došlo mi, že prostě musím být tanečnicí. Do Monaka jsem přišla později než většina ostatních studentů. S baletem jsem začala až v osmi nebo devíti letech, zatímco mnoho dětí trénovalo už od pěti let. Právě tam jsem se ale do baletu a hudby skutečně zamilovala. Každé ráno jsme cvičili s živým klavíristou, který nádherně hrál. Jeho hra mi pomohla objevit balet a jeho dynamiku, proměny a zajímavé síly, které se v těle během tance odehrávají.

Působila jste ve Francii v Lausanne nebo v německém Mannheimu a z Evropy s její tradicí jste odešla do úplně jiné země. Proč jste se přestěhovala do Izraele?

Izrael je jedním z nejlepších míst na světě, co se současného tance týká. Možná je dokonce naprosto jedničkou. Když jsem ještě studovala v Monaku, viděla jsem hostovat izraelský soubor. A pocítila něco velmi silného. Šokovalo mě to a hluboce se mě to dotklo. Pochopila jsem, že všechna rozhodnutí, která jsem od dětství dělala, směřovala právě k tomuto bodu. K hledání vlastního hlasu a ke schopnosti vyjádřit sama sebe. Můj instinkt mi proto jasně říkal, že musím do Izraele. Abych se stala tanečnicí, kterou se mám stát. Abych se stala Leou. Cítila jsem, že musím poznat, čím tam lidé žijí, co jedí, odkud pramení jejich energie. Všichni tím byli překvapení včetně mých rodičů. Byla to ale nejlepší volba mého života. Měla jsem v sobě něco divokého, nějakou vnitřní sílu, která potřebovala najít způsob, jak jí používat. A právě díky izraelské zkušenosti dnes dokážu beze strachu spojovat dva světy. Klasickou baletní tradici, ale také svobodu, energii a pravdu.

Z vašich prací jsem pochopila, že vás přitahují kontrasty, průniky různých světů i energií – vychází to z toho, jaká

jste? Jaká jste? Ostatně v Izraeli jste připravila inscenaci Who Am I, tedy Kdo jsem...

Máte pravdu. Mám v sobě kontrasty, ostatně už jsme o tom mluvily. Lidé mě většinou vnímají jako citlivého člověka. Mám v sobě klid, laskavost a empatii. Zároveň ale umím být velmi přísná, především sama na sebe. Ano, ráda vytvářím kontrasty ve své tvorbě – vizuálně, hudebně i choreograficky. Ráda pracuji s napětím. Nevím ale, jestli mě definuje právě tohle. Kdo jsem? Především člověk, který miluje umění, přistupuje k lidem s otevřeným srdcem a snaží se dělat věci s dobrým úmyslem. A je pravda, že ještě existuje Lea v práci a Lea doma. Jsou si podobné, ale nejsou úplně stejné.

Protiklady, které máte ráda, často vytvářejí konflikty. Máte ráda konflikty, nebo se jim raději vyhýbáte?

Někdy je konflikt nezbytný, ale není to nic, v čem bych se vyžívala. Nemám problém do konfliktu vstoupit, ale pokud je možné se mu vyhnout, tím lépe.

Co je ve vás opravdu francouzského, co jste nabrala izraelského a víte už o něčem, co byste chtěla získat českého?

Z Francie si přináším především přízvuk. (*Smích.*) A také určitou eleganci, kulturní zázemí a respekt k druhým. Až v Izraeli jsem si uvědomila, jak moc vlastně jsem Francouzkou. V Izraeli totiž musíte být hlasití, pokud chcete být slyšet. Zvenčí to může působit jako nedostatek vychování nebo respektu, ale je to jen velmi odlišná kultura. Izrael mi dal upřímnost a přímost. A také schopnost přijmout pravdu s velkým P, která může být někdy těžká. Tento přístup dnes uplatňuji při práci s tanečníky. Někdy to nemusí být příjemné, ale většina z nich tomu rozumí. A to české? To teprve čeká na objevení. I proto jsem tady. Chci poznat českou kulturu a naučit se česky. Hebrejštinu jsem se učila od nuly a dnes mluvím plynule. Je pro mě naprosto samozřejmé, že se musím a chci naučit česky. Nepřicházím sem jen na chvíli. Chci si tady vybudovat nový život. Historie, kultura i umění jsou u vás nesmírně bohaté a jsem poctěna, že mohu vstoupit do této historie, učit se z ní a dál růst spolu s ní.

Kdybyste si měla u nové šéfky muzikálu objednat jeden titul, který by to byl? Který muzikál máte ráda?

Možná vás zlamu, ale zatím jsem jich vlastně moc neviděla. Což se ale brzy změní! Jako dítě jsem milovala dva muzikály. První byl *Le Roi Soleil (Král Slunce)* o Ludvíku XIV. a druhý *Les Dix Commandements (Desatero přikázání)* o životě Mojžíše. (at)

větší překvapení jsem zažila v Ostravě, kde jsem se i bez konzervatoře dostala mezi pět vybraných studentů.

Po škole jste působila v operním sboru – proč vlastně dnes nejste zpěvačkou?

Já bych jí asi i ráda byla, ale pořídila jsem si děti a zjistila, že nedokážu být máma, která jim bude každý večer zařizovat chůvu. Až jako těhotná jsem si uvědomila, že s manželem, který je klarinetistou v muzikálovém orchestru, budeme hrát vždycky proti sobě. Z kola ven jsem šla já, protože on má konzervatoř i uměleckou vysokou školu. Nemohla jsem po něm chtít, aby šel dělat něco jiného. Je rád, že pokračuje v rodinné divadelní tradici a celý život všem říká: já jsem nejšťastnější člověk na světě, protože pracuju tam, kde pracuju.

Ještě jste si mohla najít jiného manžela...

To mi radila už babička. Žije v Praze a celé mládí mi říkala: vezmeš si nějakého právníka nebo doktora, on tě zaopatří a ty si budeš zpívat. Když jsem si našla Arnošta, byla strašně zklamaná: cože?! Šumař?! Měsíce se mnou nemluvila a volala tátovi, ať mi to rozmluví. Ale já jsem si ho prosadila. Dnes už ho má babička samozřejmě moc ráda. (*Směje se.*)

Liší se hodně vaše dávné představy o tom, kým jste chtěla být, od toho, kým jste dnes?

V pubertě jsem si myslela, že budu ta úspěšná muzikálová zpěvačka. Jezdila jsem opakovaně do Prahy na muzikál *Jesus Christ Superstar*, pokaždé jsem z něj byla unešená a žila z toho ještě čtrnáct dní. Říkala jsem si – tohle je můj budoucí život. A že bych strašně chtěla sbalit někoho z těch muzikantů a žít s ním. (*Rozesměje se.*) A pak jsem seděla v našem divadle na premiéře ostravské inscenace *Jesus Christ Superstar* a rozbřečela se. Došlo mi, že pracuji v divadle, že jsem si vzala chlapa, který v tomto muzikálu hraje, a že se mi ten sen vlastně splnil. Jediný rozdíl je v tom, že nestojím na jevišti.

Mrzí vás, že tam nestojíte?

Ne, vůbec. Mrzí mě spíš to, že nevěnuju víc času zpívání, protože na něj prostě nemám čas. S dcerama, které jsou velké fanyanky muzikálu, ale doma často vícehlasně zpíváme celé muzikálové pasáže. Když přijde čtyřiapadesátá verze *Elisabeth*, tak už z toho hrabe celé domácnosti. Myslím, že můj život předčil moje očekávání.

Co vás v životě zásadně ovlivnilo?

Když taťka na chatě u ohně hrál na kytaru a bavil sousedy až do rána.

Ležela jsem v posteli a poslouchala, jak se všichni smějí a zpívají s ním. To byl ten impuls, proč jsem chtěla taky dělat hudbu. Hrozně se mi líbilo, jak dokáže spojovat lidi. A pak období mezi šestým a dvanáctým rokem, kdy jsem strávila spoustu času v nemocnicích, kde byly návštěvy jen v sobotu. Velmi brzo jsem musela dospět. Jestli mi nemocnice něco daly, pak je to praktičnost a spíš mužský způsob fungování.

Ono i ženám v určitých profesích hrozí, že mohou ztratit ženskou křehkost...

Já umím být a toužím být ženou. Ráda bych byla i křehká, pracovní úkoly mi to ovšem ne vždy umožňují. Když ale nemusím, tak „chlapem“ být nechci. A mám vedle sebe muže, který mi podrží dveře, vezme těžkou tašku. Musím ale říct, že jsme se to ve vztahu museli naučit. Já jsem měla na manžela neskutecné nároky, a přitom jsem mu nedávala ženskou pozornost v takové míře, jakou si jako chlap zasloužil. Postupně jsem se ale naučila být ženou a on mužem. Za to jsem nesmírně věčná a neberu to jako samozřejmost.

Jaké jsou vaše dobré vlastnosti pro šéfovskou funkci? A jaké jsou ty méně „vhodné“?

To je dobrá otázka. Mám instinkt na lidi i na situace. Jsem diplomat, což se hodí při jednání s podřízenými i nadřízenými. Umím komunikovat a mám vysokou odolnost vůči stresu. Nepanikařím, když se dostanu do krizové situace, a vyhrocené negativní emoce ostatních po mně stečou. Nepouštím si je k sobě a nevracím je. Zároveň jsem ale hodně empatická, takže mě některé věci bolí. A potom si je nesu v sobě déle, než bych chtěla.

Pokud se nehroutíte, když se hrouťí všichni ostatní, tak kdy se teda hrouťíte? Protože někdy se hroutit přece musíte?

Vlezu do sprchy a vybrečím to. Snažím se tím nezatěžovat další lidi, protože mi přijde absurdní ty emoce ještě posouvat dál. Když jsem začínala s velkými projekty, jako byl Hudební festival Znojmo nebo doprovodné programy světových soutěží Českého svazu biatlonu, brala jsem si věci osobně a měla pocit, že jsem za všechno zodpovědná. Neuvědomovala jsem si, že když po mně řve světově uznávaný umělec nebo režisér, že to se mnou třeba vůbec nesouvisí.

Manžel na mně už ve dveřích pozná, že ten den nebyl dobrý, a nabídne mi náruč, ať si, jak tomu říkáme, dočerpáme oxytocin, hormon štěstí.

Velké projekty, různé funkce, mnohdy jejich souběh. Co vás pořád žene dál?

Mě už nežene nic jít dál a výš. Před čtyřmi lety jsem si uvědomila, že už si nechci nic dokazovat. Sama sobě jsem dokázala, že umím zorganizovat jakýkoliv kulturní projekt, který si vymyslím. Teď se snažím dělat práci, která mě baví a naplňuje, protože v ní trávím hodně času. Takže to musí být něco, co dává smysl nejenom mně, ale i okolí.

Kde byste chtěla, aby byl soubor muzikálu za pět let?

Byla bych moc ráda, kdybychom se za pět let dostali do fáze rekonstrukce budovy Divadla Jiřího Myrona. Souboru bych přála nové jevištní technologie, aby mohl uvádět i muzikály, u kterých jsme dnes při získávání licencí limitováni technickými možnostmi.

Čím jste teď limitováni?

Třeba tím, že jde o historickou budovu, do jejíž konstrukce nelze svévolně zasahovat. To znamená, že tam nemůžeme nainstalovat třeba létací lustry, nemůžeme na jeviště dostat vrtulník a další technické věci, které jsou součástí licenčních dohod.

Jako opravdu skutečný vrtulník?

Tak třeba *Miss Saigon* má v licenci určité požadavky, v dalších licencích nás limituje prstencová točna, kterou nemáme, nebo jiné chybějící technologie.

Ač opereta zmizela nejen z jeviště, ale i z názvu souboru – neuvažujete nad občasným návratem některého operetního hitu?

V rámci extra akcí dělávám průvodce při prohlídkách divadla a tam se vždycky někdo z publika zeptá, kdy budeme uvádět nějakou operetu. Je tady ještě pořád silná základna operetních nadšenců. Obchodní oddělení i vedení mi ale odpovědělo, že náklady na operetu jsou srovnatelné s muzikálem, zatímco počet repríz se nedostane ani na polovinu. Viděla bych to tedy spíš na jednotlivé koncerty, které budou stoprocentně vyprodané a jejich realizace nebude tak komplikovaná jako nastudování celé inscenace.

Kdyby vám nová šéfka baletu mohla splnit nějaké baletní přání, co by to bylo?

Tak to nevím, protože já už mám splněné přání inscenací *Nejen Mozart!*, která je pro mě snovým zázrakem. Do té doby jsem nic hezcího, co se baletního umění týká, nezažila. Takže kdybych si mohla něco přát, pak asi jen to, abychom v tomto modelu pokračovali. (at)

ALBERT JANÍČEK

S novou sezónou nová výstava

Foto Martin Kusyn

S počátkem nové sezóny je ve slavnostním sále možné spatřit novou výstavu věnovanou osobnosti, jejíž jméno se v souvislosti s historií ostravského baletu skloňuje v mnoha pádech – **Albertu Janíčkoví**. Připomíná umělce, který na jevišti zaujal mimořádnou interpretační dráhou jako tanečník, v choreografii zanechal osobitý rukopis a jako šéf souboru dokázal ostravskému baletu dát směr i prostor k dalšímu růstu.

Ať už se na výstavu teprve chystáte, nebo jste ji už navštívili, nabízíme ještě malé nahlédnutí do Janíčkovy života z trochu jiné perspektivy – prostřednictvím vzpomínek emeritní sólistky baletu a nositelky Ceny Thálie za celoživotní mistrovství **Alice Kvasnicové**.

Když se řekne Albert Janíček, vybaví se vám vaše první setkání?

Poprvé jsme se setkali v šedesátém druhém roce, když jsem nastoupila do souboru. To ještě tančil. Bylo to při zkoušení inscenace *Romeo a Julie*, do níž tehdejší šéf baletu Emerich Gabzdyl potřeboval mladé tanečnický do sboru. Nastoupila jsem společně s Lídou Rozehnalovou, a zatímco my jsme tančily lilie, Janíček ztvárnil Tybalta.

Jak byste jej popsala jako tanečníka?

Byl to především charakterní tanečník. Nikdy nebyl vyloženě typem klasického prince – ani nebyl stavěný na taková „princátka“. Více mu seděly výrazné charakterní role.

Nebylo to dáno i tím, že se původně nevěnoval baletu profesionálně, ale vyučil se soustružníkem železa?

My jsme mu říkali zámečník, ale neměl to rád. Tehdy se tancovalo jinak než dnes – šlo spíše o taneční výraz než o čistě klasický

balet. Zpočátku jsme se ani moc nestýkali, přece jen jsem nastoupila jako kandrda do sboru a on už byl zkušeným sólistou. Nikdy nám ale nedával žádné rady ani nás nepoučoval, od toho tam tehdy byl ještě mistr Gabzdyl a choreograf Pavel Šmok. Janíček byl členem souboru jako my všichni ostatní, dokud se roku 1972 nestal jeho šéfem.

Co to pro vás, tanečnický, znamenalo? Najednou se z tanečního partnera stala vedoucí osobnost souboru, byla to velká změna?

Mnoho se tím nezměnilo, nevnímala jsem v tom žádnou překážku. Vždycky jsme se k sobě chovali slušně a kamarádsky. Takže i když byl na vedoucím místě, stále jsme si pracovně rozuměli. Neměl rád konflikty ani třískání dveřmi. Snažil se vždycky všechno vysvětlit, vyřešit v klidu.

Co vnímáte jako zásadní přínos jeho šéfovského období?

Udělal pro soubor opravdu hodně a zaslouží si, aby se o tom vědělo

Albert Janíček
Foto archiv NDM

a hovořilo. Když nastoupil jako šéf, tak zásadně omladil a z kvalitnil soubor, což bylo potřeba. Díky tomu si mohl dovolit zvát i vyhlášené tanečnický, třeba Vlastimila Harapese, Jurije Plavnika nebo Martu Drottnerovou. A hlavně se sem snažil dostat choreografy a pedagogy zvenčí, které jsme do té doby neměli šanci potkat: Jiřího Němečka, Olgu Skálovou, Irinu Strobe a Alexandra Lemberga z lotyšské Rigy, mistra Jozefa Zajka z Bratislavy, to byl pro soubor nepoznaný a zásadní přínos. Najednou jsme se setkávali s jiným způsobem práce, s nezvyklými choreografiemi, i zkoušky probíhaly jinak. Oproti předchozím érá, kdy se provoz spíše udržoval v zaběhnutých kolejích a vše se tvořilo čistě vlastními silami, to byl obrovský počín.

S funkcí šéfa se Janíčkoví otevřely také příležitosti choreografické. Do té doby jen příležitostně asistoval nebo tvořil krátké choreografie pro operety či činohru. Jak se s touto úlohou z vašeho pohledu baletní sólistky popasoval?

Na zkoušky chodil připravený, hlavně sbory měl přesně nalajnované. První baletní choreografií, kterou jako šéf vytvořil, byla *Coppélia* a už tady bylo vidět, že bude dávat příležitosti mladým tanečnickům. Pečlivě nás sledoval a každého, kdo na to měl, se snažil obsazovat i do větších rolí. Právě v *Coppélii* obsadil do titulní role dlouholetou balerínu Vlastu Pavelcovou a mně nečekaně svěřil alternaci. Byla to obrovská výzva, ale já byla šťastná jako blecha! Když jsem se dozvěděla, že se po něm pojmenuje slavnostní sál, měla jsem velikou radost. Vždyť je to navíc prostor, kde kdysi býval baletní sál! Janíček tu prožil celý svůj taneční život a i já jsem tu nechala hodně potu, než jsme se po požáru Divadla Jiřího Myrona přestěhovali do nového baletního sálu v tehdejší Divadle Zdeňka Nejedlého... (to)

ALBERT JANÍČEK V ČÍSLECH:

- 1926** narozen v Ostravě
- 1941** první setkání s profesionálním baletem
- 1943** nástup do angažmá
- 80** inscenací, v nichž tancoval
- 104** choreografií, asistencí či spoluprací
- 1967** udělen titul zasloužilý umělec
- 17 let** šéf souboru baletu
- 5 let** inspektor hlediště v Divadle Antonína Dvořáka
- 54 let** ve službách divadla
- 2015** zemřel ve věku nedožitých 89 let v Ostravě

opera

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2026/2027

Giuseppe Verdi (1813–1901)
REQUIEM
(Messa da Requiem)
Scénické provedení zádušní mše v revidované verzi z roku 1875
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Režie: SKUTR
Premiéry 15. a 17. října 2026 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v latinském originále s českými a anglickými titulky

Pavel Vranický (1756–1808)
OBERON, KRÁL ELFŮ
(Oberon, König der Elfen)
Zpěvohra o třech jednáních z roku 1789
Libreto Carl Ludwig Giesecke (1761–1833) podle libreta Friederike Sophie Seylerové (1738–1789) *Hüon und Amande* inspirovaného veršovanou povídkou Christopa Martina Wielanda (1733–1813) *Oberon* z roku 1780
Hudební nastudování: Jakub Kydlíček
Režie: Magdalena Švecová
České přebásnění: Jaromír Fiala
Premiéry 11. a 13. února 2027 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v českém přebásnění s českými a anglickými titulky

Juraj Čiernik (1986)
BAIKY
Hudební nastudování: Lenka Živocká, Renáta Marcalíková
Režie: Juraj Čiernik
Pohybová spolupráce: Veronika Beňová
Světová premiéra 7. března 2027 v Divadle „12“
Inscenaci uvádí Operní a muzikálové studio NDM

Bernhard Lang (1957)
JOB
(Hieb)
Opera o dvou jednáních v revidované verzi z roku 2026
Libreto Michael Sturminger (1963) podle dramaturgie stejnojmenného románu Josepha Rotha (1894–1939) z roku 1930 od Koena Tacheleta (1964)
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
České přebásnění: Pavel Drábek
Premiéry 15. a 17. dubna 2027 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v nové české verzi s českými a anglickými titulky

Eugen d'Albert (1864–1932)
MRTVÉ OČI
(Die toten Augen)
Jednoaktová jevištní báseň s prologem z roku 1913
Libreto Hanns Heinz Ewers (1871–1943) a Marc Henry (1873–1943) podle Henryho stejnojmenného dramatu z roku 1897
Hudební nastudování: Sander Teepen
Režie: Jiří Nekvasil
Premiéry 17. a 19. června 2027 v Divadle Antonína Dvořáka
Uvádíme v německém originále s českými a anglickými titulky

ČESKÁ
PREMIÉRAOPERNÍ
HITY
20. století

Opera NDM je na Facebooku:
Opera Národního divadla
moravskoslezského

HRÁČ – Luciano Mastro (Alexej), Anna Nitrová (Polina)
Foto Martin Popelář

REPERTOÁR OPERY (ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2026)

Gioachino Rossini
MOJŽÍŠ A FARAON
aneb Přejít Rudého moře
Hudební nastudování: David Švec
Dirigent: Lukáš Kovařík / David Švec
Režie: Vladimír John
9. 9. (18.30), 3. 10. (18.30), 7. 10. (18.30)

Giacomo Puccini
TOSCA
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jiří Štrunc
Režie: Jiří Nekvasil
13. 9. (18.30), 20. 9. (16.00), 2. 10. (18.30)

Sergej Prokofjev
HRÁČ
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Marek Šedivý / Filip Urban
Režie: Jiří Nekvasil
16. 9. (18.30), 25. 9. (18.30), 22. 10. (18.30), 27. 10. (18.30)

Giuseppe Verdi
REQUIEM
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Marek Šedivý / Filip Urban
Režie: SKUTR
15. 10. (18.30) – premiéra, 17. 10. (18.30) – druhá premiéra, 21. 10. (18.30)

Antonín Dvořák
RUSALKA
Hudební nastudování: Jakub Klecker
Dirigent: Marek Šedivý / David Švec
Režie: Radovan Lipus
25. 10. (16.00), 28. 10. (16.00)

Půl hodiny
před každým operním
představením v Divadle
Antonína Dvořáka jsou pro vás
připraveny ve foyeru 1. balkónu
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK HUDEBNÍHO ŘEDITELE OPERY

Vážení a milí čtenáři,

rád bych Vás přivítal po letní dovolené a popřál Vám mnoho krásných divadelních zážitků v nadcházející sezóně!

Srdečně Vás zvou na naši novou premiéru *Requiem* od Giuseppe Verdiho. Je to strhující, hluboké duchovní dílo, které se pokusíme netradičně divadelně ztvárnit. Mohou zaznít ortodoxní názory, že takto rozsáhlá duchovní skladba nemůže nebo by neměla být inscenována. A jistě najdeme i mnoho odpůrců z řad vynikajících umělců. Ale proč ne? Verdi byl velkým divadelním tvůrcem a při poslechu této kompozice se často neubráníme pocitu, že posloucháme některou z jeho skvělých oper s monumentálními sborovými čísly a působivými áriemi. Hluboký duchovní zážitek z tohoto díla můžeme přenést i do divadelního prostředí, nemusíme jej hledat pouze v kostele nebo jiném sakrálním prostoru. Pokusíme se přenést meditaci a zamyšlení nad smyslem života a smrti na jeviště Divadla Antonína Dvořáka.

Je mi ctí, že mohu po delší době v Ostravě přivítat jedinečný režisérský tandem SKUTR a poprvé s ním spolupracovat. Velmi se těším na výsledek,

který Vám společně představíme! Rovněž se těším na vynikající sólisty, mezi nimiž nás v NDM čekají také dva debuty. Poprvé u nás vystoupí vynikající mezzosopranistka Bella Adamová a sopranistka Eliška Gattringerová.

Přijďte, budeme se na Vás těšit!

Marek Šedivý

Marek Šedivý

TOSCA – Petra Alvarez Šimková (Floria Tosca), Martin Šrejma (Mario Cavaradossi)
Foto Martin Popelář

UVEDLI JSME

Sergej Prokofjev (1891–1953)

HRÁČ

Premiérou opery *Hráč Sergeje Prokofjeva* se pro operní soubor uzavřela sezóna 2025/2026, a to ve skutečně opulentním stylu. Zřídka kdy uváděný titul, který rezonuje nejen mezi fanoušky opery, ale také literatury (autorem románové předlohy není nikdo jiný než Fjodor Michajlovič Dostojevskij), se okamžitě zařadil mezi nejvýraznější události sezóny. Inscenace v hudebním nastudování Marka Šedivého a režii Jiřího Nekvasila představila publiku dílo mimořádně hudební intenzity i psychologické hloubky a potvrdila schopnost ostravského souboru pouštět se do projektů, které vyžadují maximální nasazení.

Jedním z důvodů, proč *Hráč* dodnes působí tak naléhavě, je samotná povaha Prokofjevovy opery. Skladatel si libreto vytvořil sám podle stejnojmenného románu Fjodora Michajloviče Dostojevského, jehož jasný, ostrý a literárně přesvědčivý styl podmínil také plynulý hudební tok sledující rytmus řeči, prudké změny nálad i nevyzpytatelnost lidského jednání. V centru příběhu stojí postavy zmiňané

vášni, závislostí, touhou po společenském vzestupu i nenaplněnou láskou. Hazard zde není jen kulisou, ale obrazem světa, v němž se lidé opakovaně rozhodují proti vlastnímu zájmu a podléhají iluzím o štěstí, úspěchu či citovém naplnění. Právě schopnost zachytit psychologii postav s téměř bolestnou přesností činí z *Hráče* dílo, které oslovuje publikum i více než sto let po svém vzniku.

Uvedení *Hráče* zároveň nepředstavuje ojedinělý dramaturgický experiment, ale přirozené pokračování dlouhodobé linie operního souboru NDM. Inscenace je součástí série Operní hity 20. století, která v Ostravě v předešlých letech představila řadu významných děl minulého století. Prokofjevův *Hráč* do této dramaturgické koncepce zapadá zcela přirozeně – jako titul, který posouvá hranice interpretačních možností souboru a zároveň otevírá publiku cestu k dílům stojícím mimo nejčastěji uváděný operní repertoár. Také v tomto směru potvrdila ostravská opera pověst scény, která vedle tradičních titulů systematicky vyhledává umělecky podnětné výzvy a nebojí se představovat publiku díla,

Felix Horvath a Anna Šedivá (Generálové děti), Eliška Zajícová (Blanche), Pavel Divin (Mr. Astley), Luciano Mastro (Alexej), Jiří Dvořák (Recepční), Ivana Ambrusová (Vážená dáma), Marcela Gurbařová (Bledá dáma)
Foto Martin Popelář

V popředí Zuzana Revai (Polina), Alexander Kravets (Alexej), vzadu nahoře Tomáš Batriá (Druhý krupier), Jonaš Slovák (První krupier) a sbor opery NDM
Foto Martin Popelář

jež na českých jevištích stále čekají na své plnohodnotné objevení. A právě takové sázky bývají někdy těmi nejzajímavějšími. (bs)

„Je to strhující, vizuálně fascinující a hudebně opulentní drama, které diváka chytne pod krkem a pustí ho až s mrazivým závěrečným akordem.“

Milan Bátor, Ostravan.cz,
22. 5. 2026

„Národní divadlo moravskoslezské uvedlo mimořádný počín na poli opery 20. století, když sáhlo po Prokofjevově Hráči.“

Jan Sebastian Tomsa, KlasikaPlus.cz,
24. 5. 2026

„Rozpohybovaný Hráč v Ostravě nabízí vše, co si může náročný divák přát.“

Markéta Dvořáková, Opera PLUS,
28. 5. 2026

„Nová inscenace Jiřího Nekvasila představuje další triumf ostravského souboru. Věrně vychází z Dostojevského vrcholného románu o lidské touze po finančním zisku i z Prokofjevova operního mistrovského díla a připomíná, proč je skladatel považován za jednoho z nejvýznamnějších operních autorů 20. století.“

Gregor Tassie, Seen and Heard International,
16. 6. 2026

„Domů jsem odcházela s pocitem, že jsem viděla mimořádně silné představení. (...) Přesvědčilo mě, že opera nemusí být jen záležitostí znalců. Pokud dokáže vyprávět příběh tak přesvědčivě jako Hráč, může nadchnout i diváka, který se za operního odborníka rozhodně nepovažuje. (...) Přiměje vás obdivovat divadlo, které prostřednictvím hudby, zpěvu a herectví dokáže vyprávět silný lidský příběh.“

Šárka Macurová, Magazin PATRIOT,
29. 7. 2026

Giuseppe Verdi (1813–1901)

REQUIEM

Scénické provedení zádušní mše
v revidované verzi z roku 1875

Návrh scény Jakuba Kopeckého

Hudební nastudování **Marek Šedivý**
Dirigent **Marek Šedivý / Filip Urban**
Režie **SKUTR**
Scéna **Jakub Kopecký**
Kostýmy **Simona Rybáková**
Pohybová spolupráce, choreografie **Jan Kodet**
Sbormistr **Jurij Galatenko**
Dramaturgie **Juraj Bajús**

Obsazení:
Eliška Gattringerová / Veronika Rovná (soprán), **Bella Adamová / Kateřina Jalovcová** (alt), **Raman Hasymau / Luciano Mastro** (tenor), **Martin Gurbal / Josef Kovačič** (bas) a další.

Dále účinkuje sbor a orchestr opery NDM – koncertní mistři **Jan Šošola** a **Lucie Staňková** – a externisté

Uvádíme v latinském originále s českými a anglickými titulky

Premiéry 15. a 17. října 2026 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

Zatímco minulou sezónu jsme zahajovali *Procesem* Philipa Glasse v kostele sv. Václava a do sakrálního prostoru jsme vnesli operní zpracování jednoho z nejslavnějších románů 20. století, otevření letošní sezóny se vydává

opačným směrem: divadlo tentokrát poskytne zázemí zádušní mši.

Giuseppa Verdiho, krále italské opery, není třeba představovat; jeho tvorba je nedílnou součástí repertoárů operních domů po celém světě a na svém kontě má vícero nejhranějších titulů i řadu nejslavnějších melodií. Přesto je plánovaná premiéra výjimečná. Nového scénického provedení se totiž tentokrát nedočká Verdiho operní, nýbrž jeho duchovní skladba *Messa da Requiem*.

Slovo *requiem* pochází z úvodních slov latinského textu *Requiem aeternam dona eis, Domine (Odpočinutí věčné dej jim, Pane)*. V katolické liturgii označuje

zádušní mši za zemřelé, která se slouží při pohřbech i během vzpomínkových bohoslužeb. Zároveň se tak říká zhudebněním tohoto liturgického textu, jejichž tradice sahá až do 15. století. Už od renesance se skladatelé snažili vyjádřit nejen duchovní rozměr mše, ale i ten emocionální, spjatý s loučením či vzpomínkou. S nástupem opery pak requiem získávala stále výraznější dramatickou sílu a inspirovala se i stylovými prostředky tohoto nově vzniklého a stále populárnějšího hudebně-dramatického žánru.

Autor *Rigoletta*, *Trubadúra*, *Aidy* nebo *Otella* svému requiem vtiskl značně dramatický ráz a do latinského liturgického

Návrh scény Jakuba Kopeckého

textu vložil stejnou emocionální sílu, jakou obdivujeme v jeho operách. Výsledkem je skladba, která dodnes stojí na pomezí duchovní hudby a hudebního divadla.

K jejímu vzniku vedla přitom velmi osobní cesta. Začala už v roce 1868 smrtí Gioachina Rossiniho. Verdi tehdy přišel s myšlenkou zádušní mše, na níž by se společně podíleli přední italští skladatelé. Sám zkomponoval závěrečnou část *Libera me*, ambiciózní projekt se však nikdy nepodařilo uskutečnit. Přesto ve skladateli myšlenka na vlastní requiem zůstala.

Rozhodující impuls přišel o pět let později. Smrt spisovatele Alessandra Manzoniho, autora slavného románu *Snoubenci*, Verdiho hluboce zasáhla. Manzoni pro něj nebyl jen výjimečným literátem, ale také morální autoritou a jedním ze symbolů sjednocené Itálie. „*I já bych chtěl vyjádřit svou lásku a úctu tomuto velkému muži*,“ napsal nakladateli Giuliovi Ricordimu několik dní po jeho smrti a dodal, že chce k prvnímu výročí Manzoniho úmrtí zkomponovat zádušní mši.

Během pouhých sedmi měsíců vznikla skladba mimořádného rozsahu, která zazněla poprvé 22. května 1874 v milánském kostele sv. Marka při prvním výročí Manzoniho smrti. Verdi však nenapsal liturgickou hudbu v tradičním smyslu. Do latinského textu otiskl své celoživotní zkušenosti operního autora. Vedle tichých, téměř meditativních pasáží přicházejí monumentální sborové výbuchy, dramatické orchestrální plochy i slavné *Dies irae*, jehož hudební obraz posledního soudu patří k nejpůsobivějším momentům hudební literatury. Není divu, že Verdiho *Requiem* od svého vzniku vyvolává debaty o tom, zda je ještě duchovní skladbou, nebo už hudebním dramatem. Bývá označováno za „operu bez jeviště“ nebo „operu ve všem kromě názvu“. Už krátce po premiéře je dirigent a kritik Hans von Bülow s jistotou dávkou ironie nazval „operou v církevním rouchu“. To, co mělo být původně výtka, dnes bývá naopak považováno za jednu z největších předností Verdiho *Requiem*.

Za touto monumentalitou se skrývá velmi osobní výpověď. Verdi dílo komponoval jako zralý muž, který pozoroval odcházení generace velikanů své doby a stále naléhavěji přemýšlel o vlastní konečnosti. Jeho *Requiem* proto není jen modlitbou za zemřelé. Je především dramatem člověka na sklonku vlastního příběhu, v němž se střetávají strach, naděje, pochybnosti i touha po smíření.

Režijní tandem **SKUTR** už v Ostravě zanechal výraznou stopu inscenacemi oper *Výlety páně Broučkovy*, *La clemenza*

Návrh scény Jakuba Kopeckého

di Tito nebo *Julietta aneb Snář*. Nyní se vrací do NDM s projektem, který se vymyká běžnému opernímu repertoáru – scénickým provedením Verdiho *Requiem*. O hledání jevištní podoby díla bez děje a postav, o síle hudby i o tom, proč je tato více než 150 let stará skladba stále aktuální, jsme hovořili s **Martinem Kukučkou** a **Lukášem Trpišovským**.

Jako tvůrčí tandem působíte už řadu let, společně jste prošli činohrou, operou, tancem, novým cirkusem i autorskými projekty. Co vás dnes při práci na nové inscenaci nejvíc zajímá a inspiruje?

LT: Určitě samotné dílo, to je první a hlavní inspirace. Okolnosti vzniku, struktura. V případě hudebního díla sama hudba. Jde o to ji skutečně naslouchat, všimnout si, jaké detaily zvýraznil skladatel.

MK: Inspirací je nám i inscenační tým. Jakub Kopecký a Simona Rybáková, to jsou vždy spolutvůrci koncepce. Jejich a naše imaginace rozhodují, kam nás zavedou naše rozhovory nad daným dílem.

LT: V případě hudebního díla i autor hudebního nastudování. Je pro nás důležité, co dirigent potřebuje v kritických momentech od interpretů. Kdy je potřeba, aby s nimi měl dirigent kontakt. Kdy mají být

co nejbližší k divákovi. Kde máme k dispozici hráče z orchestru a tak dále.

Váš režijní jazyk je charakteristický silnou vizuální stránkou a prolínáním různých divadelních prostředků. Jak se za ta léta proměnil?

LT: Řekl bych, že více než náš způsob vyjádření se proměnil divák. Dnes už je naprosto samozřejmé, co ještě nedávno bylo často nemyslitelné. V našem případě to, že pro diváka tematizujete motivy skrz různé jevištní složky. Že chvíli téma vyjadřujete slovem a pak přejde do pohybu, gesta nebo výtvarného obrazu. To přecházení mezi žánry v jednom tématu. Dnes většina diváků nemá problém s námi takovou cestou jít.

Režirujete spolu už od studií na DAMU. Překvapíte se při práci na novém projektu ještě navzájem?

LT: Stále se dovedeme zaskočit a stále se někdy i hádáme.
MK: V poslední době dostáváme opět mimořádně krásné nabídky na projekty, které jsou v něčem odvážné. To máme velkou radost. Jen v souvislosti s prací v Národním divadle máme méně prostoru v kalendáři.

Verdiho Requiem není opera v tradičním slova smyslu, nemá děj ani postavy. Co vás na tomto díle lákalo a kdo přišel s nápadem provést jej scénicky? A přináší fakt, že nejde o operu, spíše inspiraci, nebo komplikace?

MK: S nápadem nás oslovil Jiří Nekvasil, on na nás vždy myslí s nějakou zajímavou výzvou, moc si toho považujeme.
LT: Lákalo nás právě to, že nejde o klasickou operu s dějem.
MK: A to se ukazuje zároveň jako, řekněme, velká výzva. Člověk neustále sleduje

SKUTR – Martin Kukučka, Lukáš Trpišovský
Foto Pavel Hejný

Návrh scény Jakuba Kopeckého

hranici, kdy už obrazem začne popisovat příliší a kdy zase je moc abstraktní.

LT: Nechceme divákovi vnutit jediný možný výklad tohoto díla, které se zabývá podstatou člověka – jeho konečností.

Requiem je zádušní mši, struktura, „nálada“ díla i jeho účel jsou pevně dané. Jaké inscenační možnosti takto specifické dílo nabízí?

LT: Podle nás nejde jen o moment vyrovnávání se se smrtí. Je to i velká apoteóza zrození nebo přerodu.

MK: Jednou z nejtěžších věcí jsou pro nás samotné texty mše, které jsou výrazem filozofického konstruktů vrcholného středověku. Náš svět se posunul a je potřeba vést volný dialog i se samotným Verdim a jeho dobou. Jenže zároveň je tam obsaženo i mnoho věcí, které dokázaly přesáhnout čas a prostor a promlouvají k nám dnes.

LT: Naše pocity nad úvahami kolem *Requiem* bych vyjádřil slovy Václava Havla z Dopisů Olze, které jsme před lety inscenovali v Divadle v Dlouhé: „Mezi tisíci podivuhodnými událostmi, které tvoří zázrak bytí a jeho dějiny, má nepochybně zcela převratný význam událost, kterou nazývám vznikem či ustavením lidského „já“. Člověk – jako jediný – si klade otázku smyslu, ale zároveň se nikdy nemůže dobrat na ni jakékoli vyčerpávající odpovědi. Paradoxem této paradoxnosti lidského bytí přitom je, že v ní tkví – zároveň – zdroje veškeré jeho krásy, dramatického rozmachu i trvalého krachování. Člověk je vlastně přibit

– jako Kristus ke kříži. A jako Kristus také vítězí vlastně především svými prohrami: nazřením absurdity nalézá opět smysl, svým selháním objevuje nově svou odpovědnost, prohrou vítězí – přinejmenším – sám nad sebou a smrtí – svou poslední a největší prohrou – pak definitivně vítězí nad svou rozlomeností.“

MK: Skvělé na tom všem je, že na rozdíl od *Rusalky* nebo *Prodané nevěsty* nemá nikdo představu, jak by mělo Verdiho *Requiem* vypadat... Divák tak bude otevřenější formě, která se bude odehrávat před jeho očima.

První zveřejněné návrhy scény působí velmi výrazně a současně. Jak vznikala jejich výtvarná koncepce a jak souvisí s vaším čtením díla?

MK: Myslím, že se Jakubovi Kopeckému povedlo vystihnout a zhmotnit téma, kolem kterého jsme neustále kroužili. Je to vlastně takový dialog mezi dvěma světy. Mezi světem živých a mrtvých. Ta hranice mezi naším pobytem na tomto světě a přechodem do jiného světa. Mezi naší dobou a časoprostorem obecným, který se podobá středověké představě o pekle, očistci a ráji. Mezi univerzálním prostorem a světem jednoho konkrétního člověka, který je pokračovatelem lidského rodu v řetězci událostí.

LT: Zní to celkem abstraktně, že? Ale ta ambivalence, že se vás Verdi dotýká konkrétně a zároveň hovoří univerzálním jazykem jsoucna vesmíru, je právě na *Requiem* charakteristická.

Významnou roli bude mít sbor, který celé dílo nastudovává zpaměti. Jak tato skutečnost ovlivňuje vaše režijní uvažování a možnosti práce na jevišti?

LT: Řekněme si to na rovinu. *Requiem* je napsáno pro veliký hudební aparát a Divadlo Antonína Dvořáka není zrovna největším operním domem. Takže je to taková přetahovaná s prostorem už od zhmotňování a úvah o scénografii. **MK:** A přetahovaná to ještě bude během zkoušek. Zvlášť i proto, že dílo samo o sobě na mnoha místech vyžaduje velmi úzký kontakt sboru a dirigenta.

LT: A když sbor bude na jevišti, tak máme plno. Sbor bude z podstaty díla na jevišti skoro neustále, proto bude jeho úloha klíčová.

MK: Jak znám operní sbor NDM, tak se touto produkcí blýskne. Je to pro něj krásná příležitost.

Proč jít na zádušní mši do divadla? Co byste si přáli, aby si diváci po setkání s Verdiho Requiem odnesli?

LT: Nikdy jsem nebyl velký příznivec Verdiho díla. Ale *Requiem* je jiné. Je to strhující hudba a velká možnost, řekněme, kontemplace pro každého diváka.

MK: Skvělé by bylo, kdyby nám po zhlédnutí představení každý divák odvyprávěl svůj příběh, který se mu odehrál v hlavě. Kdyby naše inscenace a dění na jevišti byly jen takovými háčky, které budou tahat z každého diváka jeho zkušenosti, jeho vzpomínky.

(bs)

REPERTOÁR OPERY (ZÁŘÍ–ŘÍJEN)

ČTYŘI OPERY o lásce, víře a posedlosti

TOSCA – Luciano Mastro (Mario Cavaradossi), Petra Alvarez Šimková (Floria Tosca)
Foto Martin Popelář

Nová sezóna opery Národního divadla moravskoslezského přinese hned v prvních měsících setkání se čtyřmi pozoruhodnými díly, která vznikla v rozmezí více než sta let a v odlišných kulturních prostředích. Přesto mají něco společného: jejich hrdinové a hrdinky se v určitém okamžiku rozhodnou překročit hranici, za níž už není cesty zpět. Někdy je vede víra, jindy láska, touha nebo posedlost. Právě z těchto osudových rozhodnutí vyrůstají příběhy, které si znovu a znovu nachází publikum napříč generacemi.

Rossiniho *Mojžíš a faraon aneb Přechod Rudého moře* představuje jeden z vrcholů skladatelova francouzského období a zároveň jeden z nejvýpravnějších titulů současného repertoáru. Monumentální grand opéra vychází z biblického příběhu o vysvobození izraelského lidu z egyptského otroctví, její síla však nespočívá pouze ve známém námětu. Rossini zde propojuje velkolepé sborové scény a efektní divadelní obrazy s příběhy postav, které musí volit mezi osobním štěstím a loajalitou ke svému národu. V hudebním nastudování Davida Švece a režii Vladimíra

Johna získalo ostravské jeviště dílo, které připomíná Rossiniho jako mimořádně všestranného skladatele a jednoho z tvůrců francouzské velké opery.

Reprízy 9. 9. (18.30), 3. 10. (18.30), 7. 10. (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

Pokud *Mojžíš a faraon* pracuje s monumentalitou dějin, Pucciniho *Tosca* naopak soustředí veškerou energii do několika osudových hodin. Politický thriller, milostný příběh i psychologické drama se zde propojují v příběhu, v němž každé rozhodnutí nevyhnutelně ovlivňuje osudy všech zúčastněných. Když měla *Tosca* v roce 1900 premiéru, část kritiky ji považovala za příliš realistickou a drsnou. Diváci však reagovali zcela opačně a opera se během krátké doby zařadila mezi nejúspěšnější díla světového repertoáru. Není těžké pochopit proč. Puccini zde vytvořil hudební drama, které ani po více než sto letech neztratilo nic ze své intenzity.

MOJŽÍŠ A FARAON – v popředí Martin Šrejma (Amenofis), Magdalena Rovenská (Sinaida)
Foto Martin Popelář

Ostravská inscenace vznikla v režii Jiřího Nekvasila a v hudebním nastudování Marka Šedivého.

Reprízy 13. 9. (18.30), 20. 9. (16.00), 2. 10. (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

K vrcholům uplynulé sezóny se zařadila také ostravská premiéra Prokofjevova *Hráče*. Adaptace Dostojevského románu zachycuje svět, v němž se láska, závislost a touha po rychlém zisku postupně mění v posedlost. Prokofjev zde jako mladý skladatel hledal nové možnosti operního vyjadřování a na základě Dostojevského románu vytvořil koncentrované psychologické drama, které patří k nejpozoruhodnějším dílům opery 20. století. Za premiérami této inscenace, které se uskutečnily v květnu, se ohlížíme na straně 13.

Reprízy 16. 9. (18.30), 25. 9. (18.30), 22. 10. (18.30), 27. 10. (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

Pro české publikum bude patrně nejdůvěrnějším titulem tohoto výběru Dvořákova *Rusalka*. Právě její všeobecná známost však někdy zastírá, o jak neobyčejné dílo se jedná. Kvapilovo libreto inspirované pohádkovými a baladickými motivy totiž není jen příběhem vodní víly, která se z lásky vzdá svého světa. Je také příběhem o touze po proměně, o hledání vlastní identity a o bolestném střetu dvou neslučitelných světů. Dvořákova hudba dokáže dát stejnou váhu lyrické krásě přírody i hlubokému lidskému dramatu. I proto se *Rusalka* stala nejúspěšnější českou operou na světových jevištích a dodnes oslovuje publikum daleko za hranicemi země svého vzniku.

(bs)

Reprízy 25. 10. (16.00), 28. 10. (16.00) v Divadle Antonína Dvořáka

RUSALKA – Veronika Rovná (Rusalka), Martin Gurbal (Vodník)
Foto Martin Popelář

PĚT DNŮ VE ZNAMENÍ NOVÉ OPERY

Kristýna Švihálková: COMPANY – perkusionistky Kristýna Švihálková a Aya Masui
Foto Martin Popelář

Osmé bienále festivalu současné opery **NODO – Dny nové opery Ostrava** opět proměnilo na pět dnů Ostravu v místo, kde vznikají nové opery a hledají se nové podoby hudebního divadla. Ostravské centrum nové hudby (OCNH) ve spolupráci s Národním divadlem moravskoslezským představilo sedm světových a evropských premiér současných autorů a autorek, které potvrdily, že opera 21. století dokáže být odvážná, aktuální i mimořádně silná.

Festival propojil tradiční divadelní prostory s nečekanými místy – od vybydleného hotelu přes Komenského sady až po tenisovou halu – a nabídl publiku díla reflektující palčivé otázky současnosti. Rezonovala témata samoty, rozpadu osobnosti, ztráty paměti, boje o přežití, tvůrčí svobody i lidské sounáležitosti. Společným jmenovatelem většiny inscenací byla potřeba hledat naději i v nejistém světě.

Program otevřel operní debut **Kristýny Švihálkové Company**, inspirovaný textem Samuela Becketta. Autorka v inscenaci sama účinkovala společně s Ayou Masui. Jak napsala Markéta Dvořáková pro Ostravan.cz: „*Obě perkusionistky tvoří alfu i omegu celého představení. (...) Každá má svůj hudebně-vizuální svět a zároveň jsou zrcadlovým odrazem jedna druhé.*“

Silnou odezvu vyvolala také komorní opera **Richarda Ayrese No. 61 (David)** o člověku trpícím demencí. „*Hudba je naprosto strhující, parodizující, ironizující, zasekává se, zadržuje, podobně jako člověk s demencí chce něco říci, ale nejde to...*“ napsala Markéta Dvořáková. Boris Klepal v Českém rozhlasu Vltava ocenil „*umělecky uchopené téma bez bolestivosti a frňukání*“ i výkon barytonisty **Nicholase Isherwooda** a **Ostravské bandy**.

Jedním z vrcholů festivalu se stala site-specific opera **Bilá smrt** slovenského skladatele **Miroslava Tótha**, uvedená v Komenského sadech a v tenisové hale OSTRA Sport Centra. Operní publicistka Helena Havlíková ji označila za „*operu jako událost, přesun, tělesnou zkušenost a černě komickou zprávu z konce světa*“ a dodala: „*Performanci sdílely odhadem tři stovky zaujatých diváků, hodně mladých. Přijetí bylo nadšené. To je pro soudobou operu dobrá zpráva.*“

Dvě světové premiéry hostil také bývalý hotel Palace. Mikrotonální opera **Milana Guštara Nová nauka o harmonii** vzdala hold Aloisi Hábovi, zatímco **Jakub Rataj** v opeře **V očích vážky** vytvořil poetický svět inspirovaný sedmi haiku. „*V očích vážky je kompaktním, silným, moderním dílem, které by stálo za více uvedení než jen v rámci Dnů nové opery,*“ napsala Lenka Nota.

Americký skladatel **Elliott Sharp** dokončil pro NODO operu **SUBSTANCE: Nekonečný Spinoza**, inspirovanou

Ana Sokolović: KLAUN(I) – v popředí Rita Pires (Giulietta), vzadu členové sboru Canticum Ostrava
Foto Martin Popelář

filozofií Barucha Spinozy. Mimořádnou pozornost si vysloužil představitel titulní role **Valentino Blasina**. Jak napsala publicistka a skladatelka Lenka Nota: „*Celé představení v podstatě stálo na naprosto mimořádném výkonu tenoristy Valentina Blasiny. Extrémně náročný celovečerní sólový part zvládl s absolutním soustředěním a naprosto suverénně.*“

Festival uzavřela evropská premiéra opery **Klaun(i) Any Sokolović**, poetická i dojemná oslava lidského života od narození až po smrt. Jak sama autorka vystihla: „*Klauny nebereme vážně, ale oni berou vážně nás. Smějeme se jim, protože klauni za nás dělají věci, které my dělat nemůžeme, nebo se je bojíme udělat, i když bychom moc chtěli.*“

NODO 2026 znovu potvrdilo, že současná opera dokáže oslovovat aktuálními tématy, překvapovat neobvyklými prostory i silnými uměleckými zážitky. Mezinárodní význam festivalu letos podtrhlo také zařazení do výběru doporučených světových hudebních festivalů prestižního britského magazínu **Gramophone**. Ostrava tak i díky bienále NODO upevňuje své místo mezi nejvýznamnějšími evropskými centry současného hudebního divadla. (bs)

„*Osmý ročník Dnů nové opery v Ostravě představil řadu velmi rozmanitých operních děl, dá se říci těch nejsoučasnějších od výrazných skladatelských osobností soudobého hudebního světa – jak českých autorů, tak těch světových. (...) Všechny uvedené opery by se mohly stát součástí běžného operního repertoáru.*“
Lenka Nota, Ostravan.cz

Činohra

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2026/2027

Federico Fellini (1920–1993)
ZKOUŠKA ORCHESTRU
Smrt dirigentovi! Ať žije hudba!
Režie: Vojtěch Štěpánek
Divadelní adaptace: Martin Stropnický
Premiéra 24. října 2026
v Divadle Jiřího Myrona

Lars von Trier (1956)
KDO JE TADY ŘEDITEL?
Korporátní komedie plná omylů
Režie: David Vohnánek
Překlad: František Fröhlich
Premiéra 19. prosince 2026
v Divadle „12“

Edmond Rostand (1868–1918)
CYRANO
Je láska pravdivá, když má cizí hlas?
Režie: Vojtěch Štěpánek
Překlad: Jindřich Pokorný
Premiéra 6. března 2027
v Divadle Antonína Dvořáka

Beth Steel (1984)
NEŽ HVĚZDY ZAPADNOU
Jedna rodina. Jedna letní noc. Spousta tajemství...
Režie: Jakub Šmid
Překlad: Ester Žantovská
Premiéra 15. května 2027
v Divadle Antonína Dvořáka

David Ireland (1976)
PÁTÝ KROK
My, alkoholici, jsme hodně citliví lidé
Režie: Josef Doležal
Překlad: Viktor Janiš
Premiéra 22. května 2027
v Divadle „12“

f Činohra NDM je na Facebooku:
Činohra Národního divadla
moravskoslezského

o Činohra NDM je na Instagramu:
cinohrandm

IDIOT – Petr Panzenberger (Parfjon Semjonyč Rogožin),
Robert Finta (Kniže Lev Nikolajevič Myškin)
Foto Martin Kusyn

REPERTOÁR ČINOHRY (ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2026)

Nikolaj Vasiljevič Gogol
REVIZOR
Režie: Vojtěch Štěpánek
1. 9. (10.00) – školy, 11. 10. (16.00)

Pavel Klusák
AGNETHA VOLÁ S.O.S.
Režie: Josef Doležal
8. 9. (19.00), 18. 9. (19.00), 8. 10. (19.00)

Marius von Mayenburg
SOMRAK NAD KRAJINOU
Režie: Vojtěch Štěpánek
9. 9. (19.00), 13. 10. (19.00)

Georges Feydeau
TULULUM
Režie: Vojtěch Štěpánek
10. 9. (18.30), 26. 9. (18.30)

Terrence McNally – David Yazbek
DONAHA! (Hole dupy)
Režie: Pavel Šimák
12. 9. (18.30), 13. 9. (18.30), 14. 10. (18.30)

Alistair Beaton – Dietmar Jacobs
KARDINALNÍ CHYBA
Režie: Vojtěch Štěpánek
15. 9. (19.00), 15. 10. (19.00)

Florian Zeller
PRAVDA
Režie: Vojtěch Štěpánek
16. 9. (19.00), 20. 9. (16.00), 30. 10. (19.00)

Fjodor Michajlovič Dostojevskij
IDIOT
Režie: Jakub Šmíd
19. 9. (18.30), 27. 9. (16.00), 31. 10. (18.30)

Samuel D. Hunter
VELRYBA
Režie: Aminata Keita
24. 9. (18.30), 1. 10. (18.30)

Kamila Hladká – Václav Klemens
HORNICKÉ VDOVY
Režie: Václav Klemens
25. 9. (19.00), 30. 9. (19.00), 16. 10. (19.00), 29. 10. (19.00)

Neil LaBute
PODOBA VĚCÍ
Režie: Josef Doležal
29. 9. (19.00), 2. 10. (19.00)

Alena Kastnerová
O LÍNĚ BABIČCE
Režie: Tomáš Jirman
3. 10. (18.00), 28. 10. (11.00), 28. 10. (16.00)

Ferdinand von Schirach
BŮH
Režie: Vojtěch Štěpánek
6. 10. (18.30), 9. 10. (18.30)

Federico Fellini
ZKOUŠKA ORCHESTRU
Režie: Vojtěch Štěpánek
24. 10. (18.30) – premiéra, 27. 10. (18.30) – první repríza

ÚVODNÍK ŠÉFA ČINOHRY

Vážení diváci,

během uplynulých sezón jsme společně vystoupali na nejeden náročný

dramaturgický vrchol. Zdolali jsme společně *Médeu*, *Práčky*, *Soumrak nad krajinou*, *Krvavou svatbu*, *Idiota*, *Velrybu* či *Boha*. Projevíli jste odvahu potýkat se s náročnými tématy a z obvykle plného hlediště i Vašich reakcí šlo snadno vyčíst, že o takto stanovený kurz máte stále zájem. Hned v prvním turnusu nové sezóny spolu vystoupáme opravdu vysoko. Na jevišti Divadla Jiřího Myrona představíme divadelní adaptaci jednoho z největších uměleckých děl dvacátého století, Felliniho *Zkoušky orchestru*. Soubor činohry se převtěl do nesourodého orchestru, který – než aby poslouchal svého dirigenta – roztluče

svět napadrf. Připravte se na obraz společnosti, která „neschopnost vydává za osobitost, hulvátství za upřímnost, prolhanost za mazanost, provinčnost za „odkaz předků“ a buranství za mužnost“. A co my? Chceme být orchestrem, který boří, nebo orchestrem, který tvoří?

Vojtěch Štěpánek

Po představení inscenace *BŮH* dne 6. října 2026 se uskuteční beseda s Mgr. Veronikou Staňkovou, zástupkyní ředitele a vedoucí psychosociální péče Mobilního hospice Ondrášek, a prof. MUDr. Pavlem Ševčíkem, CSc., z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Fakultní nemocnice Ostrava.

Na fotografii z květnové besedy jsou MUDr. Jarmila Kušnírová, primářka Oddělení paliativní péče Fakultní nemocnice Ostrava, a Mgr. Hana Švecová, klinická farmaceutka a členka paliativního týmu Městské nemocnice Ostrava. Besedu moderoval režisér inscenace Vojtěch Štěpánek.
Foto Maxim Bajza

UVEDLI JSME

Po úspěšné premiéře v závěru minulé sezóny budou moci diváci i v této sezóně zhlédnout *Velrybu* – jedno z nejvýraznějších dramát současného světového divadla, které s neobyčejnou citlivostí zkoumá osamělost, tělo i hranice lidské blízkosti a jejího znovunalezení. Téma, které hra otevírá na jevišti, přitom nachází překvapivou oporu i ve vědeckém výzkumu. Tým pěti psychologů a výzkumníků z Norska ve studii *Zkušenosti hospitalizovaných pacientů s dopadem traumatického stresu na stravovací chování* z roku 2023 popisuje, jak se traumatický stres promítá do vztahu k jídlu u hospitalizovaných pacientů – od nutkavého přejídání a „zaplňování vnitřního prázdna“ až po ztrátu chuti k jídlu a narušení každodenních rituálů, které udržují psychickou stabilitu.

Podobné mechanismy, jen ve zhuštěné a existenciálně vypjaté podobě, se objevují i v divadelní hře Samuela D. Huntera, konkrétně v postavě téměř třisetkilového Charlieho. Studie tak v jiném, vědeckém jazyce potvrzuje to, co divadelní fikce ukazuje s naléhavou syrovostí: že vztah k jídlu může být citlivým zrcadlem traumatu i jedním z posledních způsobů, jak si člověk hledá (nebo ztrácí) cestu zpět k sobě samému.

Jídlo jako způsob, jak přežít

Respondenti zmíněné studie popisovali, že pro ně prožitě trauma ztěžovalo běžné stravování a vedlo k preferenci rychlého občerstvení, sladkostí či slaných pochutin: „*Přitahují mě potraviny, o kterých si myslím, že mi poskytnou pocit útěchy.*“ Stravování se zde proměňuje v nástroj úlevy – i když krátkodobé a často ambivalentní.

V některých výpovědích se objevuje i složitý vztah k vlastnímu tělu, který může vést k paradoxním vzorcům chování. Jedna

účastnice například popsala, že negativní obraz vlastního těla u ní vedl ke konzumaci nezdravého jídla, protože se záměrně nutila jíst nezdravě, aby byla stejně „ošklivá“, jak se cítila. Další účastníci pak mluvili o tom, jak silně se do jejich chování promítá strach z emocí a tělesně prožívaných vzpomínek. „*Emoce se u mě projevují přímo fyzicky, cítím to v břiše, bojím se toho, co přijde, a proto používám jídlo k tomu, abych to potlačil.*“ Jídlo se tak stává jakousi bariérou mezi člověkem a tím, co je pro něj vnitřně nevladatelné. „*Potřeba potlačit emoce je silnější než potřeba jíst normální jídlo. Říkám tomu moje medikace – záchvatovitě přejídání nezdravým jídlem.*“ A další dodal: „*Byl to prostě způsob, jak přežít [...] Když jsem byl mladý, fungovalo to jako mechanismus přežití, ale pak to jednoduše přetrvalo, protože emoce jako by zůstaly uvězněné v čase.*“

Zároveň se ukazuje i společenský rozměr tohoto chování: „*Jídlo je svým způsobem neškodné, protože je společensky*

přijatelné, na rozdíl od intoxikace, alkoholu nebo drog... Přestože plní stejnou funkci, je vlastně považováno za něco normálního, protože je legální a není vnímáno jako závažný problém. Podvaha nebo obezita jsou sice považovány za problém, ale ve skutečnosti je tento problém mnohem složitější a mnohovrstevnatější a já jsem ho celý život zlehčoval.“

Uvnitř bytu i sebe

Někteří respondenti studie popisovali, že jejich stravovací chování postupně přecházelo do něčeho, co skrývali před okolím – nejen kvůli samotnému jídlu, ale i kvůli pocitům studu a následné izolaci. Jak zaznělo: „*Pocity viny, které přijdou po záchvatu přejídání, vás vedou k tomu, že se izolujete a nevycházíte z domu. Je to důsledek přejídání, řetězová reakce.*“ Tento uzavřený cyklus se v kontextu *Velryby* stává téměř doslovným obrazem Charlieho existence – muže, který se fyzicky i sociálně stáhl do prostoru svého bytu, jako by se pokoušel zmizet z dosahu světa, který ho už nedokáže přijmout.

Název „Velryba“ zde neodkazuje jen k jeho extrémní tělesnosti, ale i k samotné podstatě jeho izolace: k bytosti, která se ocitla „uvnitř sebe“ stejně neprostopně jako mořský savec ztracený mimo svůj přirozený prostor. Charlieho tělo je zároveň útočištěm i pastí – místem, kde se hromadí vina, bolest i nevyřešené trauma a které se stává viditelným znakem vnitřního stažení do sebe.

Přesto *Velryba* není jen těžkým příběhem o pádu, ale i nečekaně lidskou výpravou do míst, kde se bolest někdy setkává s křehkým, až překvapivým smíchem – a kde divák odchází s pocitem, že se ho to dotklo víc, než by si byl ochotný přiznat. (nz)

Reprízy 24. 9. (18.30), 1. 10. (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

Martin Dědoch (Charlie)
Foto Martin Kusyn

PREMIÉRA

Z focení vizuálu k inscenaci s Petrem Chodurou
– Katerina Breiská (Dirigentka)
Foto Martin Kusyn

Federico Fellini (1920–1993)

ZKOUŠKA ORCHESTRU

Smrt dirigentovi! Ať žije hudba!

Překlad a divadelní adaptace

Režie **Martin Stropnický**
Dramaturgie **Vojtěch Štěpánek**
Scéna **Norbert Závodský**
Kostýmy **Petr Vitek**
Vladimíra Pachtl
Fominová
Hudba **Ivan Acher**
Odborný poradce pro hudební nástroje
a interpretaci **David Schreiber**
Světelný design **Karel Šimek**

Obsazení:

Kateřina Breiská (Dirigentka), **František Večeřa** (Kustod), **Jan Fišar** (1. houslista), **Tomáš Jirman** (2. houslista), **Kamila Janovičová** (Moderátorka), **Petr Panzenberger** (Klarinetista) a další

Premiéra 24. října 2026 v 18.30 hodin
v Divadle Jiřího Myrona

První repríza 27. října 2026 v 18.30 hodin
v Divadle Jiřího Myrona

Jméno Federico Fellini je již desítky let synonymem pro filmovou imaginaci, která překračuje hranice realismu. Jeho díla jsou plná snů, vzpomínek, groteskních obrazů i symbolů, přesto však vypovídají o skutečném světě s překvapivou přesností. Fellini nepatřil k autorům, kteří by společenské problémy komentovali přímo nebo prostřednictvím jednoznačných politických tezí. Místo toho vytvářel alegorie a podobenství, v nichž se jednotlivé lidské osudy proměňují v obraz celé společnosti. Právě takovým filmem je *Zkouška orchestru*, jejíž divadelní verze se na konci října stane první činoherní premiérou této sezóny.

Na první pohled sledujeme obyčejnou zkoušku orchestru v historickém sále. Hudebníci poskytují rozhovory televiznímu

štábu, představují své nástroje a s nadsázkou hájí vlastní důležitost. Každý z nich je přesvědčen, že právě jeho hlas je tím nejpodstatnějším. Atmosféra připomíná komedii plnou drobných lidských slabostí a vzájemného poštuchování. Postupně se však lehkost vytrácí. Hudebníci se přestávají řídit dirigentem, vznikají spory, chaos i otevřená vzpoura. Orchester, jehož smyslem je společné vytváření harmonie, se mění v hlučnou změť individualit, které už nejsou schopny naslouchat jedna druhé.

Felliniho pohled není ani cynický, ani moralizující v tradičním smyslu. Přesto je jeho film výrazně etický. Režisér ukazuje, že lidské ego, nenaplněné ambice i touha po výjimečnosti mohou postupně rozložit celek, jehož jsme součástí. Nehledá jednoduché viníky ani nenabízí univerzální řešení. Místo toho vytváří mnohovrstevnatý obraz světa, v němž se pod povrchem groteskních situací skrývají obavy z rozpadu společenských vazeb a ze ztráty vzájemné důvěry.

Mimořádnou životnost Felliniho alegorie potvrzuje také její divadelní adaptace, kterou připravil Martin Stropnický. Jeho interpretace zachovává proměnu lehké komedie v existenciální drama a zdůrazňuje, že za humorem se skrývá mnohem temnější výpověď o lidské povaze: „*Já jsem se snažil, aby představení bylo co možná nejdělsí dobu zábavné. Měli byste mít po prvních patnácti dvaceti minutách pocit, že se sešla vlastně taková zajímavá parta podivínů,*

Návrh scény Petra Vítka

kteří mezi sebou laškuji a utahují si ze sebe, a pak najednou začne přituhovat a zjišťujete, že to není tak nevinné, že je to docela zlé, že sledujete lidi v sebelži, v sebeklamu, lidi s nenaplněnými ambicemi. Ale i to je směšné – jak obhajují svá různá selhání, lenosti, pohodlnosti a vyčůranosti. A do toho si dosadíte člověka, který tohle všechno musí unést, a samozřejmě ani on není bezchybný, navíc je autoritářský a narcistní, egoistický. Vzniká tak fascinující galimatyáš, který končí zásadním střetem.“

Právě otevřenost interpretace činí ze *Zkoušky orchestru* dílo, které neztrácí na aktuálnosti. Může být čteno jako úvaha o svobodě, o fungování institucí, o krizích demokracie i o mezilidských vztazích. Jednotlivé nástroje mohou znít sebehlasitěji, ale skutečná hudba vzniká teprve tehdy, když se dokážou sladit s ostatními. A především: harmonie i svoboda není trvalý stav, ale neustálý proces hledání rovnováhy mezi individualitou a odpovědností vůči celku. V tom spočívá nadčasová síla filmu i připravované inscenace, která je stejně zábavnou komedií jako vážnou filozofickou úvahou o světě, v němž žijeme. (nz)

Z ROZHOVORU COSTANZA COSTANTINIHO S FEDERICEM FELLINIM (1972–1980)

Jak a proč jsme podle tebe – i nezávisle na Zkoušce orchestru – dospěli až tam, kde se teď nacházíme?

Já jsem filmař, nejsem politik ani sociolog ani psychoanalytik. To, co mohu říci já, může říci každý. Existuje tady totální nejistota. A co je její příčinou? Rozbor této nejistoty je obtížný. Dostalo se nám výchovy zaměřené na jistý cíl, zaměřené na zítřek. Na zítřek, který představuje převzetí vlastnictví, majetek. Nikdy jsme neměli okamžitý a přímý kontakt se životem. Nemáme sociální citění. Tou největší společenskou jednotkou v naší zemi je rodina, nebo dvě rodiny – úplná a neúplná. Nikdy jsme se nestarali o zušlechťování vlastního intimního života, svého života morálního. Čestní, zodpovědní, altruističtí mají být vždycky ti druzí, a nikoli každý z nás sám za sebe. Výsledkem toho je, že žijeme ve společnosti postavené na případech strašlivé nespravedlnosti, na lidech, kteří v sobě mají egoismus tak zahnízděný, že už si to nakonec ani neuvědomují, na pokřivenosti všeho druhu. Čekají nás nevyhnutelné společenské zvraty. Já však nemohu navrhnout žádný lék – já mohu jen nabídnout jakousi poslední reflexi, úvahu. A toto uvažování by se mělo odehrávat v každém z nás, v individuální rovině.

GRATULACE

JE ÚCHVATNÁ! – Alexandra Gasnářková (Florence Foster Jenkinsová)
Foto Radovan Štátný

ALEXANDRA GASNÁŘKOVÁ

Dáma ostravského jeviště slaví jubileum

Když se řekne činohra Národního divadla moravskoslezského, mnoha divákům se vybaví také jméno Alexandry Gasnářkové. Herečka, pedagožka a dlouholetá opora ostravské scény spojila s našim divadlem prakticky celý svůj profesní život a během více než půlstoletí vytvořila desítky nezapomenutelných rolí.

Alexandra Gasnářková pochází z Uherského Hradiště a k divadlu měla blízko už od dětství. Její maminka působila ve Slováckém divadle, a tak vyrůstala v prostředí, kde bylo umění každodenní součástí života. Na své dětství později zavzpomínala v rozhovoru pro Český rozhlas Ostrava: „*Protože maminka hrála ve Slováckém divadle, kde byly zájezdy a nemohla se o nás až tak dobře starat, tak my jsme vlastně prožili dětství lítáním po lese a po poli. Bylo to strašně krásné.*“ Studia na JAMU v Brně absolvovala v roce 1970 a právě tehdy se začala psát její mimořádná ostravská kapitola.

Do tehdejšího Státního divadla v Ostravě nastoupila jako mladá absolventka a zůstala mu věrná po celou svou kariéru. Přestože v mládí uvažovala i o angažmá v Brně či Praze, okolnosti doby rozhodly jinak. Jak sama uvedla v rozhovoru pro Ostravan.cz: „*V Ostravě jsem celý svůj divadelní život a jsem tomu ráda.*“ Za více než padesát let na zdejšími jevišti ztvárnila přes stovku rolí nejrozličnějších charakterů a žánrů. Diváci si

ji pamatují jako Manon, Julii, Roxanu, Lady Macbeth, Maryšu, Markýzu de Merteuil či Bernardu Albu. V posledních letech zaujala například jako Florence Foster Jenkinsová v inscenaci *Je úchvatná!*, neoblomná tchyně v *Paní Bovaryové* nebo rozverná čarodějka Gyta Oggová v *Maškarádě čili Fantomu Opery*. Její herecký rejstřík vždy sahal od komediálních postav až po psychologicky náročné tragické role.

Alexandra Gasnářková spolupracovala také s filmem, televizí a rozhlasem. Diváci ji mohli vidět v řadě televizních inscenací a filmů, například v televizních snímcích *Žabíčka*, *Pírko*, *Čtveráci* či *Pacholátko*,

Se svým manželem, režisérem Bedřichem Jansou, prožila půl století společného života a vytvořila s ním téměř čtyři desítky inscenací
Foto Martin Kusyn

stejně jako ve filmech *Neobyčejná třída*, *Město nic neví* a *Diagnóza smrti*. Objevila se také v seriálech *Bakaláři*, *Arrowsmith*, *Četnické humoresky* nebo *Četníci z Luhačovic*. Vedle práce před kamerou se dlouhodobě věnovala i rozhlasové tvorbě, zejména spolupráci s Českým rozhlasem Ostrava, kde účinkovala v rozhlasových hrách, dramatizacích i literárních pořadech. Její kultivovaný hlas a schopnost vystihnout jemné odstíny charakteru postav z ní učinily výraznou osobnost rozhlasového herectví, stejně jako jednu z tváří ostravské televizní produkce několika desetiletí.

Významnou kapitolou jejího života je také pedagogická činnost. Více než dvě desetiletí vyučovala herectví na Janáčkově konzervatoři v Ostravě a mezi jejími studenty najdeme řadu úspěšných profesionálních herců. Působila rovněž v komisi Herecké asociace pro udělování Cen Thálie a za svou uměleckou i pedagogickou práci získala řadu ocenění včetně Ceny města Ostravy.

Přestože je herecké povolání často spojováno s leskem reflektorů, Alexandra Gasnářková vždy otevřeně mluvila i o jeho náročnosti. V rozhovoru pro Český rozhlas Ostrava přiznala: „*Je to práce velice namáhavá, a to fyzicky i psychicky.*“ Právě poctivost, pokora a neustálé hledání pravdy v každé postavě patří k vlastnostem, které si na ní kolegové i diváci po desetiletí cení nejvíce. Zanechala díky tomu nesmazatelnou stopu nejen na jevišti Národního divadla moravskoslezského, ale také v televizní i ve filmové a rozhlasové tvorbě. Její umělecká dráha představuje mimořádný příklad celoživotní oddanosti divadlu a inspiraci pro další generace ostravských herců.

Paní Gasnářkové přejeme za celý soubor činohry i za celé NDM vše nejlepší k jejím kulatinám. (nz)

PĚT KROKŮ NASTÁVAJÍCÍ DIVADELNÍ SEZÓNOU

Petr Panzenberger a Mark Griffiths
při focení plakátu k inscenaci CYRANO
Foto Martin Kusyn

Od září zahajuje činohra NDM svou novou divadelní sezónu 2026/2027. Abychom si ji prošli celou, musíme učinit pět kroků, což je symbolické, protože poslední titul se jmenuje *Pátý krok*. Ale hezky popořadě začneme chronologicky, od začátku.

První krok bude směřovat k italské tvorbě a k odkazu na fenomenální film Federica Felliniho z roku 1978 *Zkouška orchestru*. V naší divadelní adaptaci, kterou uvedeme v režii Vojtěcha Štěpánka, se můžete těšit na celosouborovou inscenaci v estetických kulisách Petra Vítka (tento scénický výtvarník už stojí za úspěšnými kusy *Médea* a *Idiot*), o hudební part se postará Ivan Acher.

Původní snímek vychází ze zdánlivě banální situace. Televizní tým přijíždí na zkoušku filharmonického orchestru, aby o jeho práci natočil reportáž. Na zkoušku se začínají scházet jednotliví muzikanti a hráči dávají rozhovory před kamerou o svých milovaných nástrojích. Každý z hudebníků vychvaluje svůj nástroj jako klenot orchestru, mluví vzorně a poeticky, s hlubokou láskou k nástroji. Když však kamera přestane natáčet a nástroj je na chvíli odložen, vybuchne na povrch malost lidství, hráči se malicherně přetahují o židle, během zkoušky ruší, svačí a tajně sledují průběh fotbalového zápasu. V tu chvíli můžeme pozorovat plejádu lidských zlovyků, neřestí a malostí v překvapivém kontrastu k předchozí pietnosti k éterické hudbě. Děj se však

posouvá dál a příběh začíná nabírat větší alegorické a společensko-politické rozměry. V původním Felliniho snímku se napětí stupňuje, když zkoušku italského orchestru přijede řídit německý dirigent, který je nesmírně precizní, stupňuje své požadavky na dokonalost provedení skladby a tvrdě kritizuje hráče orchestru. Brzy na zkoušce vznikne silné pnutí a střet vyvrcholí vzpourou orchestru proti přísnému dirigentovi. Orchester odmítne jeho nadvládu a původně direktivně řízená společnost se změní na anarchii, revoluci a chaos, ve společnosti propukne divokost a násilí... V adaptaci našeho souboru zajdeme ve výkladu ještě poněkud dál. Spor totiž nebude národní

a nepůjde o řevnivost mezi italským a německým národním cítěním. Orchester se vzedme proto, že neunes, že tou přísnou pedantickou osobou s taktovkou v ruce je žena... V naší inscenaci ji zosobní Kateřina Breiská.

Vzpouře v orchestřišti nám v druhém kroku krásně vyústí do názvu dalšího titulu: *Kdo je tady ředitel?* Opět se pustíme do oblasti filmové předlohy uvedené na divadle. Trpká satirická komedie kultovního dánského režiséra Larse von Triera byla natočena v roce 2006. Od té doby se na českých jevištích dočkala řady úspěšných divadelních adaptací a zpracování. Nyní nazrála doba k tomu,

Kateřina Breiská s fotografem Petrem Chodurou při focení plakátu k inscenaci ZKOUŠKA ORCHESTRU
Foto Martin Kusyn

aby ji ve svém podání nastudovala také činohra NDM. Tato korporátní komedie plná omylů má třeskutou zápletku. Šéf firmy Ravn nerad dělá nepopulární rozhodnutí a potřebuje být oblíbený mezi zaměstnanci. A tak si vybíjí svého smyšleného nadřízeného a tenhle zlý šéf dělá vždycky ta zlá rozhodnutí, Ravn musí být jen smutným poslem špatných zpráv. Léta mu tato strategie funguje, ale nakonec zaměstnanci začnou podléhat nespokojenosti. Tolik let pro firmu tvrdě pracují a nejvyšší šéf nikdy neprojevili dost zájmu, aby se na ně přijel osobně podívat. Situace je neudržitelná, a tak se Ravn uchýlí k úskoku. Najme si zkrachovalého herce, aby za tučný honorář sehrál na pár dní ředitele. Herec se však do své role vžije až příliš a věci se dají do pohybu... Některé intenzivně roztáčí komediální kola, díky jiným se však začnou vyplavovat také stará traumata. A tak nám ta komedie také trochu zhořkne na jazyku. V režii Davida Vyhnánka se můžete těšit nejen na ústřední hereckou dvojici v podání Martina Dědocha a Vojtěcha Johanička.

Třetí plánovanou premiérou bude jedna z největších činoherních klasik. Romantický příběh o poetovi s nejen velkým nosem, ale především velkým srdcem. Je také obdařen neuvěřitelně pohotovými ústy a květnatou výmluvností. Šermíř s obávaným rapírem, který však umí soky odzbrojit svou břitkou výřečností snad ještě účinněji než svým mečem. Asi už tušíte, o jaký nesmrtelný titul se jedná. Je to *Cyrano* Edmonda Rostanda, který bude mít premiéru v Divadle Antonína Dvořáka. U tohoto titulu stojí za pozornost několik jmen z inscenačního týmu. V titulní roli Cyrana uvidíme Petra Panzenbergera, kterého režijně povede Vojtěch Štěpánek. Tato dvojice se už ve spolupráci osvědčila několikrát, nejvíce však na svou společnou práci v nedávné době upozornila

Petr Panzenberger a Mark Griffiths při focení plakátu k inscenaci CYRANO
Foto Martin Kusyn

Magdaléna Kubatková s fotografem Petrem Chodurou při focení plakátu k inscenaci NEŽ HVĚZDY ZAPADNOU
Foto Martin Kusyn

především inscenací Studia G *Perníkář*, která silně rezonuje a vynesla jim několik cen, především pak Thálii pro Petra Panzenbergera za mužský herecký výkon. Nyní tedy můžeme být zvědaví na jejich uchopení klasiky všech klasik. Dalších hlavních rolí, tedy Kristiána a Roxany, se ujme Alois Bartoň a Petra Kocmanová, v ostatních úlohách pak uvidíme mnoho jiných členů ansámblu činohry. Výtvarného zpracování se ujme Eva Zezula, která už probarvila Divadlo Jiřího Myrona sytými žlutými barevnými plochami v inscenaci *Krvavá svatba*, a tato práce jí vynesla prestižní cenu za nejlepší scénografii roku. Určitě tedy můžete očekávat velkolepou podívanou naplněnou krásným poetickým Rostandovým jazykem.

Čtvrtým i pátým krokem se vydáme do Británie. Uvedeme totiž dvě žhavé novinky britských dramatiků, které se staly hity londýnského Národního divadla i West Endu.

První z těchto her je z pera dramatičky Beth Steel a nese název *Než hvězdy zapadnou*. Hra získala řadu prestižních ocenění a nominací, uznání od kritiků i diváků pro svůj břitký humor, energický spád dialogů a lidskou hloubku postav. Děj se odehrává jednoho horkého dne na svatbě v bývalém hornickém městě. A když se na veselce srazí minulost s budoucností, bude to horko téměř nesnesitelné a vygraduje v silnou bouřku. Inscenace vznikne v režii Jakuba Šmída a ve scénografii Martina Chocholouška, tedy tvůrců, kteří spolupracovali v NDM již na inscenacích *Médea* a *Idiot*.

A pak už zbývá *Pátý krok*. Komorní drama Davida Irelanda pro dva herce Davida Viktora a Roberta Fintu v Divadle „12“ a v režii Josefa Doležala (*Agnetha volá S.O.S.* a *Podoba věcí*). V jedné místnosti se schází dva muži. Říkají si „Áčka“. Rozumějte jako anonymní alkoholici. Ten starší už prošel léčením a nyní dělá sponzora, tedy průvodce odvykáním mladšímu muži. Aby léčba alkoholismu byla úspěšná, musí spolu projít postupně dvanácti kroky terapie. Čtvrtý a pátý krok bývají považovány za ty nejobtížnější. Ve čtvrtém kroku je potřeba udělat nebojácnou inventuru sebe sama a sepsat všechny své chyby, křivdy a strachy. Pátý krok obnáší vyznat se z nich druhému, tedy svému sponzorovi. A v tomto bodě děj kulminuje. Hra má ostrý říz, neskutečný spád a úžasný humor, který umí rozesmát, přestože pojednává o nelehkých tématech. Silné a sevřené drama vyžadující herecký koncert a naprostou souhru bude zcela jistě silným vyvrcholením celé sezóny.

Nenechtejte si ujít žádný z pěti titulů a udělejte s námi pět kroků činoherní sezónou.

MARIE LOGOJDOVÁ

od roku 1976 spjatá s Ostravou

Foto Petr Chodura

„Když herec dělá svoji práci dobře, je to práce stravující a pohlcující, únavná i vyčerpávající. Ale na jevišti jsem znovu šťastná. Únava pomine, organismus se zase osvěží. Přispívá k tomu duch divadelní práce, další setkávání s autory, texty, postavami. To všechno dává člověku sílu žít. Byly i chvíle, kdy jsem uvažovala o možnosti z divadla odejít. Pak mi ale přišlo, že to není možné, že jsem se tehdy v dětství rozhodla dobře. Divadlo je moje láska. Mám ho ráda. Mám ráda diváky.“

Marie Logojdová je herečka, pedagožka a především divadelní osobnost spojená s několika desetiletími na ostravských jevištích. Představuje vzácný typ dramatické umělkyně, jejíž kariéra není postavena na krátkodobých vrcholech, ale na dlouhodobé, soustavné a mimořádně poctivé práci. Letos oslaví padesát let profesionálního angažmá v Ostravě – padesát let života zasvěceného divadlu.

Narodila se roku 1952 v Praze, svůj profesní život však spojila s Ostravou. Po studiích na DAMU nastoupila roku 1976 do Divadla Petra Bezruče, kde začala budovat svou profesionální dráhu. O šest let později přijala nabídku činohry dnešního Národního divadla moravskoslezského, s nímž je spojena

dodnes. Právě zde vznikla většina rolí, které z ní učinily jednu z nejvýraznějších osobností ostravského divadla posledního půlstoletí.

Její herecká cesta je pozoruhodná šíří i proměnlivostí. Už její první významná role – Ifigenie v *Ifigenii v Aulidě* – naznačila dispozice pro tragické a psychologicky vrstevnaté postavy. Následovala Laura ve *Skleněném zvěřinci*, v novější době třeba Kostelníčka v *Její pastorkyni* či řada dalších ženských charakterů, v nichž dokázala spojovat citlivost, sílu i civilní pravdivost. Nikdy nepatřila k herečkám, které by stavěly na efektním gestu; její doménou se stala přesnost, vnitřní koncentrace a schopnost vytvářet postavy s mimořádnou lidskou věrohodností.

TULULUM – Vladimír Čapka (Pinchard), Jiří Sedláček (Kryšpín Vatelín), Marie Logojdová (Pinchardová)
Foto Martin Kusyn

Během desetiletí prošla klasickým dramatem, komedií, moderní psychologickou hrou i současným repertoárem. Diváci ji mohli vidět například v inscenacích *Krvavá svatba*, *Amadeus*, *Humble Boy*, *Naše třída*, *Osm žen*, *Višňový sad* nebo v novějších inscenacích, které jsou dosud na repertoáru činohry NDM (*Ťululum*, *Hornické vdovy*, *Agnetha volá S.O.S.*, *Soumrak nad krajinou*, *Médea* či *O líné babičce*), kde znovu potvrzuje schopnost vytvářet silné charakterní role.

Vedle jeviště zanechala výraznou stopu také svou pedagogickou prací. Mnoho let vyučovala na Janáčkově konzervatoři v Ostravě, kde vychovala a ovlivnila několik generací mladých herců. Pro mnohé z nich se nestala pouze pedagožkou, ale také vzorem profesionální disciplíny a respektu k hereckému řemeslu. Její pedagogické působení tak představuje druhou, neméně důležitou kapitolu její profesní dráhy.

Ačkoli její doménou bylo vždy divadlo, objevovala se také před kamerou. Film jí sice nenabídl tak rozsáhlý prostor jako jeviště, přesto spolupracovala s významnými režisérskými osobnostmi české a slovenské kinematografie. Už krátce po škole se objevila ve filmech *Dým bramborové natě* (1976) a *Stíny horkého léta* (1977) režiséra Františka Vlábila, tedy ve významných titulech české poválečné kinematografie. Později hrála také ve slovenském filmu *Pásla kone na betóne* (1982) režiséra Štefana Uhery a po letech se objevila například i ve filmu *Díra u Hanušovic* (2014) režiséra Miroslava Krobota. Její filmografie tak sice není rozsáhlá, ale spojuje ji s tvůrci, kteří významně formovali československý film druhé poloviny dvacátého století.

Padesát let profesionální kariéry představuje v dnešním divadelním světě výjimečnou hodnotu. V případě Marie Logojdové nejde pouze o délku působení, ale především o kontinuitu, profesionalitu a schopnost zůstat stále živou součástí divadelního organismu. Patří k herečkám, jejichž význam nelze měřit jen počtem rolí, ale především stopou, kterou zanechávají v paměti diváků, kolegů i studentů. (pg)

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2026/2027

Adolphe Charles Adam (1803–1856)

GISELLE

Ztělesnění ženské lásky, důvěry a zrad v romantickém příběhu

Choreografie a režie: Andrea Helander Kramešová

(podle Jeana Coralliho, Julese Perrota a Mariuse Petipy)

Dramaturgie: Václav Janeček

Hudební nastudování: Filip Urban

Premiéra 12. listopadu 2026

v Divadle Antonína Dvořáka

POD KŮŽÍ

Od klasické virtuozity k současné expresi

Choreografie: Jacopo Godani, Marco Goecke

Hudba: Steven Mackey, Johann Sebastian Bach, Patti Smith

Premiéra 22. dubna 2027

v Divadle Jiřího Myrona

Balet NDM je na Facebooku:
Balet Národního divadla
moravskoslezského

Balet NDM
je na Instagramu:
baletndm

BABYLON BALET – Shino Sakurado
Foto Sergei Gherciu

REPERTOÁR BALETU (ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2026)

NEJEN MOZART!

Choreografie: Jiří Kylián,
Angelin Preljocaj, Eric Gauthier,
Lea Bessoudo Greck
1. 9. (11.00), 8. 9. (11.00), 23. 9. (18.30),
24. 9. (18.30), 3. 10. (18.30), 4. 10. (16.00)

BABYLON BALET

Choreografie: Natalia Adamska, Rei Masatomi
Scénář, režie: Rocc
11. 9. (19.00), 12. 9. (19.00), 26. 9. (19.00),
27. 9. (16.00), 1. 10. (19.00), 17. 10. (19.00)

Půl hodiny
před každým
baletním představením
jsou pro vás připraveny

DRAMATURGICKÉ ÚVODY

k danému titulu!

ÚVODNÍK ŠÉFKY BALETU

Vážení diváci,

jak kdysi řekla německá tanečnice a choreografka Pina Bausch: „*Nezajímá mě, jak se lidé hýbou, ale co s nimi hýbe.*“

Tanec je mnohem víc než jen atletická výkonnost a dokonalá technika. Je to sdílení lidský rozhovor. Záměr, který dává fyzickému úsilí smysl. Odvaha být na jevišti zranitelný. A také most, který spojuje naše vnitřní světy s Vašimi. Jako nová šéfka baletu Národního divadla moravskoslezského mám pro nadcházející sezónu jasný plán: soustředit se na příběhy, rytmy a emoce v celé šíři uměleckého spektra.

Sezóna 2026/2027 nabídne dvě strhující premiéry: *Giselle* od choreografky Andrey Helander Kramešové (podle Jeana Corallioho, Julese Perrota a Mariuse Petipy) a inscenaci *Pod kůží*, která přinese novou choreografii Jacopa Godaniho společně se dvěma uznávanými díly Marca Goeckeho. Obě inscenace odrážejí proměňující se jazyk baletu – ctí dědictví klasiky a zároveň se otevírají současným inovacím. Zvládnout tak rozmanité taneční styly je nesmírně náročné, ale věřím, že ostravský baletní soubor se díky své vysoké umělecké kvalitě této výzvy zhostí se ctí.

Sezónu zahájíme oceňovanou inscenací *Nejen Mozart!*, která nabízí pět choreografií na nadčasovou hudbu W. A. Mozarta. Večer propojuje ikonická díla Jiřího Kyliána (*Petite Mort* a *Sechs Tänze*) s působivými choreografiemi Angelina

Preljocaje (pas de deux z baletu *Le Parc*), Erica Gauthiera (*Ballet 102*) a mou vlastní tvorbou (*Requiem*). Oslavuje tak protikladné taneční styly, které spojuje geniální rukopis slavného skladatele. Díky pestré škále emocí, jež se pohybují od intenzivní vášně a intimity až po satirický humor a existenciální zamyšlení, inscenace ukazuje, jak živý může být dialog mezi hudbou a tancem. Pokud jste balet *Nejen Mozart!* dosud neviděli, zářijová a říjnová představení jsou ideální příležitostí to napravit!

Opomenout nesmím ani pozvání na *Galavečer*, jenž se uskuteční 5. a 6. září. Baletní soubor se zde představí s exkluzivní ukázkou z připravovaného baletu *Giselle* i s úryvky z repertoárových děl, včetně ukázky z úspěšného baletu *Peer Gynt* choreografa Jeroena Verbruggena, z choreografie *Sechs Tänze* Jiřího Kyliána nebo vtipného duetu *Ballet 102* Erica Gauthiera.

A konečně po svém úspěšném červnovém debutu se na podzim vrací inscenace

Babylon balet. Tanečně-divadelní projekt uváděný v intimních prostorách Divadla „12“ je originální dílo, které vytvořil slovinský režisér Rocc ve spolupráci s tanečnicí baletu NDM Nataliou Adamskou a Reiem Masatomim, kteří se zhostili role choreografů a podíleli se i na tvorbě scénáře. Inscenace vznikla ke 160. výročí narození skladatele Erika Satieho a právě jeho hudba v živém podání kytaristů Milana Bátora nebo Jiřího Šoltise inscenaci doprovází. Uvidíte čtyři performery, kteří jdou za hranici čistého tance – mluví, hrají a odhalují duši ve svém rodném jazyce. Přijďte a zažijte tuto živou energii na vlastní kůži!

Umění skutečně ožije jen tehdy, když jste v sále s námi Vy, naši diváci. Přijďte, usadte se a dovolte tanci, ať se Vás dotkne.

S úctou

Lea Bessoudo Greck

NEJEN MOZART! – *Petite Mort* – Gene David Goodman a Maria Carla Ognisanto
Foto Serghei Gherciu

UVEDLI JSME

Cristian Barile (Itálie), Máté Milchram (Maďarsko), Nikolas Sotiriou (Řecko), Tom Ballec (Francie), Sojeong Park (Jižní Korea), Elen Šnoblová (Česko), Madalena Judas (Portugalsko), Shino Sakurada (Japonsko)
Foto Serghei Gherciu

Čtyři tanečníci. Čtyři různé národnosti. Žádný společný jazyk – a přesto dokonalé porozumění skrze pohyb. Ostravský baletní soubor NDM na závěr předešlé divadelní sezóny uvedl světovou premiéru inscenace *Babylon balet*. Tanečně-divadelní projekt vytvořil režisér Rocc společně s choreografy a tanečnicí baletního souboru NDM Nataliou Adamskou a Reiem Masatomim přímo na míru komornímu prostoru Divadla „12“. Intimní zážitek pak dokreslila živá ambientní hudba Erika Satieho, od jehož narození si letos připomínáme 160 let. To vše společně vytvořilo výjimečný umělecký zážitek, který ocenili nejen návštěvníci premiéry a následných repríz, ale také odborná veřejnost. Nenechte si tuto inscenaci ujít a dorazte na některé z poprázdňinových a podzimních představení, které pro vás chystáme! (hh)

„Baletní soubor Národního divadla moravskoslezského patří k těm nejkosmopolitnějším, v jeho sestavě je jediné české jméno. Průměr

ke starozákonnímu příběhu o stavbě babylonské věže, který soubor vetkl do názvu nové komorní inscenace Babylon balet, se tak přirozeně nabízí. Tvůrci ho však nahlíží opačně. Nevypřaví o rozpadu, zmatení jazyků jako božském trestu za pýchu, ale naopak o stmelení, schopnosti se přes rozdílné kořeny či kulturní zázemí podílet na společném díle. (...) Účinkující se dostávají mimo svou komfortní zónu, musí přesvědčit o ryze hereckém talentu, utáhnout své role také verbálně – ať už jde o vzájemný dialog, ztlumenou osobní promluvu, nebo extrovertní vstup směřující do publika. Čtveřici performerů na premiéře se to daří velmi dobře a každý do celku vnáší jinou osobnostní barvu.“

Roman Vašek, seznamzpravy.cz

„Interpreti jsou využiti naplno z tanečního hlediska – úryvky, variace na dané téma vycházejí z expresivního současného pohybového jazyka. Ale to nestačí; jsou performery, kteří navíc

ve své mateřštině vyjadřují, co cítí. Mluvené slovo nebývá pro tanečníky jednoduché k interpretaci. Tady na malinké scéně Divadla „12“ mají i mikrofon, který chvílemi používají. Jsou tedy dobře slyšet, co se artikulace týče.“

Marcela Benoni, tanecniaktuality.cz

„Publikum premiérového představení zaujatě vnímalo zcela zřetelné a srozumitelné scénické obrazy vyjadřující nejen sebe samého a vlastní pozici v cizím a občas velmi nepřátelském světě, ale také hledání možnosti dorozumět se navzájem, a to jak ve společenských, ale také například v partnerských vztazích. (...) Mladí umělci, kteří ve svých kreacích spojují moderní tanec a pohybové divadlo s činoherními prvky, předvedli zcela vrcholné taneční výkony. Nebylo by namístě vyzdvihnout jedny nad druhými – ve výsledku šlo o doslova strhující kolektivní výkon, odměněný dlouhým potleskem ve stoje.“

Ladislav Vrchovský, ostravan.cz

Máté Milchram, Sojeong Park
Foto Serghei Gherciu

Sojeong Park, Madalena Judas
Foto Serghei Gherciu

NATALIA ADAMSKA A REI MASATOMI

Chtěli bychom, aby diváci po zhlédnutí *Babylon baletu* měli hodně otázek

Premiéra titulu *Babylon balet* proběhla 13. června. Jak inscenaci, v níž jste se kromě tvorby choreografie podíleli i na vzniku scénáře, hodnotíte?

Natalia: Já osobně jsem s výsledkem opravdu spokojená. Spolupráce s režisérem Roccem byla ohromně inspirující, hodně jsem se naučila jako tanečnice, choreografka i osobně jako člověk. Moc se těším na nadcházející

představení a také na to, že budeme pracovat s novými tanečnický a skládat tak zcela nová obsazení.

Rei: Myslím, že se celému týmu podařilo vytvořit krásnou atmosféru a inscenaci. Rocc nás skvěle vedl celým procesem a dal nám na řadu věcí jiný úhel pohledu, což bylo velmi přínosné.

Oba jste sólisté baletu NDM. Jaké je pro vás být v pozici choreografů?

Rei: Je to skvělé. Již v minulosti jsme oba pracovali s různými choreografy a jejich asistenty nebo jsme působili jako repetitoři, takže to teď nevnímám jako něco úplně nového. Je to každopádně úžasné být u toho, jak se choreografie formuje.

Natalia: Určitě je to velká výzva, ale zároveň mě to moc baví. Je to poprvé, co tvořím choreografii pro repertoár souboru, a moc si toho vážím. Kromě toho nás vlastní tvorba inspiruje a rozvíjí i jako tanečnický, jsme kreativnější a víc o tanci a pohybech přemýšlíme.

Po každém představení následuje beseda s diváky. Jak vnímáte přínos těchto debat?

Rei: Je vždycky zajímavé sdílet s diváky jejich dojmy. Především nás zajímá, jaké emoce a myšlenky v nich během večera představení vyvolalo. Zároveň ale nikdy netlačíme na to, aby viděli jednu konkrétní

věc nebo příběh. Chceme zachovávat prostor pro to, aby si každý odnesl to své, co v něm představení zanechalo.

Natalia: *Babylon balet* je velmi otevřená inscenace, takže je důležité nevnučovat divákům naše vlastní představy o tom, co každé jednotlivé představení znamená, protože každý to vnímá jinak a má svou vlastní interpretaci. Takový byl od začátku náš záměr – neuzavírat příběh jen do jednoho výkladu.

Co byste chtěli, aby si diváci z *Babylon baletu* odnesli?

Natalia: Chtěla bych, aby měli spoustu otázek. Protože to znamená, že o představení přemýšlí a témata s nimi zůstanou déle. Je to jako dočíst dobrou knihu. Nevíte přesně, jak končí, ale těšíte se na pokračování.

Rei: Ano. Zároveň si myslím, že opravdu každý se dokáže s tématy večera ztotožnit. Některé situace jsou velmi komplikované po emocionální i psychologické stránce, ale každý je může vnímat po svém. Pro některé bude představení komedie a budou se celý večer smát, jiní mohou cítit třeba smutek a samotu. A obojí je v pořádku.

(hh)

Reprízy 11. 9. (19.00), 12. 9. (19.00), 26. 9. (19.00), 27. 9. (19.00), 1. 10. (19.00), 17. 10. (19.00) v Divadle „12“

Sojeong Park
Foto Serghei Gherciu

Adolphe Charles Adam (1803–1856)

GISELLE

Ztělesnění ženské lásky, důvěry a zrady v romantickém příběhu

Choreografie

Andrea Helander Kramešová

(podle Jeana Coralliho, Julese Perrota a Mariuse Petipy)

Dramaturgie

Václav Janeček

Hudební nastudování

Filip Urban

Dirigent

Marek Šedivý /

Filip Urban

Scéna

Martin Chocholoušek

Kostýmy

Roman Šolc

Asistentka choreografky

Lenka Šustová

Hrabovská

Premiéra 12. listopadu 2026 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

Po dlouhých šestnácti letech se na repertoár baletního souboru NDM vrací *Giselle*. Jedno z nejslavnějších děl romantického baletu se představí v nové choreografii Andrey Helander Kramešové. Premiéru chystáme na 12. listopadu 2026 v Divadle Antonína Dvořáka.

Balet *Giselle* s hudbou Adolpha Charlese Adama měl světovou premiéru v roce 1841 v Paříži a dodnes patří k vrcholům romantického baletního repertoáru. Vypráví příběh prosté venkovské dívky Giselle, která se zamiluje do Alberta. Ten se však vydává za obyčejného vesničana,

přestože je ve skutečnosti šlechticem a je zasnoubený s urozenou Bathildou. Když myslivec Hilarion, který Giselle rovněž miluje, Albertův podvod i jeho zasnoubení odhalí, Giselle se zhroutí a se zlomeným srdcem umírá.

Druhé jednání se odehrává u jejího hrobu, kde se Giselle stává jednou z víl – nadpřirozených bytostí, duchů nevěst, které zemřely před svatbou. Pod vedením své královny Myrthy nutí v noci muže tančit až k smrti. Když se ke hrobu vrátí kajícíný Albert, čeká ho stejný osud jako Hilariona a ostatní muže – být vílami utancován k smrti. Giselle však navzdory všemu svou lásku nezapře a zachrání mu život.

ANDREA HELANDER KRAMĚŠOVÁ

Absolventka taneční konzervatoře v Praze. Působila jako první sólistka Baletu pražského Národního divadla a jako sólistka v zahraničních souborech, mimo jiné v Tulsa Ballet v Oklahomě, Deutsche Oper am Rhein v Düsseldorfu a ve Švédském královském baletu ve Stockholmu. V současnosti působí jako pedagožka na Královské švédské baletní škole ve Stockholmu a jako hostující pedagožka Švédského královského baletu.

Andrea Helander Kramešová,
Maria Carla Ognisanto (Giselle)
Foto Serghei Gherciu

Andrea Helander Kramešová,
Laura Moreno Gasulla (Bertha – matka Giselle),
Maëva Cotton (Giselle)
Foto Serghei Gherciu

ANDREA HELANDER KRAMEŠOVÁ

Giselle je herecky a emocionálně jedna z nejtěžších klasických rolí

Foto Johannes-Hjort

Giselle je balet starý téměř 200 let. Čím podle vás může oslovit dnešního diváka?

Příběh se dá přeložit do jakékoliv doby. Je o zhrzené lásce, která je ale tak silná, že překoná i smrt. Hlavní postava Giselle je velmi křehká dívka, která se ale vyvine v silnou, emancipovanou osobnost – nenechá si říkat, co má dělat, neposlouchá varování své maminky. Tím vším je příběh pro dnešní dobu aktuální, je to velmi emocionální balet.

Giselle patří do éry romantického baletu. Co to znamená pro styl tance a celé inscenace?

Jsme v roce 1841. Tedy v době, kdy dívky teprve začínaly tančit na špičkách, první byla Marie Taglioni v baletu *La Sylphide* a to byl průlom. (*Balet La Sylphide z roku 1832 se stal symbolem nástupu tance na špičkách; ačkoli některé baleríny tuto techniku používaly už dříve, právě Marie Taglioni ji svým ztvárněním víly proměnila v charakteristický znak romantického baletu a v umělecký ideál – pozn. red.*) Romantismus je v *Giselle* doslova zakódovaný: první jednání je realistické – jsme v opravdové vesnici, sledujeme reálné životy lidí, střet sociálních vrstev. Druhé jednání je naopak snové, pohádkové, nadpřirozené. To je typický znak té doby.

Vy sama jste bývalá tanečnice a role Giselle vás provázela celou kariérou. Byla přesto pokaždé jiná?

Prošla jsem několika soubory a v každém jsem zažila jinou verzi *Giselle*. Nejprve to byla verze Jiřího Blažka, pak

jsem tančila *Giselle* v Americe – to byla verze Marcella Angeliniho, taková klasická. V Německu u Youriho Vámoše to bylo zase úplně jiné – zasadil příběh do první světové války, kde ve druhém jednání byli zranění

CHOREOGRAFOVÉ BALETU GISELLE S ANDREOU HELANDER KRAMEŠOVOU V HLAVNÍ ROLI

Jiří Blažek (1933–2017), významný český choreograf a baletní pedagog. V roce 1969 nastudoval pro Národní divadlo v Praze vlastní verzi baletu *Giselle*, která zůstala na repertoáru asi 25 let.

Marcello Angelini (* 1962), italský tanečník, choreograf a dlouholetý umělecký ředitel souboru Tulsa Ballet (USA). V roce 2019 zde nastudoval vlastní verzi baletu *Giselle*.

Youri Vámos (* 1946), maďarský choreograf působící převážně v Německu. V roce 2007 uvedl vlastní adaptaci baletu *Giselle*, v níž děj přesunul do období první světové války.

Hana Vlácilová (* 1956), česká primabalerína, choreografka a baletní pedagožka. V roce 2009 nastudovala dílo *Giselle* pro baletní soubor Národního divadla moravskoslezského. V roce 2011 pak pro Státní operu Praha nastudovala klasickou verzi baletu *Giselle* vycházející z tradice petrohradské baletní školy.

vojáci, kterým se v halucinacích zjevovali duchové. Když jsem se pak vrátila zpět do Národního divadla, tančila jsem verzi Hany Vlácilové. Takže zkušenosti s tímto titulem mám. A díky tomu vím, co chci zachovat a co změnit.

Při sestavování choreografie jste vycházela z původních verzí choreografů Jeana Coralliho, Julese Perrota a Mariuse Petipy. Jak moc jste přidala i svůj vlastní rukopis?

Giselle je opravdu ikonické dílo. Jsou tam slavné momenty a scény, které, když neměníme libreto a příběh, k dílu prostě patří a nemá smysl je bořit. Chtěla jsem zachovat klasický balet a jen ho udělat autentičtější pro dnešního diváka. Dramaturgicky jsem například do prvního jednání přidala nové sólo Hilarionovi. To

Andrea Helander Kramešová, Maria Carla Ognisanto (Giselle), Cristian Barile (Albert)
Foto Serghei Gherciu

Madalena Judas (Myrtha)
Foto Serghei Gherciu

je novinka a moje vlastní choreografie, která v žádné jiné verzi není. Doprovází ho hudební motiv z Adamova (*skladatel Adolphe Charles Adam, autor hudby Giselle – pozn. red.*) baletu *Orfa*, který do této situace dramaturgicky dobře zapadá.

Proč jste se rozhodla roli Hilariona novým sólem takto zvýraznit?

Chci, aby divák pochopil, že Hilarion není jen žárlivec a záporná postava – je to člověk, který sám se sebou bojuje a který nechce lhát, ale jeho láska je silnější než svědomí. Je to asociál, který není rád ve společnosti, ale je vlastně strašně hodný. Obdivuje Giselle, snesl by jí modré z nebe. Ale chemie mezi nimi nefunguje, ona ho nechce. Hilarion pak odhalí pravdu o jejím milém a tím způsobí, že Giselle zemře. Nechce uškodit, ale je rozervaný. Každý, když miluje, myslí v první řadě sám na sebe.

Co dalšího jste ve své adaptaci Giselle změnila?

Ještě svatební pas de deux – v originále ho tančí jeden pár, já ho dávám

dvěma pářům. Samozřejmě tak, aby to dramaturgicky dávalo smysl. Dívky budou přítelkyně Giselle a budou aktivní během celého prvního jednání.

Inscenace obsahuje hodně klasické baletní pantomimy. Jak pracujete s tanečníky, aby tato gesta byla srozumitelná, a zároveň působila autenticky a přirozeně?

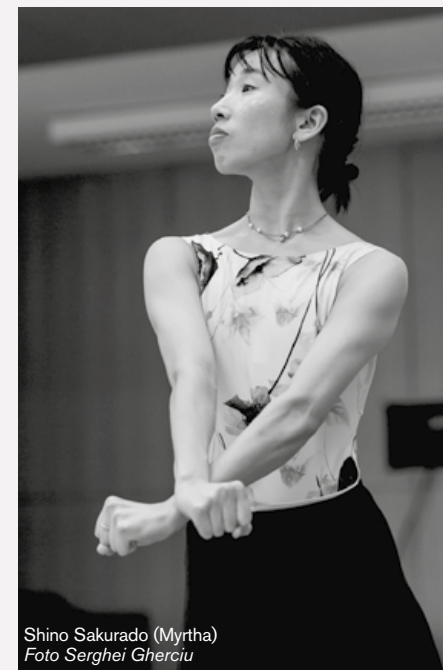
V romantismu máme zažitou určitou pantomimu, taková názorná gesta. Úplně se jich zbavit nemůžu, protože je strašně těžké něco vyjádřit, když nemůžeme mluvit. Ale snažím se tanečníky vést k tomu, aby byli mnohem přirozenější. Dokud tančíme, dbám maximálně na precizní techniku, na každý pohyb a přechod – tam nikoho nepustím, aby si dělal, co chce. Ale jakmile přijde pantomimická část, tanečníci se mohou uvolnit. Chci se vyhnout nadměrné teatralitě a patetičnosti.

Jak obtížná je podle vašich zkušeností hlavní role Giselle pro tanečnici?

Je to jedna z nejnáročnějších rolí klasického repertoáru vůbec. Nikoli technicky ve smyslu piruet, není tam žádné „cirkusové číslo“, jako třeba třicet dva fouettés (*série rychlých otoček na jedné noze; třicet dva fouettés patří k nejnáročnějším baletním prvkům – pozn. red.*). Ale musíte se za čtyřicet pět minut prvního jednání proměnit z naivní, křehké dívky v emocionálně vyspělou ženu, která se zamiluje, tančí – a pak se jí zlomí srdce a zblázní se. A ve druhém jednání je to úplně jiná postava. Herecky a emocionálně je to jedna z nejtěžších klasických rolí a já potřebuji, aby se do ní tanečnice vžila.

Další výrazná postava je Myrtha, královna víl. Jaká bude?

Nad tím jsem hodně dlouho přemýšlela. Rozhodně nechci, aby byla čistě zlá a arogantní – to by bylo laciné. Ona to nemyslí zle, je to prostě její úděl. Každou noc totéž – utancovat muže k smrti.

Shino Sakurada (Myrtha)
Foto Serghei Gherciu

Je pečlivá, nekompromisní, dělá, co jí bylo přikázáno. Ale zároveň když nechá utancovat Hilariona k smrti a dívák s ním soucítí, tak ji najednou pozitivně brát nemůžeme.

Podobu scény pro balet tvoří scénograf Martin Chocholoušek. Jakou máte vizi, chcete se držet klasických kulís?

V prvním jednání budeme mít prvky folkloru – ne roubené chalupy, ale baroko s nádechem lidovosti. Taky tam budou navíc děti – na vesnici přece děti jsou, proč by tam nebyly.

Ve druhém jednání bývá obvykle klasicky les, jezero, měsíc, což mně evokuje kulisy k *Labutímu jezeru*. Líbí se mi jiný obraz – rozpadlé gotické chrámy, ruiny zarostlé přírodou, portály bez střechy, kameny obrostlé mechem. Vidím v tom i symboliku: ke svatbě v kostele nedošlo a kostel se rozpadl. Vzadu bude volné jeviště do hloubky, bez kulís, odkud budou ze tmy přicházet víly. A jeden gotický portál uprostřed bude symbolickým vstupem do mystického světa. Skrz něj zmizí Hilarion, z něj vyjde Myrtha. (hh)

Návrh scény Martina Chocholouška – 1. jednání

Návrh scény Martina Chocholouška – 2. jednání

BALET V OPEŘE

Tanečníci baletu NDM na operním festivalu NODO

BÍLÁ SMRT – v popředí Barnaby James Packham, Yu Matsumoto a Gvendolin Nagy
Foto Martin Popelář

Členy našeho souboru obvykle znáte z baletních inscenací. Věděli jste ale, že se pravidelně objevují také ve vybraných operách? V předešlých sezónách ztvárnili hned několik rolí v operních inscenacích *Příhody lišky Bystroušky*, *Rusalka*, *Prodaná nevěsta* nebo *La traviata*. Letos v červnu se pak několik tanečníků představilo v rámci **unikátního mezinárodního bienále NODO – Dnů nové opery Ostrava**.

Tanečníci v opeře o konci světa

Tanečníci vystoupili v rámci světové premiéry opery **Bílá smrt** Miroslava Tótha, která se konala pod širým nebem v Komenského sadech, a následně v hale OSTRA Sport Centra v Ostravě. „*Přestože v souboru se hodně věnujeme současné tvorbě, opera Bílá smrt byla něco zcela jiného. Museli jsme být daleko otevřenější a zcela opustit myšlenku, že každý pohyb má být krásný. Bylo nutné dovolit si být zcela svobodní – nebát se vypadat na jevišti ošklivě nebo nekonvenčně a vystoupit ze své komfortní zóny*“, popisuje členka baletního souboru NDM Gvendolin Nagy.

Příběh se odehrával v době po vychýlení Země z oběžné dráhy, kdy lidstvo bojuje o poslední obyvatelné oblasti. V opeře vystupuje postava inspirovaná televizním obchodníkem Horstem Fuchsem, jenž vyrábí

androidy pečující o osamělé lidi až do jejich smrti, i legendární finský odstřelovač Simo Häyhä, který učí stromy střílet. Právě stromy tanečníci baletu NDM v opeře ztvárnili. „*Byl to opravdu zajímavý tvůrčí proces. I přesto, že pohybový jazyk i samotná inscenace byly naprosto odlišné od klasického baletu, cítili jsme se díky všestrannosti našeho souboru velmi přirozeně*“, hodnotí Gvendolin Nagy. Jak zároveň tanečníci dodávají, velké ocenění samozřejmě patří celému inscenačnímu týmu, který se na projektu podílel. „*Díky skvělému světelnému a zvukovému štábu, všem hudebníkům a operním zpěvákům vzniklo jedinečné prostředí, kde jsme se na jeden večer zcela ponořili do úplně jiné živoucí entity*“, uzavírá člen baletního souboru NDM Tom Bellec, který v opeře rovněž tančil.

Rita Pires v kůži klauna

Osmý ročník festivalu NODO uzavřela opera **Klaun(i)** kanadsko-srbské skladatelky **Any Sokolovič**, která v Ostravě zazněla v evropské premiéře. Dílo, které mělo světovou premiéru letos v lednu v Montrealu, prostřednictvím archetypální postavy klauna zkoumá lidskou existenci. Zatímco montrealská inscenace svěřila akrobatickou složku renomovanému souboru DynamO Théâtre, ostravské nastudování v režii Jiřího Nekvasila nabídlo odlišný, avšak stejně nápaditý přístup.

KLAUN(i) – Števo Capko (August), Rita Pires (Giulietta)
Foto Martin Popelář

Namísto velkolepé cirkusové akrobacie staví na komediálních gazích, frašce a pohybovém divadle přímo v podání hlavních postav. Akrobatická energie se proměnila v propracovanou choreografii Števa Capka, která citlivě střídá bláznivé momenty připomínající manéž s křehkou lyrikou a samotou. Giuliettu ztvárnila tanečnice Rita Pires, její alter ego Augusta pak Števo Capko. Jejich němé postavy citlivě dotvářejí svět čtyř klaunů – zpěváků. Ostravské nastudování navíc ukázalo, že **Klaun(i)** mají všechny předpoklady stát se repertoárovým titulem. (hh, ld)

LOUČENÍ SE SEZÓNOU I RITOU PIRES

Pět vystoupení, pět příležitostí ukázat, co se děti z Baletního studia NDM za celou sezónu naučily. Závěrečná vystoupení letos proběhla v komorní atmosféře zkušebny a baletního sálu Divadla Antonína Dvořáka. O to osobnější ale byla – nejen díky menším prostorám, ale také z důvodu loučení s dlouholetou lektorkou Ritou Pires.

Své dovednosti a taneční nadání v několika vystoupeních ukázaly všechny skupiny baletního studia – Baby, Young, Junior a také Hobby 1 a Hobby 2, kde si dokonce část choreografie připravily samy studentky. Na taneční cestě děti celý rok provázely lektorky Rita Pires, Laura Moreno Gasulla, Elen Šnobllová a Alena Dvorská. „*Vidět všechny skupiny pohromadě v nás vždycky vyvolává nostalgii. Kdo pracuje s dětmi, ví, jak neuvěřitelně se rozvíjí měsíce od měsíce. Mít je všechny na jednom místě*

Baletní studio NDM – skupina YOUNG
Foto Lucie Maceczková

Rita Pires
Foto Barnaby James Packham

ukázalo, jak moc vyrostly i kolik toho před nimi ještě stojí,“ říká Rita Pires.

Konec sezóny však přinesl i velké rozloučení. Po devíti letech odchází Rita Pires – srdce našeho baletního studia, lektorka a tanečnice, která od roku 2022 zastávala pozici sólistky baletu NDM. „*Baletní studio se stalo nesmírně důležitou součástí mého života. Každý žák ve mně zanechal stopu a každého z nich nosím v srdci. Ovlivnili způsob, jakým tančím, přispěli k mému osobnímu růstu a přinášeli mi do každého týdne spoustu radosti. Výuka v baletním studiu mě také inspirovala k tomu, abych pokračovala ve vzdělávání a zapsala se na vysokou školu Palucca Hochschule für Tanz v Drážďanech, kde se připravuji na svou budoucí profesi pedagožky tance*“, dodává Rita Pires, které děkujeme za vše, co baletnímu studiu dala, a přejeme mnoho štěstí do dalších tanečních let. (hh)

NEJEN MOZART!

Po prázdninách opět na scéně

NEJEN MOZART! – Requiem – Tom Bellec (Vývolení)
Foto Serghei Gherciu

Po letní přestávce se na jeviště Divadla Jiřího Myrona vrací komponovaný baletní večer *Nejen Mozart!* Inscenace, která měla premiéru letos v březnu, připomíná 270. výročí narození Wolfganga Amadea

Mozarta a vzdává hold jeho nesmrtelné hudbě.

Program spojuje pět choreografií předních evropských choreografů. Večer otevírá romantické pas de deux z baletu

Le Parc Angelina Preljocaje. Následuje *Requiem* francouzské choreografky a nové šéfky baletního souboru NDM Ley Bessoudo Greck. Hluboké téma vzápětí odlehčí vtipný duet *Ballet 102* Erica Gauthiera, který je na rozdíl od ostatních choreografií netradičně zcela bez hudby, a doprovází jej pouze hlas choreografa. Vrcholem večera jsou pak dvě choreografie Jiřího Kyliána. Zatímco *Petite Mort* je oslavou tělesnosti a vášně, *Sechs Tänze* pohlíží s ironickým nadhledem na společenské konvence.

Právě rozmanitost tanečních stylů, témat i emocí – od vášně přes humor až po zamyšlení a vážnost – činí z tohoto večera ideální příležitost jak pro náročné diváky, tak pro ty, kteří balet teprve objevují. „*Různorodý večer střídá nálady, atmosféru, styly i dynamiku, všechna čísla až na jedno spojuje hudba Wolfganga Amadea Mozarta a soubor se opět představil ve skvělé formě,*“ hodnotila premiérové představení taneční kritička Lucie Kocourková. Nenechte si ujít některou z podzimních repríz! (hh)

Reprízy 23. 9. (18.30), 24. 9. (18.30), 4. 10. (16.00) v Divadle Jiřího Myrona

VZPOMÍNKA

VLASTA PAVELCOVÁ

(14. 8. 1931 – 26. 7. 2026)

„Kdybych se mohla narodit podruhé, chtěla bych být znovu tím, čím jsem byla – tanečnicí v Ostravě.“

Patřila k umělkyním, které dokázaly upoutat pozornost diváka ještě předtím, než se daly do pohybu. Vlasta Pavelcová měla nepřehlédnutelnou jevištní energii, noblesu a schopnost propůjčit baletním postavám silný vnitřní život. Během třiceti let strávených na ostravské scéně se stala jednou z nejvýznamnějších osobností zdejšího baletu a nezapomenutelnou představitelkou lyrických, dramatických i tragických hrdinek. Jako sólistka baletního souboru působila v Ostravě v letech 1950–1976.

Narodila se 14. srpna 1931 v Ostravě-Vítkovicích. K tanci ji to přitahovalo od malička. Sama později s nadsázkou vzpomínala, že byla velmi živým dítětem a snad tančila už v matčině břiše. Její skutečná cesta k baletu však začala až v patnácti letech, kdy si u rodičů prosadila návštěvu baletního studia Emericha Gabzdyla. Tanec ji okamžitě uchvátil

Foto František Krasl

a o rok později se rozhodla, že se mu chce věnovat profesionálně. Po krátkém školení a zkouškách v Praze nastoupila roku 1946 jako elévka do Státního divadla v Ostravě. Jejím prvním učitelem, rádcem, choreografem i důležitým životním průvodcem se stal právě Emerich Gabzdyl, tehdejší šéf ostravského baletu.

Gabzdyl brzy rozpoznal její mimořádný talent. Již v devatenácti letech jí svěřil jednu z nejnáročnějších rolí klasického repertoáru – Odettu v *Labutím jezeře*. Její doménou byly především postavy, v nichž se ženská křehkost spojovala s tragikou, vášní a osudovostí. Mimořádná byla také její schopnost udržet divákovu pozornost i ve chvíli, kdy na jevišti

zdánlivě nic nedělala. Díky své půvabné tváři a „noblesně tragickému“ výrazu se stávala ideální představitelkou dramatických hrdinek.

Její repertoár byl mimořádně rozsáhlý. Tančila Odettu a Odiliu v *Labutím jezeře*, Svanildu v *Coppélii*, Vládkyni Měděné hory v *Kamenném květku*, Dívku v *Podivuhodném mandarinovi* či Julii v *Romeovi a Julii*. Vytvořila také Desdemonu v *Othellovi*, Zaremu v *Bachčisarajské fontáně* a titulní postavy ve Viktorce a *Maryčce Magdónové*.

Významné místo v její kariéře zaujímala role Sulamit v *Legendě o Josefovi* Richarda Strausse. Za její ztvárnění byla roku 1959 oceněna na Světovém festivalu mládeže ve Vídni. Ve stejném roce obdržela státní vyznamenání Za vynikající práci a roku 1972 byla jmenována zasloužilou umělkyní. Nejvyššího profesního uznání se jí dostalo v roce 2002, kdy převzala Cenu Thálie za celoživotní mistrovství v oboru baletu a pantomimy.

Vlasta Pavelcová spojila celou svou uměleckou dráhu s rodnou Ostravou. Ostravskému baletu věnovala své mládí, tvůrčí síly i nejvýznamnější role. Když byla později dotázána, zda by si znovu vybrala stejnou cestu, její odpověď byla jednoznačná. Povolání baletky označila za velkou řeholi, ale zároveň za něco nádherného. (to)

muzikál

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2026/2027

Adam Gwon
CELKEM VŠEDNÍ DNY
Komorní muzikál o přežití ve velkoměstě
Překlad: Hana Nováková
Režie: Marek David
Hudební nastudování: Marek Prášil
Česká premiéra 6. listopadu 2026 v Divadle „12“
Uvádíme v licenci Concord Theatricals Ltd.
www.concordtheatricals.co.uk

Frank Wildhorn (1958) –
Leslie Bricusse (1931–2021)
JEKYLL A HYDE
Každý z nás skrývá druhou tvář
Český text: Tomáš Novotný
Režie: Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
Premiéra 18. března 2027 v Divadle Jiřího Myrona
Uvádíme v licenci Music Theatre International (Europe) Ltd: www.mtishows.eu

 Muzikál NDM je na Facebooku:
Muzikál Národního divadla moravskoslezského

 Muzikál NDM je na Instagramu:
[muzikalndm](https://www.instagram.com/muzikalndm)

PRODUCENTI – Tomáš Savka (Max Bialystock)
Foto Kristýna Junková

REPERTOÁR MUZIKÁLU (ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2026)

Jiří Suchý – Jiří Šlitr
JONÁS A TINGL-TANGL

Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
**2. 9. (19.00), 17. 9. (19.00),
14. 10. (19.00), 18. 10. (15.00)**

Benny Andersson – Björn Ulvaeus –
Catherine Johnson
MAMMA MIA!

Český překlad: Adam Novák
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent, klávesy: Ivo Morys / Jakub Židek
Choreografie: Antonín Blahuta, Ladislav Cmorej
**9. 9. (18.30), 10. 9. (18.30), 26. 9. (18.30),
27. 9. (16.00), 29. 9. (18.30), 30. 9. (18.30),
15. 10. (18.30), 16. 10. (18.30), 17. 10. (18.30),
28. 10. (16.00), 29. 10. (18.30)**

Michael Kunze – Sylvester Levay
ELISABETH

Český text: Michael Prostějovský
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Tomáš Stanček
Choreografie: Ladislav Cmorej
**19. 9. (18.30), 20. 9. (16.00), 10. 10. (18.30),
11. 10. (16.00)**

Andrew Lloyd Webber – Don Black
LIP SE LOUČÍ V NEDELI
Český text: Pavel Vrba a Michael Prostějovský
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
22. 9. (19.00), 24. 10. (19.00), 25. 10. (16.00)

Zdeněk Král – Marek David – Tomáš Novotný
INTERVIEW

Režie: Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
23. 9. (19.00), 23. 10. (19.00), 27. 10. (19.00)

Tim Rice – Andrew Lloyd Webber
JESUS CHRIST SUPERSTAR

Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ivana Hannichová
31. 10. (18.30)

ÚVODNÍK ŠÉFKY MUZIKÁLU

Milí příznivci muzikálu,

nová sezóna je tady – a pro mě začíná opravdu výjimečně. Poprvé za dobu svého působení v NDM, kde jsem zaměstnaná s přestávkami od roku 2010, Vás oslovuji jako šéfka muzikálu na stránkách časopisu, který sama pravidelně čtu už od jeho vzniku.

Soubor jsem převzala ve skvělé kondici, za což patří velké poděkování mé předchůdkyni Gábině Petrákové. A právě v takové kondici vstupujeme i do sezóny 2026/2027: s chutí navázat na to nejlepší, co už vzniklo, a zároveň společně otevřít nové kapitoly.

Sílu, kvalitu i soudržnost souboru potvrdilo už červnové hostování na festivalu Smetanova Litomyšl, kde jsme dvakrát uvedli muzikál *Elisabeth*. Velkou radost mi udělal také náš interní člen Jakub Bagin, který skvěle zaskočil za oba kolegy v roli Smrti. Jeho výkon musel projít narychlo schvalovacím procesem agentury držící licenční práva a byl natolik přesvědčivý, že se na Kubu můžete od této sezóny těšit v oficiální alternaci. Záskoků přitom bylo více a celý tým ze sebe vydal maximum,

aby oba večery dopadly co nejlépe. Díky hudebnímu vedení Marka Prášila a režijnímu dohledu Jiřího Nekvasila se naše ostravská *Elisabeth* představila v Litomyšli v celé své kráse a sklídila bouřlivé ovace.

Nová sezóna ale zdaleka nebude patřit jen *Elisabeth*. Vyslyšeli jsme Vaše přání a vrátili na repertoár *Produceuty*. Pokud se chcete opravdu pořádně zasmát, lepší příležitost u nás nenajdete. Počet repríz je však omezený, proto s návštěvou přilíží neotálejte.

Čekají nás také dvě nové premiéry. Tou první budou *Celkem všední dny*, komorní muzikál o lidech, vztazích a okamžicích, které mohou na první pohled působit obyčejně, ale právě z nich se skládají naše životy. Více se o titulu dočtete v článku dramaturgyně a autorky českého překladu Hany Novákové. Na jaře pak Divadlo Jiřího Myrona ovládnou dvě tváře jediného člověka v muzikálu *Jekyll a Hyde*. Obě inscenace spojuje Marek David, který se od této sezóny stává naším interním režisérem.

A protože muzikál nevzniká jen na jevišti, nahlédneme v tomto čísle také do zákulisí. Článek o zvukovém přenosu orchestru v inscenacích *Lip se loučí v neděli*, *Kinky Boots* a *Mamma Mia!* ukazuje složitý technologický proces, který běžně zůstává divákům skrytý. Právě díky němu ale může být zvuk čistší, herci blíží publiku a celý zážitek ještě intenzivnější.

Závěrem si dovolím pogratulovat Petru Millerovi, který v těchto dnech slaví krásné životní jubileum. Petrovi patří můj hluboký obdiv a úcta za jeho celoživotní oddanost divadlu, ale také za optimismus, laskavost a dobrou náladu, kterou kolem sebe neúnavně šíří. Je pro nás připomínkou, že

divadlo netvoří jen role, inscenace a potlesk, ale především lidé, kteří mu dávají své srdce. Milý Petře, přeji Vám pevné zdraví, mnoho radosti a ještě spoustu krásných chvil s divadlem, které je tak pevnou součástí Vašeho života. Všechno nejlepší!

Milí diváci, doufám, že jste si užili krásné léto a načerpali dostatek sil. Budete to možná potřebovat – sezóna, do které právě vstupujeme, totiž slibuje řadu oblíbených titulů, dvě nové premiéry, velké příběhy, komorní setkání i pořádnou dávku muzikálové energie.

Těším se tedy na častou viděnou v našem divadle!

Kateřina Svobodová

ELISABETH – Jakub Bagin (Smrt),
Natalie Tichánková (Elisabeth)
Foto František Renza

UVEDLI JSME

MUZIKÁL ELISABETH OKOUZLIL SMETANOVU LITOMYŠL

Když se císařovna Elisabeth rozhodne vyrazit na zájezd, nespokojí se jen tak s něčím. Kulisy renesančního zámku v Litomyšli, na jehož nádvoří se muzikál představil, však jsou více než důstojné. Spojení historie, architektury, divadelní magie a jedinečného místa slibuje výjimečný zážitek a ten se naplnil. Náš soubor se už poněkolikáté na konci divadelní sezóny zúčastnil Národního festivalu Smetanova Litomyšl a odehrál zde dvě beznadějně vyprodaná představení, která se pro celý tým stala nezapomenutelným zážitkem.

Genius loci zámku Litomyšl, zapsaného na seznam světového dědictví UNESCO, dodal příběhu rakouské císařovny zcela nový rozměr. Monumentální arkády a historické zdi vytvořily pouhé pozadí, ale staly se přímou součástí scénografie. Se soumrakem se nádvoří rozehrálo

Účinkující s celým inscenačním týmem
Foto František Renza

promyšleným lighting designem, který v kombinaci s mohutným zvukem živého orchestru okamžitě vtáhl diváky do dramatického osudu Elisabeth a jejího osudového svůdce Smrti.

Dlouhotrvající ovace ve stoje a dojaté tváře v hledišti byly pro nás tou nejkrásnější odměnou. Potlesk si však zasloužili nejen ti na jevišti, ale i lidé v zákulisí. Přesunout z Ostravy rozsáhlý divadelní kolos tak, aby divák získal srovnatelný zážitek jako v Divadle Jiřího Myrona, rozhodně není jednoduché. Všem předcházele měsíce pečlivých příprav a náročného logistického plánování.

Hostování na Smetanově Litomyšli potvrdilo, že velký světový muzikál má na prestižních multižánrových festivalech své nezpochybnitelné místo. *Elisabeth* zde zanechala hlubokou stopu a pro náš soubor zůstane toto hostování jedním z nejzářivějších milníků letošního roku.

Děkujeme Litomyšli za vřelý přijetí a divákům za jejich energii – a snad brzy opět na viděnou! (mad)

Martina Vlčková (Elisabeth), Roman Harok (Císař Franz Josef)
Foto František Renza

Adam Gwon

CELKEM VŠEDNÍ DNY

Komorní muzikál o přežití ve velkoměstě

Tvůrčí tým v čele s režisérem Markem Davidem
Foto Jolana Gargošová

do světa výtvarného umění, zatím však má pouze brigádu se světem umění okrajově spojenou: krmí kočku sprejera, který za svůj vandalismus momentálně sedí ve vězení. Zatímco Warren se chce v každé situaci zastavit a hledat, jak je život krásný, Deb by měla raději vše co nejrychleji vyřízeno.

Druhou dějovou linii představuje příběh partnerské dvojice Claire a Jasona. Ti už jsou o trochu starší, zřejmě třicátníci. Jason se po dlouhém naléhání na svou partnerku Claire stěhuje do jejího bytu. Ona však má neobvykle velký problém probrat všechny věci a uvolnit jak ve svém bytě, tak ve svém emočním životě pro Jasona místo. Nechce ho pustit blíž k sobě, nemohou plně najít společnou řeč a vzájemný vztah prohloubit.

Sledujeme tedy poměrně běžné, každodenní situace: plnění studijních povinností, probírání věcí, návštěva muzea, partnerské hašteření, nervozita, shon. Nejsou to nutně ty nejvypjatější, nejmimořádnější situace našich životů, ale naopak situace obyčejné, které všichni známe a které naše životy reálně plní. A když budeme takovým každodenním situacím věnovat pozornost, mohou se přece jen ukázat jako důležité a neobyčejné. Odtud český název naší inscenace, který relativizuje ustálené spojení „všední dny“: postavy v tomto muzikálu prožívají *Celkem všední dny*.

Když jsem v onom londýnském divadélku muzikál poprvé viděla, byla jsem ve věku mladších postav, Warrena a Deb, a mohla jsem se jako studentka s jejich pocity a zážitky plně ztotožnit. S jejich snahou najít své místo v životě, nastoupit tu správnou životní cestu. Komedialní vyšilování Deb, která netuší, jak proboha zvládne dokončit diplomovou práci, mi bylo obzvlášť blízké. Teď když uplynula řádka let a rozhodli jsme se titul v komorním Divadle „12“ nasadit, jsem spíše ve věku Claire a Jasona a najednou se plně ztotožňuji s jejich problémem. Jsou už o malinko klidnější, mají v životě něco rozehráno, ale poznávají limity svých komunikačních schopností.

Právě tuto bezprostřednost, tuto možnost postavy díky vlastním zkušenostem bytostně chápat považuji za hlavní přednost muzikálu *Celkem všední dny*. Autorovi se podařilo jednotlivé scény pojmout tak trefně, že se při tom dotýká zážitků nejen svých čtyř smyšlených postav, ale rovnou každého z nás. Hledání cesty jak v pracovním životě, tak v tom osobním a vztahovém. Klíčové téma, které mladší lidé právě zažívají na vlastní kůži a ti starší si své zkušenosti jistě budou dobře pamatovat.

Komorní muzikál z roku 2008 už stihl oslovit diváky po celém světě a byl přeložen do několika jazyků. Jak dokazuje interaktivní mapka, kterou lze najít na webu autora Adama Gwona, hrál se už nejen po celé Americe, ale dokonce hned na šesti kontinentech! Naše inscenace však bude jeho českou premiérou.

Pořídil český překlad byl v tomto případě relativně náročný úkol; autor pracuje s velmi sofistikovanou, neustále se proměňující rytmickou strukturou veršů, vše bylo navíc zkomplikováno častým užitím jambů, které se v češtině přirozeně nevyskytují. Někde je semknutá rýmová struktura, jinde text nerýmovaný, což zase přináší zvýšené nebezpečí, že verš nebude znít „správně“. Ráda pak využívám libozvuku, cílené práce

Návrhy scény i kostýmů připravil uznávaný scénograf Marek Cpin
Foto Jolana Gargošová

Můžete se těšit na Pamela Soukupovou v roli Claire nebo Adama Živnůstku v roli Jasona (alternace Radim Bierski)
Foto Jolana Gargošová

se zvukem a opakováním jednotlivých hlásek. Zkrátka práce na překladu byla od začátku inspirativní a barevná stejně jako dílo samotné.

Libreto muzikálu mimochodem obsahuje velmi neobvyklou poznámku autora. Uvádí zde: „Označení tempa jsou čistě orientační a většina hudebních čísel by měla vyvolávat dojem přirozeného rozhovoru.“ Styl díla, jeho hudba i jazyk, má podle něj „zachycovat kadenci

a rytmus běžné řeči“. Sám tedy potvrzuje, že mu nešlo o žádnou vyumělkovanost, ale naopak přirozenost a bezprostřednost, díky níž jsem se mohla se situacemi tohoto muzikálu tolik ztotožnit. Nyní je vše v rukou režiséra a herců, kteří si také hned začali všimnout, čím vším je jim každá z postav blízká. Doufáme, že muzikál *Celkem všední dny* svým vtípem, citlivostí a bezprostředností osloví i vás.

Hana Nováková, autorka překladu

JONÁŠ A TINGL-TANGL V DIVADLE ANTONÍNA DVOŘÁKA

**Naše
tři jedničky
odehrají už
111. představení!**

18. října 2026
v 15 hodin MIMOŘÁDNĚ
v Divadle Antonína
Dvořáka

Tomáš Savka (Jiří Suchý), Jakub Židek (Jiří Šlitr), Valentýna Wojtovičová (Divka)
Foto Martin Popelář

Překlad **Hana Nováková**
Režie **Marek David**
Hudební nastudování **Marek Prášil**
Scéna a kostýmy **Marek Cpin**

Obsazení:

Veronika Bartošová / Tereza Dostalová,
Jakub Bagin / Milan Bednář, Veronika
Prášil Gidová / Pamela Soukupová,
Radim Bierski / Adam Živnůstka

Česká premiéra 6. listopadu 2026
v Divadle „12“

Uvádíme v licenci Concord Theatricals Ltd.
www.concordtheatricals.co.uk

Zhruba před jedenácti lety jsem se rozhodla v Londýně navštívit jednu z malých poloprofesionálních scén, nazývaných

v angličtině jako „fringe“, tedy „okrajové“ divadlo. Právě prostředí těchto scén, kde se často soustředí především mladí absolventi hereckých škol, plní ambicí a kreativních nápadů, se stává určitou líhní talentů, a to nejen hereckých, ale také autorských; často se zde uvádí vizuálně jednoduché inscenace zaměřené spíše na zajímavý text, zajímavé téma. Tentokrát neuváděli původní britskou hru, ale americký komorní muzikál s názvem *Ordinary Days*.

Děj tohoto muzikálu splétá osudy několika mladších postav v prostředí moderního velkoměsta, konkrétně New Yorku. Mírně ztřeštěná studentka Deb potřebuje brzy odevzdat svou diplomovou práci o díle spisovatelky Virginie Woolf. Nejenže ale svou práci nestihá napsat, ztrácí dokonce zápisník s veškerými poznámkami. Zápisník náhodou najde mladík Warren, který se pokouší dostat

NEVIDITELNÝ ORCHESTR V DIVADLE JIŘÍHO MYRONA

Členové orchestru muzikálu na zkušebně Divadla Jiřího Myrona s dirigentem Jakubem Žídkem
Foto Lucie Kožaná

Skrytá technologie, která umocňuje muzikálový zážitek

V Divadle Jiřího Myrona sedí při některých muzikálových titulech orchestr jinde, než by divák čekal. Místo klasického orchestřiště pod jevištěm hrají muzikanti ve zkušebně na půdě a hudba putuje do sálu pomocí moderních technologií v reálném čase. Tento systém dnes divadlo používá ve třech muzikálech – *Líp se loučí v neděli*, *Kinky Boots* a *Mamma Mia!* Jak funguje a proč se divadlo touto cestou vydalo?

Když orchestr není vidět, ale je slyšet

Většina diváků je zvyklá, že živý orchestr sedí v orchestřišti přímo pod jevištěm. V Divadle Jiřího Myrona to tak stále většinou je. U tří zmíněných muzikálů ale divadlo zvolilo jiné řešení. Muzikanti hrají v externím orchestřišti, tedy ve zkušebně orchestru mimo hlavní sál.

První pokus přišel již v roce 2022 u komornějšího titulu *Líp se loučí v neděli* v Divadle „12“. Důvodem byla praktičnost – na malou scénu by se orchestr do prostoru jednoduše nevešel. „*Byl to vlastně experiment, jestli vůbec dokážeme ten zvuk v reálném čase přenést a technicky propojit oba prostory*“, vysvětluje ředitel divadla Jiří Nekvasil. Tato dobrá zkušenost pak otevřela cestu k větším titulům na jevišti Divadla

Jiřího Myrona. U *Kinky Boots* a později u *Mamma Mia!* už hrály roli i další důvody, a to především zvuk a práce s jevištěm.

Proč orchestr putoval na půdu

„*Hlavní myšlenka vzešla z hudební potřeby lépe vybalancovat zvuk*“, uvádí Jiří Nekvasil a dodává: „*V moderním muzikálu je dnes spousta elektronických nástrojů a pro zvukaře je v klasickém orchestřišti vždycky obrovský problém vyvážit je vůči těm akustickým. Takhle nám do mikrofonů nic nepřežnívá a ven jde čistší výsledek*.“

Právě tomuto problému se externí orchestřiště snaží zabránit. Ve zkušebně mají zvukaři větší kontrolu nad každým nástrojem zvlášť – mohou jej lépe snímat, oddělit i namíchat. Výsledkem je srozumitelnější a čistší zvuk pro diváka.

Další nesporná výhoda je prostor. Zakryté orchestřiště umožní posunout hereckou akci více dopředu, až k samé hraně forby. „*Najednou se herci dostanou o několik metrů blíže k divákovi a vzájemný kontakt je mnohem intenzivnější*“, doplňuje hudební ředitel a dirigent muzikálu Jakub Židek. U popově a tanečně laděných titulů, jako jsou *Kinky Boots* nebo *Mamma Mia!*, plných tance a velkých sborových scén, je to znát.

Zkušebna jako řídicí středisko NASA. A jak to celé funguje?

Na první pohled jednoduše; orchestr hraje nahoře a divák jej slyší dole. Ale ve skutečnosti se jedná o velmi složitý systém.

Srdcem celého systému je pracoviště dirigenta, které tak trochu vypadá jako řídicí centrum kosmické mise. „*Dirigent Jakub Židek má před sebou spoustu ovladačů, obrazovek, kameru a klavír. Přes kamery sleduje dění na jevišti, dává nástupy, spouští speciální zvukové efekty a do toho sám hraje na klávesy*“, popisuje mistr zvuku Ondřej Černocký s tím, že dirigent musí celé představení znát dvousetprocentně. Jakub Židek k tomu dodává: „*Musím přesně vidět, co se na jevišti děje, a zároveň je potřeba, aby herci viděli mě. Jen tak můžeme zůstat dokonale synchronizovaní*.“

Když nevidíte na herce a dirigent s vámi nesedí ve stejné místnosti jako publikum, musíte hrát naprosto přesně. Hudebníci proto hrají se sluchátky, do kterých jim celou dobu Źuká takzvaný „klik“ – digitální metronom. Ten drží celou kapelu v jednom neúprosném tempu. Díky této obrovské přesnosti mohou zvukaři propojit hudbu i se světly na jevišti. Když dirigent spustí skladbu, automaticky se s ní spustí

i naprogramované světelné změny. Divák tak dostane vizuálně i poslechově naprosto pohlcující show.

Jak změnu vnímají herci a muzikanti

Pro herce je rozdíl menší, než by se mohlo zdát. Muzikálový herec a zpěvák Lukáš Adam popisuje, že se mu se zvukem z externího orchestřiště zpívá dokonce příjemněji: „*S dirigentem se běžně potřebujeme kontaktovat pohledem, hlavně při nástupech, a obrazovky fungují skvěle, vlastně komfortněji, jelikož jich máme na jevišti několik*.“

Pro muzikanty je změna citelnější. Jak říká inspektor orchestru Arnošt Svoboda, technicky je jejich práce stejná – přijdou, sednou k notám a hrají. Chybí jim ale přímý kontakt s jevištěm. Právě ten podle něj vytváří onu těžko popsatelnou „chemii“ mezi orchestrem, herci i diváky. Na druhou stranu mají muzikanti ve zkušebně více místa a lépe se navzájem slyší. To je oproti klasickému orchestřišti velká výhoda.

Není to běžné ani jednoduché

Externí orchestřiště neznamená, že si divadlo práci zjednodušilo. Spíše naopak. Příprava začíná několik hodin před představením. Zvukaři chystají techniku, propojují kabeláž, kontrolují obraz i zvuk. Další pracovníci staví místa pro muzikanty,

stojany i notové materiály. Vše musí být dokonalé. Navíc Národní divadlo moravskoslezské je repertoárové divadlo. Jeden večer se hraje muzikál, druhý den balet a třetí činohra. To znamená, že celý tento složitý technologický systém musí zvukaři před každým muzikálovým představením znovu postavit, zapojit, zkontrolovat a otestovat. Práce pro ně začíná už tři a půl hodiny před tím, než do sálu vejdou první diváci. I proto divadlo zdůrazňuje, že nejde o model pro všechny inscenace. Vedení i umělci se shodují, že klasické orchestřiště má své kouzlo a pro většinu titulů zůstává nejlepší volbou. Externí orchestřiště je řešení pouze pro konkrétní typ muzikálu. Jak dodává Jiří Nekvasil: „*Určitě to není cesta, kterou bychom chtěli jít u každého titulu*.“

Divák slyší živý orchestr. Jen ho nevidí

Možná vás napadne, proč divadlo jednoduše nepustí hudbu z nahrávky, jak to dnes dělá řada komerčních produkcí. Zástupci divadla mají jasnou odpověď: chtějí zachovat stoprocentní autenticitu a kvalitu. „*Chceme, aby divák věděl, že slyší skutečný orchestr – živé muzikanty z masa a kostí, kteří hrají v reálném čase, jen z jiného místa*“, zdůrazňuje Jakub Židek. Divadlo proto tuto skutečnost na začátku představení připomíná divákům živou projekcí přímo

z externího orchestřiště a na závěrečnou děkovačku muzikanti sbíhají schody z půdy dolů na jeviště a s nástroji v ruce se klaní publiku.

„*Přesto si někteří diváci stále nejsou jisti, zda nejde o nahrávku*“, říká s úsměvem mistr zvuku Ondřej Černocký. A to je vlastně paradox. Když technologie funguje skvěle, působí samozřejmě. V případě externího orchestřiště v Divadle Jiřího Myrona je za touto samozřejmostí obrovské množství práce, soustředění a technického know-how.

Externí orchestřiště není efektní trik. Je to promyšlený způsob, jak nabídnout divákům kvalitní živou hudbu i u technicky náročných muzikálů. Pomáhá zvuku, dává víc prostoru hercům a ukazuje, že i tradiční divadlo může hledat nové cesty.

Až přistě usednete na jedno z představení muzikálů *Líp se loučí v neděli*, *Kinky Boots* nebo *Mamma Mia!*, zkuste si na ten neviditelný orchestr vzpomenout. Neuvidíte ho, ale o to víc stojí za to se do něj zaposlouchat.

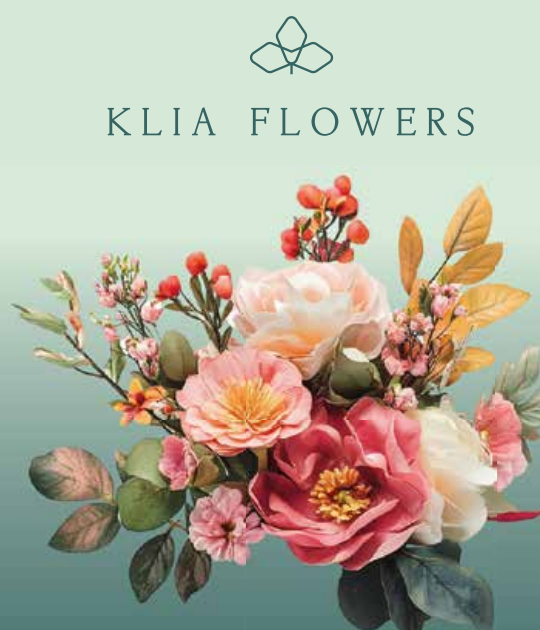
Lucie Kožaná

Článek vznikl ve spolupráci se studenty Vyšší odborné školy Mediální tvorby v rámci EDU stáží v NDM.

INZERCE

Členové orchestru muzikálu na zkušebně Divadla Jiřího Myrona s dirigentem Jakubem Žídkem
Foto Lucie Kožaná

KDE NÁS NAJDETE

| Ostrava – Avion | Ostrava – Globus

| Havířov – Globus | Hlučín | Kravaře

 Klia flowers kliaflowers

GRATULACE

KONCERT K POCTĚ JOSEFU KOBROVI
A VLADIMÍRU BRÁZDOVI (2021)
Foto Martin Kusyn

PETR MILLER s úsměvem sobě vlastním

V říjnu oslaví osmdesátiny Petr Miller, emeritní sólista, nebojím se říci stálice našeho souboru. Kolega, jehož hvězda září už více než půl století.

Často vzpomíná na své divadelní začátky člena baletu v Teplicích, a především v Ústí nad Labem, kde získával první divadelní zkušenosti. Díky tomu, že začínal jako tanečník, mohl se během své kariéry později uplatnit nejen jako interpret, ale i jako choreograf. Do našeho (tehdy operetního) souboru nastoupil jako sólista v roce 1974 a od té doby se začal věnovat operetě, muzikálu či hostování v souboru opery.

V žánru operety ztvárnil v průběhu let snad všechny významné role. Například v *Čardášové princezně* účinkoval hned v pěti různých inscenacích a na našich koncertech s oblibou říká, že například píseň Boniho zpíval už více než tisíckrát. Od začátku ale hrál i v muzikálech. Zásadní roli Konferenciéra v muzikálu *Kabaret* ztvárnil už v roce 1978.

Pro mě osobně je Pěta takový anděl strážný. Poprvé jsme spolu hráli v roce 2001 v *Popelce*, kde jsem hostoval, a když jsem

KABARET (1978) – Ilena Flaková (Sally Bowlesová), Petr Miller (Konferenciér)
Foto Vladimír Dvořák

do NDM nastoupil do angažmá, stal se záhy mým mentorem. Naše jevištní spolupráce se během let proměnila i v přátelství v osobním životě. Od té doby je mi velkou oporou nejen v profesní rovině, ale i lidské, osobní. Pomáhá mi po pěvecké, hlasové stránce s nastudováním nových rolí, dodnes

kvůli mně nezištně jezdí do divadla i před představeními, ve kterých nehraje, aby mi pomohl s rozezpíváním. I moderovat jsem se naučil od něj. Mnoho let spolu pořádáme koncerty, které dříve moderoval, a současně hrál na klavír. Teď už moderuju já, zkušenost konferenciérskou mi předal, ale na klavír nás stále doprovází.

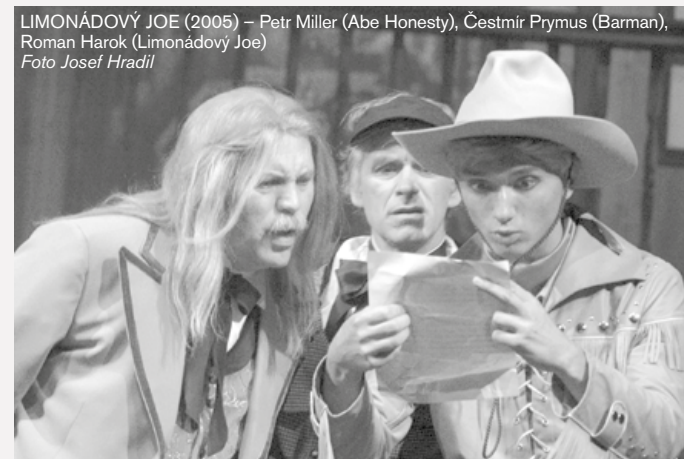
Pamatuju si chvíli, kdy jsem si uvědomil, jak velká hvězda Pěta Miller pro ostravské publikum je. V muzikálu *Hello, Dolly!* hrál vrchního číšníka, stál připravený za oponou. Když se zvedla, v hledišti to zašumělo a vedle mě sedící divačka láskyplně pronesla: „*A mám ho tady.*“ Čekala, až se objeví na scéně. Měl spoustu fanynek a fanoušků, kteří na něj čekali u vrátnice.

Oblíbený je ale napříč generacemi. Když jsme připravovali *Kočky* a Pěta na zkoušce zazpíval píseň starého divadelního kocoura Múze, i nejmladší kolegové, kteří jeho kariéru neznali, se dojetím rozplakali. Dokáže oslovit nejen svoji generaci, ale i generaci svých vnuků. Všichni ho mají rádi, všichni k němu mají přirozenou úctu.

Pěta Miller je člověk, který v ostatních vidí jenom to dobré. Nikdy jsem ho neviděl našťavaného nebo smutného. Na každém a na každé situaci vnímá jen to pozitivní. Na otázku: „*Jak se máš?*“ nikdy neodpoví jinak než: „*Dobře!*“ A ještě s úsměvem sobě vlastním. To mě na něm fascinuje. Myslím si, že divadlo ho nabíjí! Svoji energii do divadla vkládá, ale zároveň ji zde čerpá. Je to nesmírně inspirativní člověk a je s ním opravdu velká legrace. Rozesměje vás i ve chvílích, kdy vám úplně do smíchu není. V jeho přítomnosti prostě máte dobrou náladu, i kdybyste nechtěli!!

Pěto, přeju ti především zdraví, ale také aby tě neopouštěl zmiňovaný optimismus a humor. Abys byl i nadále pořád šťastný. A nám všem přeji, abychom ještě dlouho mohli poslouchat tvé vyprávění veselých historek, které nás vždy rozesmějí a na které se všichni pokaždé těšíme!! Prostě dál prosím rozdávej úsměvy a radost svým divákům i kolegům.

Roman Harok

LIMONÁDOVÝ JOE (2005) – Petr Miller (Abe Honesty), Čestmír Prymus (Barman), Roman Harok (Limonádový Joe)
Foto Josef Hradil

KOČKY (2018) – uprostřed Petr Miller (Múz, divadelní kocour)
Foto Martin Popelář

ZPRÁVY Z MUZIKÁLU

PRODUCENTI – Tomáš Krpec (Leo Bloom), Lukáš Vlček (Max Bialystock)
Foto Martin Popelář

PRODUCENTI Když se propadák stane hitem

Přestože jsme původně na květen naplánovali derniéru muzikálu *Producenti*, pro mimořádný divácký zájem se tento titul vrací na jeviště Divadla Jiřího Myrona. Diváci tak budou mít ještě několik příležitostí znovu se pobavit u jedné z nejúspěšnějších muzikálových komedií posledních desetiletí.

Každý producent sní o tom, že jeho dílo bude mít obrovský úspěch. Max Bialystock a Leo Bloom však mají plán přesně opačný – chtějí vytvořit ten největší propadák v dějinách, vylákat peníze od důvěřivých investorů a zmizet s nimi. Zdánlivě vsadí na jistotu, když se rozhodnou uvést

DO DIVADLA JIŘÍHO MYRONA MÍŘÍ JEKYLL A S NÍM TAKÉ HYDE

V nové divadelní sezóně rozšíříme repertoár o titul, který patří k nejvýraznějším dílům světové muzikálové tvorby. Už 18. března se **Divadlo Jiřího Myrona** promění v mlhavý viktoriánský Londýn, kde se odehraje jeden z nejnapínavějších příběhů o lidské dualitě. Naš muzikálový soubor zde uvede legendární pop-rockový muzikál *Jekyll a Hyde*, dílo skladatele **Franka Wildhorna** a textaře **Leslieho Bricusse**, inspirované slavnou novelou **Roberta Louise Stevensona**.

Tento titul, který v minulých desetiletích získal mimořádnou oblibu na broadwayských scénách i dalších světových jevištích, se nyní chystá do Ostravy v ambiciózním domácím nastudování. Divákům chce nabídnout strhující hudební dramatičnost, silné emoce a výraznou vizuální stránku, zatímco pro náš soubor bude představovat mimořádně náročnou interpretační výzvu.

Příběh představí doktora Henryho Jekylla, geniálního vědce, idealistu a humanistu, který věří, že lidskou mysl lze

zbavit temných pudů. Jeho cílem je oddělit dobro od zla dříve, než se temnota promění v čin. Když však pro svůj revoluční výzkum nenajde pochopení u autorit, rozhodne se k osudovému kroku a nebezpečné sérum vyzkouší sám na sobě. Experiment se však vymkne kontrole. Z hlubin Jekyllovy potlačované psychiky se začne rodit Edward Hyde, ztělesnění neovladatelné temnoty, pudovosti a násilí. V sázce nebude jen vědcův život, ale i osud dvou zcela odlišných žen, které milují téhož muže. Ani jedna z nich přitom netuší, jak děsivé tajemství se skrývá za jeho tvář.

Připravovaná inscenace si klade za cíl záměrně se vyhýbat hororovým klišé, místo toho se chce soustředit především na psychologickou rovinu příběhu, na postupný rozpad osobnosti vědce. Významnou roli v tomto pohledu sehraje ženské postavy, které se stanou citlivým zrcadlem Jekyllova vnitřního boje.

Hudba Franka Wildhorna je postavená na silných melodiích a výrazném

muzikál o Adolfu Hitlerovi a jeho režii svěří excentrickému režisérovi s tou nejhorší pověstí. Jenže ani ten nejdokonalejší plán nemusí vyjít podle představ...

Autorem muzikálu je mistr filmové komedie a parodie Mel Brooks, který nejprve natočil stejnojmenný film oceněný Oscarem za nejlepší původní scénář. O více než třicet let později svůj příběh převedl na broadwayské jeviště a vznikl jeden z nejúspěšnějších muzikálů své doby. Po premiéře v roce 2001 získali *Producenti* dvanáct ze čtrnácti možných Cen Tony, mimo jiné za nejlepší muzikál, hudbu, libreto, režii i choreografii. V roce 2005 následovala také filmová adaptace muzikálu s Umou Thurmanovou v roli Ullly.

Úspěch slavili *Producenti* také v Národním divadle moravskoslezském. Za titulní roli Maxe Bialystocka získal Tomáš Savka Cenu Jantar 2022 i Cenu Thálie 2023. Pokud jste tuto bláznivou muzikálovou komedii ještě neviděli nebo si ji chcete připomenout, nyní máte další příležitost. (zr)

Reprízy 16. 9. (18.30), 25. 9. (18.30), 2. 10. (18.30), 13. 10. (18.30) v Divadle Jiřího Myrona

emocionálním napětí. Pro orchestr i sólisty půjde o specifický úkol: partitura kombinuje rockovou energii s lyrickými plochami a vyžaduje naprostou pěveckou jistotu i stylovou flexibilitu. Wildhorn sám často připomíná, že nejprve skládá čistou hudbu a teprve následně k ní vzniká text (což se liší od postupu většiny muzikálových skladatelů), právě proto mají jeho písně tak silný tah a emotivní účinek.

Režisérem chystané novinky bude **Marek David**, hudební nastudování připraví **Jakub Židek**, autorem nového českého textu je **Tomáš Novotný**. Choreografii vytvoří **Antonín Blahuta**, scénu navrhne **Ondřej Zicha** a kostýmy **Marek Cpin**. Jejich cílem je vytvořit inscenaci, která bude nejen atraktivní muzikálovou podívanou, ale i aktuální znepokojivou výpověď o lidské odpovědnosti a temných stránkách, jež v sobě každý z nás nosí. (mad)

**Premiéra 18. března 2027
v Divadle Jiřího Myrona**

DIVADLO PROBOUZÍ SMYSLY A OTEVÍRÁ SRDCE! A TO I V TELEVIZI!

Národnímu divadlu moravskoslezskému (tehdy Státnímu divadlu v Ostravě) bylo 36 let, ostravskému rozhlasu 26 let, Divadlu Petra Bezruče 10 let a Janáčkově filharmonii rok, když do Ostravy vtrhl další společensko-kulturní fenomén. Televis. Psal se rok 1955 a skutečně to nebyla televize, jak její název píšeme dnes, ale televise. Vidění na dálku! Ostravská televizní pobočka byla v rámci republiky hned druhou po pražské, která zahájila provoz o dva roky dříve. Ovšem s tím „viděním“ to zase nebylo tak divoké.

Závada není na vašem přijímači

Ostravská televize totiž zpočátku vysílala jen velmi omezeně – ve středu a v neděli, v maximálně tříhodinových blocích. V hlasatelně na vysíláči v Bobrovníkách byla jen jedna kamera a situace byla hodně podobná začátkům ostravského rozhlasu – nevyhovující podmínky a nedostatek personálu, nemluvě o jeho (ne)zkušenostech. Nepřipravenost a překotnost spuštění vysílání, překážky všeho druhu, ale zároveň parta dnes už těžko představitelných nadšenců, která byla hozena do vody, a tak (v tom) plavala...

Vysíláme náhradní program

Ostrava „dostala“ televizi jako druhá po Praze proto, aby si tvrdě pracující v těžkém průmyslu užili nějakou tu zábavu. A se slovem zábava se v Ostravě odjakživa požil melodický zpěvoherní žánr a komické skeče. Účinkování členů ostravského operetního souboru se tak stalo hned od počátku vítanou součástí

skromného televizního programu – ať na vysílač na kopci nad Ostravou přijeli s veselou scénkou nebo populární árií. Do studia se tehdy totiž vešlo jen pár lidí a na koho nezbylo místo v hlasatelně, zpíval či mluvil na chodbě. Ostravské studio bylo takto stísněné, protože původně bylo určeno pouze pro přebírání pražského signálu. Retranslační trasa ale nebyla včas dobudována, a tak spojení s metropolí prostě neexistovalo. Pořady či filmy se tedy mohly přebírat pouze ex post, a tím pádem bylo potřeba intenzivně tvořit vlastní program. Proto začala Ostrava vysílat třeba svou verzi první československé vědomostní soutěže *Hádej, hádej hadači*. Moderátory, jak by se řeklo dnes, tehdy ale konferenciéry byli rozhlasáčka Eva Mudrová-Kunertová a operetní sólista Josef Kobr. Kdo jej do té doby neznal z divadla, najisto se s ním seznámil na televizní

obrazovce. Třeba u šťastnějších sousedů, kteří už televizor vlastnili a stali se díky tomu centrem zájmu okolí.

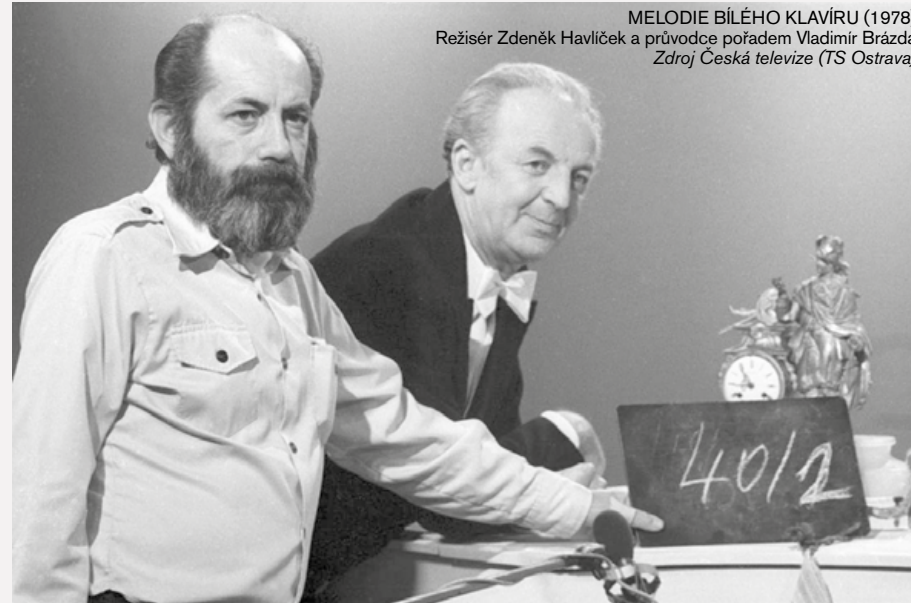
Na žádost diváků pořad opakujeme

Zrovna na případu Josefa Kobra lze, jako na jednom z prvních ostravských umělců, vysledovat, jakou měla masmédiu obrovskou sílu a (jak se dnes s oblibou říká) výtlač. Josef Kobr po mihotavých paprscích našedlého světla tehdejších obrazovek vešel do bytů, povědomí a mnohdy i srdcí široké veřejnosti a stal se jedním z nejpopulárnějších ostravských divadelníků v republikovém kontextu. Dokonce přímo pro něj později scenárista Jaroslav Dietl napsal seriál *Dispečer* (1971–72). Byl tak populární, že byl zván i na Kavčí hory do publika na legendární televizní *Silvestry*. Účinkující i publikum tvořili ti nejslavnější v tehdejších

Vzácný záběr z pořadu KRÁSNÁ HELENA (1983), jehož záznam byl utopen při povodních v roce 1997 František Návrat, Jan Filip, Josef Kobr a Vladimír Brázda
Zdroj Česká televize (TS Ostrava)

ČAJ S VLADIMÍREM BRÁZDOU (1987) Pavla Brínková, Miloš Kopecký, Josef Kobr, Jozef Ábel, Vladimír Brázda
Zdroj Česká televize (TS Ostrava)

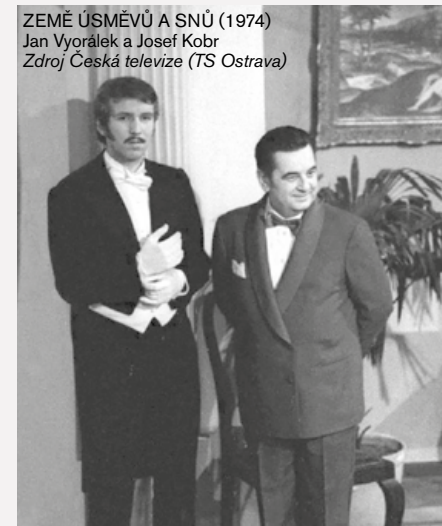
MELODIE BÍLÉHO KLAVÍRU (1978) Režisér Zdeněk Havlíček a průvodce pořadem Vladimír Brázda
Zdroj Česká televize (TS Ostrava)

Československu, v čele s průvodcem estrád Vladimírem Menšíkem. Velmi známým se stal také Kobrův kolega ze souboru, dirigent Vladimír Brázda. Nebyvá zvykem, aby se dirigenti, komunikující prostřednictvím taktovky, slovně prezentovali na jevišti či před kamerami. Vladimír Brázda ale díky svému charismatu, znalostem, pohotovosti a schopnosti zahrát na klavír „cokoliv kdykoliv“ toto pravidlo úspěšně porušil. A to mnohokrát. Stal se celorepublikově známým propagátorem operety a vedle Josefa Kobra i její televizní ikonou.

Pořad vysíláme v původní verzi s ostravskými hvězdami

Prvním režisérem prvního ostravského televizního vysílání, které proběhlo na Silvestra 1955, byl z Prahy dorazivší Ivo Paukert. Asistenta mu dělal další Pražák Zdeněk Havlíček. Záhy ale „doasistoval“ a začal sám režírovat. Z hosta se stal „domácím“ a v Ostravě už zůstal do konce života. Pro ostravské studio připravil nepočítaně pořadů a uplatnil se i v divadle. Spolupracoval především s „loutkami“, ale nazkoušel i tři inscenace v operetním souboru. Třeba *Mařenku z Arény* (1985) o nejslavnější české operetní zpěvačce Marii Zieglerové. Mnohem dříve ale posílal operetní třpyt a melodické skladby prostřednictvím kamer na televizní obrazovku. Společně s dramaturgyní Květou Škutchanovou připravili nejrůznější typy pořadů, které představovaly lehkou múzu v různých podobách. Ve studiovém prostoru to byly „průlety“ slavnými operetami, mnohdy s populárně naučným podkresem jako třeba cyklus *Země úsměvů a snů* (1970–74). Starší ročníky si také jistě vybaví pořady jako *Melodie bílého klavíru* (1978), *Čaj s Vladimírem Brázdou* (1987) nebo cyklus *Vladimír Brázda vás zve...* (1985–87). V pořadu *Je to jen sen* (1984) se směs operetních

melodií natáčela v exotickém prostředí Arboreta Nový Dvůr u Opavy. Rovněž došlo na záznamy celých operetních inscenací přímo z tehdejšího SDO jako byla třeba *Země úsměvů* (1973). Operetní tematiku v ostravské televizi nerezíroval jen Zdeněk Havlíček, ale také třeba Mojmír Weimann nebo Ilja Hylas, který byl podepsán pod *Ohňostrojem* (1977), *Lodí komediantů* (1977) či muzikálovou *Hello, Dolly* (1978). A bývalý člen činohry SDO Jaroslav Nedvěd, který z jeviště přešel k televizní práci, natočil v rámci cyklu *Melodie pro vás* Kubínovy *Pasekáře*, vysílané na Štědrý den v roce 1980. V pořadech účinkovali sólisté operetního souboru jako všudypřítomný Josef Kobr, Jan Vyorálek, Karel Čepek, Helena Riehsová, Hana Hradilová, Dagmar Hlubková či Petr Miller, ale také členové činohry, které hlasově „pokryli“ operní kolegové. A tak třeba v jednoaktové operetě J. Offenbacha *Fortuniova píseň* za Evu Režnarovou zpívala Halina Kubeczková, za Jana Fišara Michael Böhm, za Jiřího Sedláčka Jozef Ábel a za Alenu Sasínovou-Polarczyk Eva Dřízgová-Jirušová. Ta zpěvně „dabovala“ i Evu Vejmelkovou v operetní aktovce F. von Suppého *Krásná*

ZEMĚ ÚSMĚVŮ A SNŮ (1974) Jan Vyorálek a Josef Kobr
Zdroj Česká televize (TS Ostrava)

Galathea (1989). Mnohé z tehdejších operních hvězd se ale před kamerami objevovaly i osobně, například Čeněk Mičák nebo Jiří Zahradníček. Rovněž hostovaly slavné mimoostavské tváře, opakovaně třeba Miloš Kopecký. A velmi často pořady nejen provázel, ale i zpíval Jan Filip, který své pěvecké schopnosti potvrdil i přímo na jevišti, například v roli mlékaře Tovjeho v legendárním ostravském *Šumaři na střeše* (1995).

Prosíme, vyčkejte. Po přestávce přepojujeme do Ostravy.

Základem libreta zmiňované *Mařenky z Arény* byl román Adolfa Branalda *Zlaté stíny*. A jiné Branaldovo dílo, vzpomínková *Skříňka s líčidly*, inspirovala i ostravskou televizi: „*Pořad začínal úryvkem z té kouzelné knížky, který četl Míla Holub. Některé části toho později nákladného cyklu se pak natáčely i v prostorách dnešního Divadla Antonína Dvořáka. To se pak ve „studio“ proměnil celý prostor jeviště i hlediště, hrálo se v lóžích i na scéně, v orchestřišti, prostě všude,*“ vypráví ve své knížce *Melodie vzpomínek* Vladimír Brázda. Cyklus *Skříňka s líčidly* se realizoval v roce 1966 a do dnešních dnů se zachoval pouze díl *Inventura ve skřínce s líčidly*, v němž zpívaly šlágry populární hudby operetní hvězdy jako Adolf Minský, Otakar Viktorin nebo Kosta Holubář. O mnoho let později, v pořadu *Srdce tepe v operetě* (1985), což byla součást televizního *Silvestra 85*, podali nejslavnější melodie nejslavnějších operetních skladatelů zase hvězdy pop-music jako Eva Pilarová, Jiří Štědroň nebo Petr Novák. Ve snímku se objevil také Taneční klub Jarky Calábkové, což bylo taneční uskupení, které v 80. letech nabylo obrovské popularity a stalo se pevnou součástí zábavných televizních pořadů. Toto uskupení hrálo podstatnou roli i v pořadu *Chci být hvězdou v operetě* (1988) věnovaném ostravskému rodákovi, mimu Jaroslavu Čejkovi. Ten byl od roku 1959 dva roky členem baletu SDO. A i Jarka Calábková později zanechala v ostravských divadlech svou stopu. Coby choreografka spolupracovala jak s Divadlem Petra Bezruče, tak s operetou SDO – například při prvním uvedení muzikálu *Chicago* (1990). Operetní pořady ostravského studia měly řadu příznivců, ale také řadu kritiků, stejně jako samotný žánr lehké múzy. Opereta ale neusiluje o věrný obraz skutečnosti. Její svět stojí na hudbě, nadsázce, humoru a idealizaci. Právě proto bývá označována za pohádku pro dospělé, a tak je třeba ji i brát. (at)

Nepřepínejte, vysílání bude za okamžik pokračovat...

OSVALD
ALBÍN

se narodil před 110 lety

(15. října 1916 Brno-Husovice – 27. prosince 1982 Ostrava)

Osvald Albín se původně vyučil elektromechanikem a vše nasvědčovalo tomu, že jeho profesní dráha povede technickým směrem. Nakonec však zvítězila láska k divadlu (přestože jeho technická zručnost se mezi kolegy stala téměř legendární – rozbité hodinky, budíky a všelijaké další mechanismy končily v jeho rukou). Po studiu na brněnské konzervatoři a krátkém působení v divadlech v Brně a Pardubicích zakotvil roku 1940 v Ostravě, již zůstal věrný po celých čtyřicet let. Během této doby vdechl život stovkám rolí nejrůznějšího charakteru.

Ostravské divadlo se pro něj stalo i místem důležitého osobního setkání. Potkal zde herečku Miladu Skulinovou, s níž stál na jevišti v řadě inscenací. Například v Jiráskově pohádkové hře *Lucerna* (1946) si zahráli Vodníka Michala a mlynářovu schovanku Haničku. Zatímco však v příběhu Hanička vodníkovu dvoření odmítá a láska zůstává neopětována, jejich vlastní příběh se odvíjel docela jinak, neboť vyústil v dlouholeté manželství.

Herec obzvláště vynikal v rolích dobromyslných človíčků, kteří si navzdory životním útrapám uchovali nadhled a optimismus. Tento charakter naplno

rozvinul například v postavě Šťastlivce v Ostrovského *Lese* (1952). V Drdově příběhu *Dalskabáty, hříšná ves aneb Zapomenutý čert* (1960) ztvárnil čerta Mateše, který se pod vlivem prostředí obyčejných smrtelníků postupně proměňuje z pekelné bytosti s rohy v člověka schopného prožívat lidské city. Ve hře *Proč jsem se zbláznil* (1970) dokázal ve svých 54 letech zahrát třináctiletého puberťáka a zároveň vztekou babičku. V hořké komedii ... *Vstupte!* (1974) spolu s Miloslavem Holubem rozehrávali groteskní situace s takovou přesvědčivostí, že v hledišti pravidelně vyvolávali salvy smíchu. Do povědomí diváků se zapsal i jako sršatý Dědeček ve Schmidových *Třinácti vúních* (1980). Postavu ztvárnil tak, jako by byla přímo vytržena z oné doby okupace, v níž se děj hry odehrává.

Originálním tahem režiséra Jana Kačera se stalo obsazení Osvalda Albína do role Puka ve *Snu svatojánské noci* (1976). Roli, která tradičně byla obsazována mladými herci či herečkami, ztělesnil šedesátiletý zralý herec, který z éterické bytosti „poletující vzduchem a metající kozelce“ učinil zestárlého a životem znaveného satyra, jenž s velkou nevolí plnil Oberonovy úkoly.

„Taky jsem věděl, že pan Albín byl v mládí kabaretiér, klaun, velmi zajímavě vypadal, byl takový kostnatý člověk, protivný na první pohled.“

(Jan Kačer)

K této inscenaci se váže i jedna kuriozní zajímavost. V archivní složce byly objeveny fotografie ze zkoušek, na nichž pan Albín provádí stojku na hlavě. Považte sami, kdo z vás by to po šedesátce dokázal? (dk)

Milada Skulinová (Hanička) a Osvald Albín (Vodník Michal) v inscenaci LUCERNA (1946)
Foto Jarmila Podbierová, zdroj soukromý archiv rodiny AlbínůOsvald Albín (Puk) a Jan Filip (Oberon) v inscenaci SEN SVATOJÁNSKÉ NOCI (1976)
Foto František KraslMIRKO
HANÁKZ Janáčkovy školy na ostravský
dirigentský stupínek

(4. září 1891 Slavkov u Brna – 22. března 1972 Ostrava)

Zdroj Ostravské muzeum

**Angažmá: koncertní mistr (1919),
operní a operetní dirigent (1922–1958)**

Malý, podsaditý chlapík hraje s úsměvem a lehkostí na klavír. Málokdo již ví nebo tuší, že na fotografii je zachycen skladatel a dirigent Mirko Hanák. Byl jedním z předních a talentovaných žáků Leoše Janáčka, jenž mu nabízel možnost stát se varhaníkem a ředitelem kůru v Youngstownu nebo v Clevelandu v Americe. Tento úspěšný absolvent tehdejší věhlasné krakovské konzervatoře byl zároveň držitelem diplomu psychologického institutu v Bruselu, absolventem francouzského jazykového kurzu, vášnivým filatelistou, klavíristou, houslistou a sborovým zpěvákem, jenž často podnikal cesty po Evropě, kde se seznamoval se světovým operním repertoárem.

V ostravské hudební historii byl často neprávem opomíjen. Přestože byl Mirko Hanák od roku 1922 pevnou oporou ostravské opery a operety, unikal pozornosti a zůstával ve stínu dirigentských osobností Emanuela Bastla, Jaroslava Vogla a po druhé světové válce nastupující mladé generace dirigentů (Zdeněk Chalabala, Vladimír Brázda ad.). Letošní 135. výročí Hanákova narození si připomeňme jeho nejoblíbenějšími operetami *Milostpánova komorná* (1928) a *Frajerečka* (1935), úspěšným nastudováním Pucciniho *Madame Butterfly* v letech 1927 a 1940, jež čítalo více než 100 představení, a v neposlední řadě také jeho hlubokým vztahem k ostravskému divadlu, ve kterém působil nepřetržitě 36 let. Taková věrnost

dirigentů byla v tehdejší době nevídaná! A snad proto je jeho dlouhodobé působení tak obdivuhodné – vždyť se za něj vystříдалo 12 ředitelů a divadlo prošlo mnoha změnami, regulacemi, stěhování a třikrát změnilo svůj název.

Výjimečná byla i jeho oblíbenost u kolegů, což svědčí o kvalitách profesních i osobnostních. Hanákova soustavná práce s operním a operetním orchestrem byla velmi ceněna tehdejšími kritiky (např. Milanem Balcarem) a později i hudebními historiky a muzikology (např. Ivanem Měrkou, Janem Mazurkem nebo Karlem Steinmetzem). Mirko Hanák

Absolventi Varhanické školy Leoše Janáčka v Brně z roku 1910–11, vlevo Mirko Hanák
Zdroj Ostravské muzeum

byl dirigentem, jenž vynikal přesností, spolehlivostí a vyznačoval se úsporným, jasným a neokázalým dirigentským gestem. To vše uměl zúročit například i při dirigování baletů. Právě dvě z Hanákových posledních baletních nastudování nakrátko protlnula jeho dirigentskou práci s další výraznou osobností ostravského divadla – tehdejší nastupující baletní sólistkou, jejíž 100. výročí narození si nyní připomínáme.

(kp)

MIRKO HANÁK V ČÍSLECH:

1891	narozen
1911	absolvent Varhanické školy Leoše Janáčka v Brně
1912	začal navštěvovat krakovskou konzervatoř
1919	koncertní mistr v ostravském divadle
1922	dirigent opery a operety NDMS
18	titulů francouzských skladatelů uvedl do začátku 2. sv. války
9 z 12	Hanákových operet bylo uvedeno v ostravském divadle
2	zásadní počiny v opeře: uvedení opery Ernsta Křenka <i>Jonny hraje dokola</i> a česká premiéra Maliszewského opery-baletu <i>Siréna</i>
1944	totálně nasazen v Čsl. rozhlasu
1949	hudebně nastudoval Musorgského operu <i>Soročinský jarmark</i>
201	operních a operetních premiér celkem nastudoval
36 let	působil v ostravském divadle
81 let	v tomto věku zemřel jako jeden z nositelů Janáčkova odkazu

DRAHOMÍRA SVOBODOVÁ-VÍTĚCHOVÁ

„Pro balet jsem se narodila!“

(22. 7. 1926 Radvanice – 18. 1. 2016 Ostrava)

Drahomíra Svobodová-Vítěchová v titulní roli baletu *ŠEHEREZÁDA* (1954)
Zdroj archiv NDM

Angažmá:
8. srpna 1950 – 23. července 1962

Rodačka z nedalekých Radvanic nesundala baletní špičky od svých dvanácti let. Prošla baletní přípravou u těch nejpopulárnějších učitelů – Emericha Gabzdyla a Věry Ždichyncové. Drobounká dívka začala již po dvou letech tréninku dostávat menší úlohy v divadelních představeních. Ráda vzpomínala na jedno ze svých prvních vystoupení v operní inscenaci *Čert a Káča* (1940), které bylo také jejím prvním setkáním s Mirko Hanákem. Opět se pracovně potkali až během jejího

„100“

stálého angažmá v Ostravě při uvádění baletních inscenací *Giselle* (1954) a *Labutí jezero* (1954). V těchto inscenacích ztvárnila role patřící k nejnáročnějším v klasickém repertoáru. Byla již zralou sólovou tanečnicí s výbornou technikou a charismatem! Své všestranné nadání bezesporu potvrdila, když zatančila dvě náročné role v baletech *Giselle* a *Šeherezáda*, uváděných v jednom večeru. Zatímco v roli Myrthy výraznými postoji a přesnými vysokými skoky představovala chlad, autoritu, až nemilosrdnost, ve druhé půli večera dokázala svou pružností těla, lehkostí a dramatickostí pohybů ztvárnit Šeherezádu

jako vypravěčku, oběť i svůdkyni. Pak následovaly role Marie v *Bachčisarajské fontáně* (1955), Isabelly v *Donu Juanovi* (1957), Vládkyně Měděné hory v *Kameném kvítku* (1958) a mnohé další.

Bohatou sólovou praxí baletky, kterou získávala od baletní školy Emericha Gabzdyla přes působení v ostravském Německém divadle (1941–1945) a pětileté angažmá v opavském baletu až po sólovou dráhu opět v Ostravě, předávala po odchodu do důchodu jako taneční pedagožka. Tanec byl pro ni vždy velkým potěšením a stejnou radost jí po letech přinášely i úspěchy jejích žáků. (kp)

DRAHOMÍRA SVOBODOVÁ-VÍTĚCHOVÁ V ČÍSLECH

1926	narozena v Ostravě-Radvanicích
12 let	v tomto věku poprvé vystoupila v NDMS v baletu <i>Louskáček</i>
1941	první angažmá v ostravském Německém divadle
1945	členka baletního souboru v Opavě
12 let	solistka baletu SDO
26	nastudovaných náročných baletních rolí
20x	se potkala na jevišti se svým učitelem Emerichem Gabzdylem
8x	hostovala v operetním souboru
1962	započala její pedagogická činnost
2016	zemřela ve věku nedožitých 90 let

NDM EXTRA

MIMOREPERTOÁROVÉ AKCE, PŘEDNÁŠKY, DEBATY, BESEDY A VÝSTAVY

ÚVODNÍ SLOVO KURÁTORA VÝSTAVY

STANISLAV KOLÍBAL: RELIÉFY A AKVARELY

9. září – 9. listopadu 2026
v Galerii současné malby
Divadla Antonína Dvořáka
Vernisáž 9. září 2026 v 17 hodin

Stanislav Kolíbal (* 1925) pochází z našeho regionu – narodil se v Orlové a po záboru Těšínska Polskem v roce 1938 jeho rodina nuceně přesídlila do Ostravy. Zde navštěvuje gymnázium a začíná kreslit místní industriální krajinu a tady také poprvé v roce 1943 vystavuje jako host členské výstavy Moravskoslezského sdružení

AKVAREL, 1994 (50 x 35 cm, Paynova šed, papír)
Foto Marek Jodas

výtvarných umělců v ostravském Domě umění. Po válce studuje na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze v ateliéru užité grafiky Antonína Strnadela a následně scénografii na divadelní fakultě Akademie múzických umění v Praze u Františka Trösterera.

Stanislav Kolíbal je fenoménem, alespoň v kulturní části společnosti, a to nejen české. Již od poloviny 60. let se integroval do mezinárodní scény. Prezentoval se od té doby samostatnými výstavami v mnoha významných galeriích v Evropě (Praha, Milán, Lodž, Janov, Turín, Řím, Mnichov, Berlín, Budapešť, Vídeň, Paříž) i v Severní Americe (New York, Washington); české a slovenské výstavní prostory mu však byly v 70. a 80. letech ze známých důvodů zapovězeny. V Ostravě samostatně vystavuje až v roce 1993 v tehdy nově vzniklé Výstavní síni Sokolská 26. Připomeňme už jen Kolíbalovu výstavu k devadesátinám v Galerii výtvarného umění v Ostravě a rovněž jeho vyprávění o životě a tvorbě na jevišti Divadla Antonína Dvořáka v témže roce.

Kolíbal žije a tvoří s pocitem pomíjivosti, nejistoty a lability. Tyto motivy se staly základní myšlenkou jeho tvorby spolu s hledáním řádu, harmonie a rovnováhy. Kolíbalovo dílo je někdy uváděno v souvislosti s geometrickým a konstruktivním uměním. Jde ale o nedorozumění. Geometrická abstrakce není pro něj cílem, ale prostředkem výpovědi.

ČERNÝ RELIÉF XXV, 2016
Foto Marek Jodas

Výsledkem jsou promyšlené skladby s kompozičním napětím implikujícím pocit nestability a zároveň vyrovnanosti a řádu. Umělec sám říká: „Už žádnou krutost v umění. Je jí všude kolem plno. Proč by se člověk nepotěšil jen úměrností vztahů.“

Na výstavě v Galerii současné malby chceme – s ohledem na prostorové možnosti – předvést úzkou, ale charakteristickou část autorova díla prostřednictvím reliéfů, ať už Černých, Bílých, či Šedobílých vznikajících vrstvením geometrických ploch a prostorových plánů. Akvarely pak připomínají stejný problém a historicky předcházely reliéfům. Prapůvodem je však kresba, která se stala prostorem. Milan Weber

Dobrovolnictví v NDM aneb nahlédněte do zákulisí

Chcete poznat kouzlo divadelního světa na vlastní kůži?

Staňte se dobrovolníkem NDM!

Napište nám na petra.pifkova@ndm.cz

a přidejte se k našemu týmu.

Více informací na www.ndm.cz

KRISTÝNA SLEZÁKOVÁ

Od Krvavé svatby k vedení Ateliéru

Kristýna Slezáková
Foto Ondřej Vetiška

Pozici vedoucí Ateliéru pro divadelní vzdělávání při Národním divadle moravskoslezském přebírá Mgr. et MgA. Kristýna Slezáková, Ph.D. Pro rodačku z Ostravy a dlouholetou spolupracovnici našeho divadla představuje tato role možnost propojit své dosavadní zkušenosti z oblasti pedagogiky, umělecké tvorby a organizace projektů.

Cesta, kterou odstartovala Krvavá svatba

Kristýna Slezáková je s ostravským divadelním prostředím hluboce spjatá. Na scéně NDM působí jako tanečnice již od roku 1999, kdy začala účinkovat v řadě muzikálových i činoherních inscenací. V současné době hraje v muzikálu *Jesus Christ Superstar*.

Právě v NDM se zrodil její zájem o divadelní pedagogiku. V roce 2001 zde asistovala u choreografie Lenky Dřimalové k inscenaci *Krvavá svatba*. Tento moment byl pro ni přímým impulsem ke studiu taneční pedagogiky na Hudební akademii múzických umění (HAMU) v Praze. Vedle toho vystudovala také vychovatelství s resocializačním zaměřením na Ostravské univerzitě a absolvovala doktorské studium v oboru etnografie na pražské HAMU.

Zkušenosti z Lisabonu, Brazílie i Brna

Její odborná a umělecká dráha zahrnuje široké spektrum aktivit. Během

vysokoškolských studií absolvovala stáž na Escola Superior de Dança v portugalském Lisabonu. V letech 2007–2010 žila v Brazílii (v Salvadoru a Riu de Janeiru), kde se věnovala studiu tradičního bojového umění capoeira a v České republice pak vedla jednotku nadnárodní skupiny. Později své dovednosti rozšířila o studium závažné akrobacie a jógy.

Dosavadní zkušenosti uplatňovala v letech 2008–2024 jako pedagožka současného tance na Janáčkově konzervatoři v Ostravě, v současnosti vyučuje na téže konzervatoři a na ZUŠ Leoše Janáčka v Havířově. V minulém divadelní sezóně (2024/2025) navíc působila jako ředitelka Taneční konzervatoře Brno.

Propojování stylů, generací a žánrů

Vztah Kristýny Slezákové k divadlu formovalo také její působení v oblasti nezávislých projektů. V letech 2004–2006 vedla vlastní pohybové-divadelní jednotku Stres ve Vřesu, která na neformální bázi spojovala tanečníky, herce a zpěváky.

Na tuto myšlenku navazuje od roku 2023 jako předsedkyně spolku Plynutí. Ten dvakrát ročně organizuje improvizací celovečerní představení a doprovodné workshopy. Cílem těchto aktivit je propojovat různé umělecké žánry, styly

a generace. Právě tyto principy by ráda přenesla i do své práce v Ateliéru NDM.

„Věřím, že projekty zaměřené na širokou veřejnost mají hluboký smysl. Práce v Ateliéru v sobě kombinuje jak organizační činnost, tak samotnou realizaci projektů a představení, což je náplň, ke které cítím velkou blízkost,“ uvádí nová vedoucí. Do programu Ateliéru by ráda vnesla nové podněty například z oblasti pohybového divadla, instantní kompozice a multižánrových forem.

3 otázky pro Kristýnu Slezákovou:

Kristýno, v NDM působíte jako tanečnice a choreografka již řadu let. Jak vnímáte svůj přesun do čela Ateliéru?

S výjimkou baletu jsem měla možnost jako interpretka i choreografka spolupracovat se všemi uměleckými soubory NDM – od opery a operety/muzikálu až po činohru. Chodit divadla tedy dobře znám zevnitř. Tuto novou příležitost vnímám jako možnost podílet se na fungování divadla z jiné strany a v jistém smyslu jako návrat ke kořenům, kde mohu zúročit své dosavadní zkušenosti.

Ve svém profesním životě se věnujete mnoha formám pohybu – od současného tance přes capoeiru až po jógu. Jak se tyto zkušenosti promítnou do vaší práce v Ateliéru?

Dlouhodobý kontakt s činohrou i dalšími žánry formoval můj vztah k pohybovému divadlu a multižánrovým formám. Ráda bych do programu Ateliéru nabídla nové nápady právě z oblasti pohybového divadla a fyzického vyjádření, které v dosavadním programu zatím nefigurovaly.

Projekty vašeho spolku Plynutí staví na propojování generací a žánrů. Je to směr, kterým chcete vést i Ateliér?

Určitě ano. Ve spolku Plynutí organizujeme improvizací představení a série workshopů, které na ně navazují, a vidím v tom velký smysl. Podobně i v Ateliéru bych ráda realizovala projekty pro širokou veřejnost. Práce v Ateliéru pro mě představuje ideální spojení organizace a kreativní tvorby a věřím, že máme divákům všech generací co nabídnout.

(ts)

DIVADELNÍ AKADEMIE TŘETÍHO VĚKU

Téma sezóny 2026/2027: HISTORIE OSTRAVSKÝCH DIVADEL

V nové sezóně 2026/2027 zahajujeme už 6. cyklus přednášek o vývoji divadla. Tentokrát se nebudeme vydávat do dalekých krajů za největšími osobnostmi světové divadelní historie – tím už jsme si prošli v předchozích letech. Díky tématu této sezóny se staneme ostravskými patrioty: Daniela Kopecká, koordinátorka projektu Ostravský divadelní archiv, nás totiž provede historií ostravských divadel.

Ohlédnutí za přednáškami sezóny 2025/2026

Přednášky divadelní sezóny 2025/2026 byly věnovány dějinám loutkového divadla. S Danielou Jirmanovou jsme si prošli vývojem loutkářství od prapočátků (pravěk, starověk) do současnosti. Seznámili jsme se s jednotlivými druhy loutek, pak se naše pozornost stočila k historii loutkářství v českých zemích. České

Moravské zemské muzeum – část členů loutkářské exkurze před Palácem šlechticů v Brně, v němž je umístěna loutkářská expozice
Foto archiv Ateliéru NDM

a slovenské loutkářství je od roku 2016 zapsáno na Reprezentativním seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO a oceňováno je nejen za svou letitou, bohatou a unikátní tradici – i současné české loutkářství je fenoménem, o němž je v mezinárodním loutkářském světě stále zájem. Divadelní akademie třetího věku se tentokrát neodehrávala jen ve slavnostním sále DJM: navštívili jsme Divadlo loutek Ostrava (DLO), kde jsme zhlédli představení inscenace *Prodaná nevěsta*, prošli si prostory divadla

a absolvovali „ochutnávku“ doprovodných programů pro školy. V květnu jsme se vydali do Brna do Moravského zemského muzea na komentovanou prohlídku loutkářské expozice. V rámci přednášek nás navštívili i hosté: loutkoherečka Martina Hartmannová z plzeňského Divadla Alfa přivezla spoustu loutek, ukázala, jak se jednotlivé typy vodí, a sdílela s námi své praktické zkušenosti. Hana Volkmerová z DLO vedla přednášku na téma *Terapie loutkou* – zjistili jsme tak, jaké využití mají loutky i mimo prostředí divadla. (dj)

Ateliér NDM je na Facebooku:
Ateliér pro divadelní vzdělávání při NDM

Ateliér NDM je na Instagramu:
atelier.ndm

Spolufinancováno
Evropskou unií

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Ministerstvo
kultury

Moravskoslezský
kraj

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

OSTRAVA!!!

Sezóna 2025/2026 ukázala Mladému divákovi kulturu zblízka – nejen hotový výsledek, ale všechno, co mu předchází. Mladí lidé se dostávali tam, kam se běžně nechodí: do zákulisí, dílen, galerií a klubů i k rozhovorům, které často začínají až po skončení programu. Mladý divák je totiž klub, který mladé kulturou provází a pomáhá jim najít si v ní vlastní místo.

ZÁKULISÍ BEZ TAJEMSTVÍ: prohlídka Divadla Antonína Dvořáka

Studio G
PÉČKO: dramaturgický úvod a interaktivní hra po představení

Nejsilnější linkou sezóny bylo **divadlo**. S hercem NDM Martinem Dědochem jsme prošli skrytá místa **Divadla Jiřího Myrona**, v dílnách **Divadla loutek Ostrava** jsme s vedoucím ateliéru Janem Špačkem sledovali, jak vznikají loutky a scénografie. **Série 3P: Póza, přijetí, pravda** propojila tři výrazné večery – **Pozdě přichází v Divadle Petra Bezruče**, **Péčko ve Studiu G** a **Podoba věcí v Divadle „12“**. Otevřely témata identity, tlaku okolí, touhy po přijetí i toho, co ukazujeme navenek a co raději necháváme skryté. Díky úvodům a diskuzím se z návštěv divadla staly večery, které nekončily poslední replikou na jevišti.

„Já to všechno doslova hltala.“

Vendula Gelnarová, prohlídka zákulisí DJM

ZÁKULISÍ BEZ TAJEMSTVÍ: prohlídka Ateliéru Divadla loutek Ostrava

„Aktivity nás přiměly hlouběji uvažovat nad zhlédnutou hrou a jejím dopadem na nás.“

Marie Kühpastová, 3P: Pozdě přichází

Do divadelní sezóny patřila i **Noc divadel** a **Prostor Havel**, který vznikl **ve spolupráci s Ateliérem NDM**. Patnáct mladých lidí během jediného dne pracovalo s textem, zvukem, obrazem i pohybem a proměnilo skrytá místa divadla v živou trasu inspirovanou Václavem Havlem, kterou pak otevřeli veřejnosti.

Divadlo „12“
PODOBA VĚCÍ: dramaturgický úvod, diskuze a setkání s herci

Komprní scéna Aréna
NA DOTEK: o vztazích bez filtru

Divadlo Antonína Dvořáka
MOJŽÍS A FARAON: exkluzivní návštěva zkoušky opery

Mladý divák se ale nepohyboval jen v divadle. **Hudbu** jsme zažili v **Barrák music clubu** při zvukové zkoušce, koncertu a setkání s kapelou Wohnout. S **Janáčkovou filharmonií Ostrava** jsme se vydali na **Vzrušující změny** – pro mnohé první setkání s klasickou hudbou. Pestrost ukazuje, že kultura nemá jen jednu podobu a i zdánlivě vzdálené světy mohou být blízké.

Barrák music club
WOHNOUT: zvukovka a setkání s kapelou

„I ti z nás, kdo o tomto povolání dříve téměř neslyšeli, rychle získali představu.“

Kateřina Klimánková, Kurátor u výsledku

Více o nás:

mladydivak.cz

Prostor dostaly také **galerie a výtvarné umění**. V programu **Kurátor u výsledku** jsme s Jaroslavem Michnou nahlédli do práce člověka, který výstavám dává směr a souvislosti. Na výstavu **Metelice do očí v GVUO** navázal výtvarný workshop, díky kterému se mladí mohli k umění vztáhnout i vlastní tvorbou. Do programu patřily i **filmové večery, současný tanec, neformální setkání a brunch**, kde vzniká komunita mladých lidí se zájmem o kulturu.

GVUO
KRAJINA VNITŘNÍ AVNĚJŠÍ / MÉ MÍSTO: tvůrčí workshop inspirovaný výstavou METELICE DO OČÍ

GVUO
Kurátor u výsledku

Janáčkova filharmonie Ostrava
VZRUŠUJÍCÍ ZMĚNY: zažij změnu na vlastní kůži

Závěr sezóny patřil novince **ART-UP**, společnému večeru **mladé tvorby**, který vznikl opět ve spolupráci s **Ateliérem NDM**. Bezpečný prostor dostali ti, kteří píšou, hrají, zpívají, kreslí, vystupují – nebo mají nápad, který zatím ležel v šuplíku, cloudu či poznámkách v mobilu. V **ART-UPu** nešlo o dokonalost. Šlo o odvahu ukázat něco vlastního a o podporu lidí, kteří chtěli být u prvního kroku.

ART-UP

Nová sezóna právě začíná – a my se těšíme na další společné objevování kultury. Čekají nás představení, koncerty, výstavy, diskuze, zákulisní výpravy, setkání s tvůrci i nové doprovodné programy, které brzy představíme. **Mladý divák je prostor pro ty, kteří chtějí kulturu nejen sledovat, ale také jí lépe rozumět – a pro ty, kteří zatím možná nevědí, kde začít. Je také místem pro setkávání, sdílení zážitků a navazování nových kulturních přátelství.** (md)

ART-UP

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

PROGRAM – ZÁŘÍ 2026

1.	REVIZOR – školy	10.00	Č
5.	GALAVEČER K ZAHÁJENÍ SEZÓNŮ 2026/2027	18.30	
6.	GALAVEČER K ZAHÁJENÍ SEZÓNŮ 2026/2027	18.30	
9.	MOJŽÍŠ A FARAON aneb Přechod Rudého moře	18.30	O
10.	ŤULULUM	18.30	Č
13.	TOSCA	18.30	O
16.	HRÁČ	F 18.30	O
19.	IDIOT	18.30	Č
20.	TOSCA	16.00	O
24.	VELRYBA	VII. 18.30	Č
25.	HRÁČ	IV. 18.30	O
26.	ŤULULUM	18.30	Č
27.	IDIOT	16.00	Č

GALERIE SOUČASNÉ MALBY DIVADLA ANTONÍNA DVOŘÁKA

9. 9. – 9. 11. 2026
Stanislav Kolíbal: **RELIÉFY A AKVARELY**
Kurátor výstavy Milan Weber

Výstava je přístupná veřejnosti vždy hodinu před začátkem představení

PROGRAM – ŘÍJEN 2026

1.	VELRYBA	18.30	Č
2.	TOSCA	18.30	O
3.	MOJŽÍŠ A FARAON aneb Přechod Rudého moře	PS 18.30	O
6.	BŮH	V. 18.30	Č
7.	MOJŽÍŠ A FARAON aneb Přechod Rudého moře	II. 18.30	O
9.	BŮH	18.30	Č
11.	REVIZOR	16.00	Č
13.	PŘEDÁVÁNÍ OCENĚNÍ DÁRCŮM KRVE	Z	
15.	REQUIEM – premiéra	PP 18.30	O
17.	REQUIEM – druhá premiéra	MP 18.30	O
18.	JONÁŠ A TINGL-TANGL – 111. uvedení	N 15.00	M
21.	REQUIEM	F 18.30	O
22.	HRÁČ	VII. 18.30	O
25.	RUSALKA	16.00	O
27.	HRÁČ	V. 18.30	O
28.	RUSALKA	16.00	O
31.	IDIOT	18.30	Č

Červeně označené dny – so, ne, svátky
O – opera, Č – činohra, B – balet, M – muzikál,
K – koncert, Z – zadáno
Předplatitelské skupiny: E, F, C, D, N, V., II., VII., IV., PP, MP, PS, PS2

ZÁKLADNÍ OBCHODNÍ INFORMACE PLATNÉ PRO 108. DIVADELNÍ SEZÓNU

Ceny a zvýhodnění jsou poskytovány dle aktuálního ceníku Národního divadla moravskoslezského

- **zvýhodnění 50% pro seniory nad 65 let, pro ZTP, ZTP/P** (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
- **zvýhodnění 50% pro držitele ISIC karty / studentské karty**, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenku (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
- **zvýhodněné vstupné 120 Kč pro členy klubu Mladého diváka**, zvýhodnění lze uplatnit na celý repertoár NDM (mimo představení hostujících souborů a speciálních akcí)

- **zvýhodnění 50% pro držitele ITIC karty / pro pedagogy**, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenky (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*
- **zvýhodnění 50% na rodinné vstupné** (pouze u takto označených představení)
- zvýhodnění se nesčítají
- NDM je oprávněno poskytovat zvýhodnění změnit/uplatnit pouze na vybraná představení

**pokud není uvedeno jinak*

Více na www.ndm.cz

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

PROGRAM – ZÁŘÍ 2026

1.	NEJEN MOZART! – školy	11.00	B
5.	GALAVEČER K ZAHÁJENÍ SEZÓNŮ 2026/2027	20.30	
6.	GALAVEČER K ZAHÁJENÍ SEZÓNŮ 2026/2027	20.30	
8.	NEJEN MOZART! – školy	11.00	B
9.	MAMMA MIA!	18.30	M
10.	MAMMA MIA!	18.30	M
12.	DONAHA! (Hole dupy)	18.30	Č
13.	DONAHA! (Hole dupy)	18.30	Č
16.	PRODUCENTI	18.30	M
19.	ELISABETH	18.30	M
20.	ELISABETH	16.00	M
23.	NEJEN MOZART!	18.30	B
24.	NEJEN MOZART!	18.30	B
25.	PRODUCENTI	18.30	M
26.	MAMMA MIA!	18.30	M
27.	MAMMA MIA!	16.00	M
29.	MAMMA MIA!	18.30	M
30.	MAMMA MIA!	18.30	M

MOJE KARTA NDM

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

MOJE KARTA NDM

OPERA • ČINOHRA • BALET • MUZIKÁL

Zvýhodnění až -60% z ceny vstupenky

Více divadla za méně peněz...

- karta bude **automaticky uplatňovat výši zvýhodnění**
- **jednorázová investice** do nákupu karty 80 Kč
- je **přenosná** a můžete ji **darovat**
- uplatnění slev při nákupu vstupenek i **on-line**
- platnost **1 rok** od data zakoupení a **bezplatná aktivace** karty na další období

PROGRAM – ŘÍJEN 2026

2.	PRODUCENTI	18.30	M
3.	NEJEN MOZART!	PS2 18.30	B
4.	NEJEN MOZART!	16.00	B
10.	ELISABETH	18.30	M
11.	ELISABETH	16.00	M
13.	PRODUCENTI	18.30	M
14.	DONAHA! (Hole dupy)	18.30	Č
15.	MAMMA MIA!	18.30	M
16.	MAMMA MIA!	18.30	M
17.	MAMMA MIA!	18.30	M
24.	ZKOUŠKA ORCHESTRU – premiéra	PP 18.30	Č
27.	ZKOUŠKA ORCHESTRU – první repríza	E 18.30	Č
28.	MAMMA MIA!	16.00	M
29.	MAMMA MIA!	18.30	M
31.	JESUS CHRIST SUPERSTAR	18.30	M

Změna programu vyhrazena!

shf 2026
svatováclavský
hudební
festival

OSTRAVA-CENTRUM
Evangelický Kristův kostel

VOCES8
BRITSKÝ VOKÁLNÍ FENOMÉN

GIVE ME YOUR STARS

17/09
ČTVRTEK
19:00

PROGRAM – ZÁŘÍ 2026

2.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
8.	AGNETHA VOLÁ S.O.S.	19.00	Č
9.	SOUMRAK NAD KRAJINOU	19.00	Č
11.	BABYLON BALET	19.00	B
12.	BABYLON BALET	19.00	B
15.	KARDINÁLNÍ CHYBA	19.00	Č
16.	PRAVDA	19.00	Č
17.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
18.	AGNETHA VOLÁ S.O.S.	19.00	Č
20.	PRAVDA	16.00	Č
22.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
23.	INTERVIEW	19.00	M
25.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
26.	BABYLON BALET	19.00	B
27.	BABYLON BALET	16.00	B
29.	PODOBA VĚCÍ	19.00	Č
30.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č

**ON-LINE REZERVACE,
NÁKUP VSTUPENEK
I PŘEDPLATNÉHO
NA WWW.NDM.CZ**

Přes on-line nákup lze využít zvýhodnění
pro seniory, ISIC a ITIC

KAVÁRNA
NÁRODNÍ DŮM

PROGRAM – ZÁŘÍ 2026

21.	POETICKÁ KAVÁRNA	18.00
-----	------------------	-------

PROGRAM – ŘÍJEN 2026

1.	BABYLON BALET	19.00	B
2.	PODOBA VĚCÍ	19.00	Č
3.	O LÍNÉ BABIČCE	18.00	Č
8.	AGNETHA VOLÁ S.O.S.	19.00	Č
13.	SOUMRAK NAD KRAJINOU	19.00	Č
14.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	Z 19.00	M
15.	KARDINÁLNÍ CHYBA	19.00	Č
16.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
17.	BABYLON BALET	19.00	B
23.	INTERVIEW	19.00	M
24.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
25.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	16.00	M
27.	INTERVIEW	19.00	M
28.	O LÍNÉ BABIČCE	11.00	Č
28.	O LÍNÉ BABIČCE	16.00	Č
29.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
30.	PRAVDA	19.00	Č

**VYUŽIJTE SVÉ ZAMĚSTNANECKÉ
BENEFITY**

K nákupu vstupenek akceptujeme tyto benefiční platby:

PLUXEE
EDENRED
UNIŠEK
BENEFIT PLUS
GALLERY BETA

Poukázky mohou být použity pro nákup vstupenek na všechna
představení NDM, více na www.ndm.cz.

SLAVNOSTNÍ SÁL
ALBERTA JANÍČKA

PROGRAM – ŘÍJEN 2026

21.	KONCERT AGENTURY PRESTO	19.00	K
-----	-------------------------	-------	---

Změna programu vyhrazena!

INFORMUJEME VÁS

KDE SI MŮŽETE ZAJISTIT VSTUPENKY
ČI DÁRKOVÉ VOUCHERY?

**• PRODEJ VSTUPENEK
v pasáži v Divadle Jiřího Myrona,
Čs. legii 148/14, Ostrava**

pondělí 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
úterý 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
středa 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
čtvrtek 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
pátek 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
sobota a neděle zavřeno

tel.: **596 276 203, 596 276 242**
e-mail: vstupenky@ndm.cz
objednávky vstupenek nad 10 ks
tel.: **596 276 189, 596 276 260**

**• PRODEJ PŘEDPLATNÉHO
v pasáži v Divadle Jiřího Myrona,
Čs. legii 148/14, Ostrava**

pondělí 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
úterý 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
středa 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
čtvrtek 9.00 – 12.00 zavřeno
pátek 9.00 – 12.00 zavřeno
sobota a neděle zavřeno

tel.: **596 276 202, 724 892 133**
e-mail: predplatne@ndm.cz

- e-VSTUPENKY, DÁRKOVÝ VOUCHER a MOJE ABO**
– nakupujte, platte a tiskněte v pohodlí domova na www.ndm.cz
(zvýhodnění senior, dítě, ISIC, ITIC lze uplatnit i na e-vstupenky)
- v prodejních sítích Colosseum Ticket a Ticketportal**
- hodinu před začátkem představení u pokladny**
– v Divadle Antonína Dvořáka – telefon: **596 276 420**
– v pasáži Divadla Jiřího Myrona – telefon: **596 276 242**
- na dalších prodejních místech NDM – jejich seznam najdete na www.ndm.cz**

VEŘEJNÉ GENERÁLKY
Vstupenky je možné zakoupit **on-line**, ale také v pokladně **v pasáži v Divadle Jiřího Myrona**. Na veřejné generálky platí jednotné vstupné. Konání veřejné generálky určuje inscenační tým.

CENÍK VSTUPENEK
Ceník vstupenek na jednotlivá představení a přehled poskytovaných zvýhodnění naleznete v pokladnách NDM.

U nevyprodaných představení jsou vstupenky v prodeji hodinu před začátkem představení přímo ve večerních pokladnách v Divadle Antonína Dvořáka a v divadelní pasáži v Divadle Jiřího Myrona.

REDAKCE

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legii 148/14, 701 04 OSTRAVA – Moravská Ostrava,
telefon: **596 276 111**, e-mail: vstupenky@ndm.cz

Ředitel: Jiří Nekvasil
Správní ředitel: Vítězslav Raszka
Hudební ředitel opery: Marek Šedivý
Šéf činohry: Vojtěch Štěpánek
Šéfka baletu: Lea Bessoudo Greck
Šéfka muzikálu: Kateřina Svobodová
Šéf výpravy, vedoucí scénické výroby: Pavel Klein
Technický šéf: Otakar Mlčoch
Šéfka marketingu a obchodu: Lucie Kajnarová
Tisková mluvčí a PR: Šárka Swiderová
Šéfka mimořádných projektů: Markéta Chlebová
Adresa redakce: Čs. legii 148/14, 701 04 Ostrava – Moravská Ostrava
Odpovědná redaktorka: Zuzana Váhalová Rausová
Autoři textů: Marek David, Lenka Dřímlová, Pavel Gejguš, Roman Harok, Helena Havranová, Daniela Jirmanová, Daniela Kopecká, Lucie Kožaná, Hana Nováková, Tereza Osmančíková, Karolína Pokorná, Barbora Skálová, Tereza Strmisková, Alice Taussiková, Milan Weber, Norbert Závodský
Program a repertoár: Milena Sladká
Technická spolupráce: Hana Marušáková
Grafická úprava: Václav Melecký
Redakční uzávěrka: 22. 6. 2026
Vychází: 26. 8. 2026
Vydalo: Národní divadlo moravskoslezské
Tisk: CZECH NEWS CENTER, a. s.,
CZECH PRINT CENTER tiskárna Ostrava
ISSN 2533-705X

PODPORUJÍ NÁS

Činnost Národního divadla moravskoslezského, příspěvkové organizace, je financována z rozpočtu statutárního města Ostrava.
Aktivity Národního divadla moravskoslezského jsou také finančně podporovány Ministerstvem kultury České republiky a Moravskoslezským krajem.

prodej – předprodej vstupenek

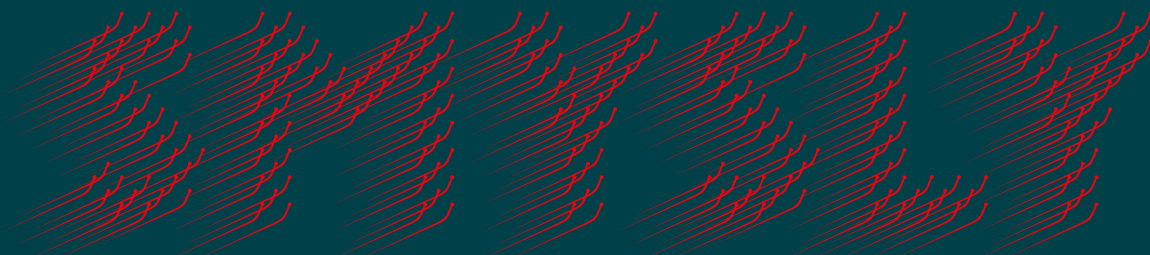

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

Předplatné
2026/27

Vaše místo
v hledišti

Divadlo probouzí

a otevírá

Premiéry sezóny 2026/2027

OPERA • Requiem • Oberon, král elfů • Bajky • Job • Mrtvé oči

ČINOHRA • Zkouška orchestru • Kdo je tady ředitel? • Cyrano
Než hvězdy zapadnou • Pátý krok

BALET • Giselle • Pod kůží

MUZIKÁL • Celkem všední dny • Jekyll a Hyde

Partnerem předplatného je cestovní kancelář **Radynacestu.cz**